

11. funkční období

208

Návrh senátního návrhu zákona senátora Vladimíra Plačka
a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb.,
o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů,
a některé související zákony

2017

Parlament České republiky

Senát

11. funkční období

2017

N á v r h

senátního návrhu zákona,

**senátorů Vladimíra Plačka, Miluše Horské, Šárky Jelínkové,
Lumíra Kantora, Emílie Třískové a Jiřího Voseckého,**

**kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony**

ZÁKON

ze dne2017,

kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o sociálních službách

Čl. I

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 189/2016 Sb. a zákona č. 56/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se slovo „výkon“ nahrazuje slovem „výkonu“ a za slova „veřejné správy“ vkládají slova „a činností sociální práce“.
2. V § 1 odst. 2 se za slova „sociálních službách“ vkládají slova „ a ve veřejné správě v oblasti sociálních služeb“.
3. V § 2 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Jestliže je třeba pomoc a podporu zajistit prostřednictvím sociálních služeb, poskytují se přednostně sociální služby v terénní nebo ambulantní formě.“.
4. V § 3 písm. b) se slovo „oslabení“ nahrazuje slovem „omezení“.
5. V § 3 písm. h) se slovo „3“ nahrazuje slovem „5“.
6. V § 3 písmeno i) zní:
„i) sítě sociálních služeb souhrn kapacit sociálních služeb, které vycházejí ze zjištěných potřeb osob,“.
7. V § 3 se doplňují písmena j), k) a l) která znějí:

- „j) seznamem poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb evidence poskytovatelů sociálních služeb, kterým v souladu s tímto zákonem a předpisy Evropské unie o veřejné podpoře může být vydáno pověření k poskytování sociální služby zařazené do sítě sociálních služeb jako služby obecného hospodářského zájmu,
- k) akčním plánem soubor plánovaných činností, jejichž prostřednictvím mají být naplněny cíle střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.
- l) depistážní činností soustavné, cílené a včasné vyhledávání jedinců či skupin osob ohrožených sociálním vyloučením nebo jinou sociální událostí sociálním pracovníkem v jejich přirozeném sociálním prostředí s cílem nabízet jim pomoc při jejím řešení a přispívat tím k předcházení a eskalaci negativních sociálních jevů.“.

8. V § 4 odst. 3 větě druhé se slova „osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení“⁴⁸⁾ nahrazují slovy „obětí trestných činů“.

Poznámka pod čarou č. 48 se zrušuje.

CELEX 32011L0036
CELEX 32011L0093
CELEX32012L0029

- 9. V § 5 odst. 2 se za slova „výkon působnosti“ doplňuje „pověřených obecních úřadů“.
- 10. V § 11 odst. 1 a 2 písmeno d) zní:
„d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost)
- 1. 13 200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, 52a, nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,
- 2. 19 200 Kč v ostatních případech.“.
- 11. V § 12 odst. 2 větě první se slova „nebo stupni IV (úplná závislost)“ zrušují.
- 12. V § 12 odst. 5 větě poslední se text „§ 7 odst. 2 a 6 až 12“ zrušuje a za slovo „podpoře“ se doplňují slova „, s výjimkou ustanovení o společně posuzovaných osobách pro účely příspěvku na bydlení“.
- 13. V § 14a odstavec 1 zní:
„(1) Příspěvek se nevyplácí, jestliže je oprávněné osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace
- a) po dobu přesahující 2 celé kalendářní měsíce po sobě jdoucích, v případech, kdy oprávněné osobě poskytuje pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, nebo
- b) po celý kalendářní měsíc v ostatních případech.

Podle věty první se nepostupuje, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 52 nebo § 52a a v případě, kdy je s oprávněnou osobou k hospitalizaci přijata podle jiného právního předpisu^{7c)} jako průvodce fyzická osoba, která byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c) jako osoba poskytující pomoc. Podmínka celého kalendářního měsíce není splněna, pokud k přijetí k hospitalizaci došlo první den v kalendářním měsíci nebo k propuštění z hospitalizace došlo poslední den v kalendářním měsíci. Není-li podle § 21a odst. 1 ohlášeno propuštění z hospitalizace, zastaví se výplata příspěvku v případech uvedených ve větě první písmenu a) od prvního dne následujícího třetího kalendářního měsíce a případech uvedených ve větě první písmenu b) od prvního dne následujícího kalendářního měsíce. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém hospitalizace netrvala po celý kalendářní měsíc.“.

14. V § 16 odst. 1 větě první se text „§ 48, 49 nebo 50“ nahrazuje textem „§ 48, 49, 51“.

15. V § 21a odst. 1 části věty za středníkem se text „§ 48 až 50“ nahrazuje textem „§ 48, 49, 51“.

16. V § 21a odst. 2 větě první se text „§ 48 až 50“ nahrazuje textem „§ 48, 49, 51“.

17. V § 21a se doplňují odstavce 3 až 5, které znějí:

„(3) Poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, je povinen písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování těchto sociálních služeb osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

(4) Dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu jsou povinny písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování pomoci osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

(5) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, kteří poskytují nebo poskytovali pomoc osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), jsou povinni písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování pomoci této osobě poskytovatelem sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, dětským domovem nebo speciálním lůžkovým zařízením hospicového typu, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku podle § 21 odst. 2 písm. a).“.

18. V § 22 odst. 4 se za větu první vkládá věta „Přeplatek může být srážen z běžně vypláceného nebo později přiznaného příspěvku.“.

19. V § 23 odst. 3 se číslo „50“ nahrazuje číslem „49“.

20. V § 23 se doplňuje odstavec 6, který včetně poznámky pod čarou č. 69 zní:

„(6) Zletilou osobu, které brání duševní porucha samostatně právně jednat a která nemá jiného zástupce, může v řízení o příspěvku zastupovat člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování této osoby bylo schváleno soudem⁶⁹⁾“.

⁶⁹⁾ § 49 až 54 občanského zákoníku.“.

21. V § 24 se na konci textu písmene b) doplňují slova „; má-li být příspěvek vyplácen převodem na platební účet, obsahuje žádost také číslo účtu a označení majitele účtu“.

22. V § 25 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „, a to na základě sběru informací o aktuální situaci osoby, jejím přirozeném sociálním prostředí a o zdrojích pomoci a podpory; přitom využívá sdělení osoby a další zdroje informací“.

23. V § 25 odstavec 2 zní:

„(2) Krajská pobočka Úřadu práce ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne následujícího po dni zahájení řízení o příspěvku započne sociální šetření a současně v této lhůtě zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾ žádost o posouzení stupně závislosti a kopii žádosti osoby o příspěvek, popřípadě lékařské zprávy a nálezy, pokud je osoba k žádosti o příspěvek přiložila; o započetí sociálního šetření se učiní záznam do spisu. Písemný záznam o provedeném sociálním šetření zašle krajská pobočka Úřadu práce příslušné okresní správě sociálního zabezpečení bezodkladně po jeho vyhotovení.“.

24. V § 25 odst. 4 větě první se slova „, a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace“ zrušují.

25. V § 26 odst. 1 písm. b) se slovo „provedeno“ nahrazuje slovem „započato“.

26. V § 26a odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Řízení se nevede, jestliže krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu příspěvku podle § 12 odst. 6, § 14a odst. 1, § 18 odst. 5 nebo § 21 odst. 4, nebo změni výši příspěvku ve stupni IV (úplná závislost) z důvodu započetí nebo ukončení poskytování pomoci podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 1 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 1 anebo změni výši příspěvku podle § 14a odst. 2 věty první.“.

27. V § 30 odst. 3 úvodní část ustanovení zní: „Pro účely příspěvku krajské pobočky Úřadu práce využívají“.

28. V § 30 odst. 3 písm. a) se slovo „referenční“ zrušuje.

29. V § 30 odst. 10 se číslo „15“ nahrazuje číslem „50“.

30. § 34 včetně nadpisu zní:

„§ 34

Zařízení sociálních služeb

(1) Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

- a) centra denních služeb,
- b) denní stacionáře,
- c) týdenní stacionáře,
- d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- e) domovy sociální péče,
- f) chráněné bydlení,
- g) azylové domy,
- h) domy na půl cesty,
- i) kontaktní centra,
- j) zařízení pro krizovou pomoc,
- k) nízkoprahová denní centra,
- l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- m) noclehárny,
- n) terapeutické komunity,
- o) sociální poradny,
- p) sociálně terapeutické dílny,
- q) centra sociálně rehabilitačních služeb,
- r) pracoviště rané péče,
- s) intervenční centra,
- t) zařízení následné péče,
- u) zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím.

(2) Kombinací zařízení sociálních služeb lze zřizovat mezigenerační, integrovaná a komunitní centra.“.

CELEX 32011L0036

CELEX 32011L0093

31. V § 35 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena n) až u), která znějí:

„n) poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci,

o) rozvojové a nácvikové činnosti, které vedou k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí,

p) psychologická podpora,

q) psychosociální podpora při umírání,

r) pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby,

s) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci,

t) umožnění kontaktu se společenským prostředím rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, prostřednictvím zajištění péče o děti do 4 let jejich věku,

- u) pomoc při zajištění péče o děti rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, do 4 let věku těchto dětí.“.

CELEX 32011L0036

CELEX 32011L0093

32. V § 36 větě první se text „c) až f)“ nahrazuje textem „c) až e)“.

33. V § 37 odst. 3 se na konci textu odstavce 3 se doplňují slova „, osobami ohroženými závislostí na návykových látkách a nelátkovými závislostmi nebo s pečujícími fyzickými osobami“.

CELEX 32011L0093

CELEX 32012L0029

34. V § 39 odst. 2 úvodní části ustanovení se slovo „zejména“ zrušuje a na konci odstavce se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:
„h) sociálně terapeutické činnosti.“.

35. V § 40 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena f) až i), která znějí:

„f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,

g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,

h) umožnění kontaktu se společenským prostředím rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, prostřednictvím zajištění péče o děti do 4 let jejich věku,

i) pomoc při zajištění péče o děti rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, do 4 let věku těchto dětí.“.

36. V § 44 odst. 1 se za slovo „poskytované“ vkládají slova „na dobu nejdéle 90 dnů v kalendářním roce“.

37. V § 48 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena i) až j), která znějí:

„i) psychosociální podpora při umírání,

j) pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby.“.

38. V nadpisu § 49 se slova „pro seniory“ nahrazují slovy „sociální péče“.

39. V § 49 odstavec 1 zní:

„(1) V domovech sociální péče se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, demence, chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách nebo nelátkových závislostí, nebo osobám, které vedou rizikový způsob života, jejichž situace nebo zdravotní stav vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.“.

40. V § 49 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena i) až k), která znějí:

„i) výchovné a vzdělávací činnosti,

j) psychosociální podpora při umírání,

k) pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby.“.

41. § 50 se včetně nadpisu zrušuje.

42. Nadpis § 56 zní:

„Tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby“.

43. V § 56 odst. 1 se slova „Tlumočnické služby“ nahrazují slovy „Tlumočení a zprostředkování komunikace“ a na konci odstavce 1 se doplňuje věta „Cílem služby je tlumočení a zprostředkování komunikace mezi slyšící většinou společnosti a osobami se sluchovým postižením nebo hluchoslepými osobami.“.

44. V § 57 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) sociálně terapeutické činnosti,

e) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.

CELEX 32012L0029

45. V § 58 odst. 1 větě první se za slova „zpravidla pro osoby“ vkládají slova „od 15“, slova „po dosažení zletilosti“ se zrušují a za slovo „mládež“ se vkládají slova „nebo pro osoby ze všech forem náhradní rodinné péče“.

46. V § 59 odstavec 1 zní:

„(1) Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách a nelátkovými závislostmi. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, s hazardním hraním a s dalšími závislostními poruchami.“.

47. V § 59 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.

48. V § 60 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.

49. V § 60a odst. 1 se za větu první vkládá věta „Služba je poskytována také dalším ohroženým osobám žijícím ve společné domácnosti, ve které dochází k násilí.“.

50. Za § 60a se vkládá nový § 60b, který včetně nadpisu zní:

„§ 60b

Služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím

(1) Služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím je ambulantní, terénní nebo pobytová služba poskytovaná osobám ohroženým genderově podmíněným násilím, jako je zejména znásilnění, sexuální obtěžování nebo nebezpečné pronásledování.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) telefonická krizová pomoc.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v zařízeních pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) pomoc při zajištění stravy.

(4) Je-li služba podle odstavce 1 poskytována v pobytové formě, nesmí být v rámci jednoho místa poskytování registrována jiná sociální služba v pobytové formě, s výjimkou pobytové formy sociální služby podle § 60.“.

51. V § 61 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:
„d) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.
52. V § 63 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno c), které zní:
„c) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.
53. V § 64 odst. 1 se za slovo „látkách“ vkládají slova „a s nelátkovými závislostmi“.
54. V § 67 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:
„e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.“.
55. V § 68 odst. 1 se za slovo „látkách“ vkládají slova „a s nelátkovými závislostmi“.
56. V § 69 odst. 1 větě druhé se slova „problémové skupiny osob,“ zrušují a za slova „psychotropních látek,“ se vkládají slova „osoby s nelátkovými závislostmi,“.
57. V § 69 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) a d), která znějí:
„c) rozvojové a nácvikové činnosti, které vedou k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí,
d) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.“.
58. V § 72 písmeno d) zní:
„d) tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby (§ 56),“.
59. Na konci § 72 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno n), které zní:
„n) služby pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím (§ 60b).“.
60. V § 73 odst. 1 písm. c) se slova „pro seniory“ nahrazují slovy „sociální péče“.
61. V § 73 odst. 1 písmeno d) zní:
„d) chráněném bydlení (§ 51),“.
62. V § 75 odst. 1 se písmeno j) zrušuje.

63. V § 78 odst. 2 se za slova „podle místa“ vkládají slova „poskytování sociální služby, s výjimkou sociální služby tísňová péče a sociální služby telefonická krizová pomoc, kdy o registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa“.

64. V § 79 odst. 1 písmeno g) zní:

„g) skutečnost, že v posledních 5 letech nebylo rozhodnuto o úpadku žadatele o registraci, o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že jeho majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, o zastavení insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je jeho majetek zcela nepostačující, nebo o zrušení konkursu z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je jeho majetek zcela nepostačující.“.

65. V § 79 odst. 3 se za větu třetí vkládá věta „Cizinec, který je nebo byl státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měl adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo dokladu o bezúhonnosti vydaného příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů jiného členského státu Evropské unie.“ a ve větě páté se za slova „registrující orgán“ vkládají slova „na základě podkladů předložených žadatelem o registraci“.

CELEX 32011L0093

66. V § 79 odstavec 5 zní:

„(5) Žádost o registraci obsahuje tyto údaje a připojené doklady:

- a) je-li žadatelem právnická osoba, obchodní firmu nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), a statutární orgán,
- b) je-li žadatelem fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu a datum a místo narození,
- c) je-li žadatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku, její název, sídlo, identifikační číslo jejího zřizovatele, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky,
- d) údaje o poskytovaných sociálních službách, kterými jsou
 1. název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb, popřípadě požadavek na nezveřejňování místa zařízení, jde-li o sociální služby poskytované v azylovém domě anebo pobytové sociální služby poskytované v intervenčním centru, zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím nebo v zařízení pro krizovou pomoc, územní působnost sociální služby a jméno oprávněné osoby,
 2. druhy poskytovaných sociálních služeb a formy jejich poskytování,
 3. vymezení nepříznivé sociální situace a okruh osob, pro které je sociální služba určena,
 4. popis realizace poskytování sociálních služeb,

5. popis zajištění personálních podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb a jejich okamžité kapacity,
 6. časový rozsah poskytování sociálních služeb,
 7. okamžitá kapacita poskytovaných sociálních služeb,
 8. popis zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
 9. způsob zajištění zdravotní péče, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. c) až e),
 10. den započetí poskytování sociálních služeb,
- e) doklad nebo jeho úředně ověřená kopie o bezúhonnosti fyzických osob nebo právnické osoby uvedených v odstavci 1 písm. c), s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,
 - f) doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob uvedených v odstavci 1 písm. b),
 - g) rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb uvedeného v § 34 odst. 1 písm. c) až e) vydané orgánem ochrany veřejného zdraví,
 - h) doklad nebo jeho úředně ověřená kopie o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,
 - i) je-li žadatelem právnická osoba, úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů,
 - j) aktuální doklad nebo jeho úředně ověřená kopie, popřípadě čestné prohlášení, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ani nedoplatky vůči rozpočtům krajů; tento doklad nelze nahradit předložením splátkového kalendáře nebo povolením platit dlužné pojistné na sociální zabezpečení a penále ve splátkách“,
 - “.

67. V § 79 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. g) ověřuje a doklady uvedené v odstavci 5 písm. h), jde-li o doklad o vlastnickém právu, a v písmenu i) zajišťuje registrující orgán prostřednictvím informačních systémů veřejné správy podle jiných zákonů.“.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 7.

68. V § 79 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Výčet nepříznivých sociálních situací, náležitosti popisu realizace poskytování sociálních služeb a minimální materiální a technické podmínky poskytování sociálních služeb

podle § 44, jde-li o pobytovou formu služby, § 47 až 49, 51 stanoví prováděcí právní předpis.“.

69. V § 79 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Minimální personální podmínky poskytování jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.“.

70. V § 80 větě druhé se za slovo „kopii“ vkládají slova „nebo potvrzení pojišťovny o uzavření pojistné smlouvy“.

71. V § 81 odst. 2 se na konci textu písmene e) vkládají slova „, a vymezení nepříznivé sociální situace“.

72. V § 81 odst. 2 se na konci textu písmene f) vkládají slova „podle § 79 odst. 5 písm. d) bodu 7“.

73. V § 81 odst. 2 se na konci textu písmene g) vkládají slova „v jednotlivých zařízeních a místech“.

74. V § 82 odstavec 1 zní:

„(1) O změnách údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2 písm. a), vydává registrující orgán rozhodnutí o změně registrace na základě písemné žádosti poskytovatele sociálních služeb; tato žádost musí být podána ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy ke změně údajů došlo.“.

75. V § 82 odst. 2 větě první se slova „podle § 81 odst. 2“ nahrazují slovy „podle § 81 odst. 2 písm. b) až g)“.

76. V § 82 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Ministerstvo může rozhodnout o zrušení registrace, jestliže při inspekci poskytování sociálních služeb byly zjištěny závažné nedostatky, jejichž důsledkem je bezprostřední ohrožení zdraví a života osob, kterým jsou sociální služby poskytovány. Ministerstvo vyrozumí o vydání rozhodnutí o zrušení registrace příslušný registrační orgán. Podání rozkladu nemá odkladný účinek.“.

Dosavadní odstavce 3 až 7 se označují jako odstavce 4 až 8.

77. V § 82 odst. 5 větě první se za slova „odstavci 3“ vkládají slova „a odstavci 4“ a ve větě druhé se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.

78. V § 84 odst. 5 větě druhé se slova „písm. b), c), h) a i)“ nahrazují slovy „písm. b), d) až j)“.

79. V § 85 odst. 3 písm. b) se slova „písm. f) až k)“ nahrazují slovy „písm. a) až k)“ a na konci textu písmene b) se doplňují slova „a dokumenty prokazující splnění podmínky podle § 79 odst. 1 písm. g)“.

80. V § 85 odst. 5 větě první se slovo „zabezpečení“ nahrazuje slovem „zajištění“ a věta třetí se zrušuje.

81. V § 85 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru, je povinen do elektronické podoby registru zapisovat ve lhůtě 15 pracovních dnů od právní moci rozhodnutí o registraci nebo ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala, tyto údaje a jejich změny:

- a) kontaktní údaje poskytovatele sociálních služeb (telefon, fax, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky),
- b) kontaktní údaje místa poskytování sociální služby (telefon, fax, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky),
- c) provozní dobu každého zařízení sociálních služeb nebo místa poskytování sociálních služeb,
- d) jméno odpovědné osoby,
- e) změny organizační struktury u pracovních pozic, na kterých se přímo poskytují sociální služby.“.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

82. V § 86 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „, žadatelům o registraci a poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru podle § 85 odst. 1“ a na konci odstavce 2 se doplňují věty „Žadatelé o registraci jsou povinni používat tiskopisy, které jsou součástí programu, pro podání žádosti o registraci podle § 79 a pro podání žádosti o změnu registrace sociálních služeb. Za podanou žádost o registraci a o změnu registrace se považuje pouze žádost, která je podána na tiskopisu, který je součástí tohoto programu.“.

83. V § 87 odst. 2 se slova „odst. 5 a 6“ nahrazují slovy „odst. 5 až 7“, za slova „intervenčním centru“ se vkládají slova „, zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím“ a slova „v žádosti o registraci“ se zrušují.

84. § 88 zní:

„§ 88

Poskytovatel sociálních služeb je povinen

- a) poskytovat sociální služby způsobem odpovídajícím nepříznivé sociální situaci vymezené v rozhodnutí o registraci a ve lhůtě stanovené standardy kvality poskytování sociálních služeb tento způsob poskytování sociálních služeb vyhodnocovat,

- b) písemně zpracovat vnitřní pravidla pro jednání o poskytování sociálních služeb a pro uzavření smlouvy o poskytování sociálních služeb a podle těchto pravidel postupovat,
 - c) vést evidenci žadatelů o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3,
 - d) společně s osobou, které poskytuje sociální službu s ohledem na nepříznivou sociální situaci, kterou s osobou řeší, plánovat a hodnotit průběh poskytování sociální služby podle sjednaných cílů spolupráce a uzavřené smlouvy o poskytnutí sociální služby a vést písemné individuální záznamy v rozsahu přiměřeném nepříznivé sociální situaci o průběhu a hodnocení poskytování sociální služby této osobě; plnění této povinnosti koordinuje zejména sociální pracovník,
 - e) respektovat důstojnost, soukromí a integritu osoby, které poskytuje sociální službu,
 - f) zpracovat a zveřejnit písemná vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností na poskytování sociálních služeb a podle těchto pravidel postupovat,
 - g) zpracovat písemná vnitřní pravidla řízení dokumentace a vést dokumentaci o průběhu poskytování sociální služby,
 - h) podporovat osobu, které poskytuje sociální službu, ve využívání dalších veřejných služeb a přirozeného sociálního prostředí, s ohledem na její nepříznivou sociální situaci, individuální potřeby a dostupnost těchto služeb,
 - i) dodržovat standardy kvality sociálních služeb,
 - j) uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby, pokud tomu nebrání důvody uvedené v § 91 odst. 3,
 - k) neprodleně písemně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému v § 92 písm. a) ukončení poskytování pobytové nebo ambulantní služby sociální péče nebo sociální prevence osobě, která se může bez další pomoci a podpory ocitnout v situaci ohrožující její život a zdraví, pokud tato osoba s takovým oznámením souhlasí.“.
85. V § 89 odst. 2 větě druhé se za slovo „nejdříve“ vkládají slova „vyvinout úsilí k vyřešení problému, který spouští agresi“,“.
86. V § 89 odst. 3 se na konci textu věty první doplňují slova „, jímž lze dosáhnout řešení situace“ a věta druhá se nahrazuje větou „Zasáhnout lze pomocí fyzických úchopů nebo umístěním osoby do místnosti umožňující bezpečný pobyt.“.
87. V § 89 odst. 6 úvodní části ustanovení se za slovo „vést“ vkládá slovo „samostatnou“.
88. V § 89 se odstavec 6 písmeno e) zrušuje.
89. V § 91 odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou „Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, § 57 a 58, § 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě.“ a ve větě třetí se za text „60a,“ vkládá text „60b,“.
90. V § 91 odst. 3 písmeno a) zní:

„a) neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to s ohledem na vymezení nepříznivé sociální situace a okruhu osob, pro které je sociální služba určena, v registru poskytovatelů sociálních služeb,“.

91. V § 91 odst. 6 se zrušuje část věty „podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu osoby,“.

92. V části třetí hlavě II se pod nadpis dílu 4 vkládá nový § 91d, který zní:

„§ 91d

Pověřený obecní úřad

- a) prostřednictvím sociálního pracovníka realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob v místě jejich skutečného pobytu, zejména provádí depistážní činnost a sociální šetření a poskytuje sociální poradenství; přitom spolupracuje s obcemi v jeho správním obvodu, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce, příslušným krajským úřadem, poskytovateli sociálních služeb a poskytovateli zdravotních služeb,
- b) ve svém správním obvodu ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb zjišťuje využití kapacit sociálních služeb a informace o odmítnutých zájemcích o sociální služby; tyto údaje předává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a krajskému úřadu,
- c) bezodkladně informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad, pokud v rámci své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující poskytování sociálních služeb bez oprávnění.“.

93. V § 92 se na začátek písmene a) vkládají slova „prostřednictvím sociálního pracovníka“ a slova „trvalého nebo hlášeného“ se nahrazují slovem „skutečného“.

94. V § 92 písm. b) se slova „koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství“ nahrazují slovy „prostřednictvím sociálního pracovníka – sociálního kurátora provádí depistážní činnost, poskytuje sociální poradenství a zprostředkuje poskytování sociálních služeb“ a za slova „jiné osoby,“ se vkládají slova „osobám bez přístřeší“.

95. V § 92 se na začátek písmene d) vkládají slova „prostřednictvím sociálního pracovníka“ a za slovo „osob“ se vkládají slova „, zejména provádí depistážní činnost a sociální šetření a poskytuje sociální poradenství“.

96. Na konci § 92 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) bezodkladně informuje krajský úřad, pokud v rámci své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující poskytování sociálních služeb bez oprávnění.“.

97. V § 93 písmeno a) zní:

„a) zajišťuje ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, pověřeným obecním úřadem a krajskou pobočkou Úřadu práce, příslušnými podle místa skutečného pobytu osob, poskytnutí sociálních služeb osobám, které se nacházejí v bezprostředním ohrožení života nebo zdraví a nejsou schopny samy si zajistit poskytování sociálních služeb, v případě, kdy

1. poskytovatel sociálních služeb ukončil poskytování sociálních služeb z důvodu zrušení registrace nebo pozbytí její platnosti,
2. nucený správce informoval krajský úřad, že cílem nucené správy je snížení kapacity nebo zrušení sociální služby,
3. pověřený obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností informoval krajský úřad o důvodném podezření, že v jejich správním obvodu je poskytována sociální služba bez oprávnění, nebo
4. obecní úřad obce s rozšířenou působností informoval krajský úřad o zjištění, že pro osobu není v jeho správním obvodu dostupná sociální služba,“.

98. V § 93 se na začátek písmen b) a c) vkládají slova „prostřednictvím sociálního pracovníka“.

99. V § 93a odst. 1 větě první se slova „obce s rozšířenou působností jako sociální pracovníci“ nahrazují slovy „obce s rozšířenou působností nebo pověřeného obecního úřadu jako sociální pracovníci“ a slova „podle § 92 písm. b) a d) a § 93 písm. c)“ se nahrazují slovy „podle § 91d, 92 a 93“.

100. V § 93a odstavec 2 zní:

„(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou povinni vést záznamy o činnostech sociální práce vykonávané podle § 91d, 92 a 93 ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Za účelem zprostředkování a zaměření pomoci osobám uvedeným v § 91d, 92 a 93 jsou zaměstnanci uvedení v odstavci 1 oprávněni předávat si vzájemně údaje týkající se těchto osob.“.

101. V § 93a se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou při výkonu sociální práce podle § 91d, 92 a 93 povinni dodržovat standardy činností sociální práce; obsah standardů činností sociální práce stanoví prováděcí právní předpis.“.

102. Za § 93a se vkládá nový § 93b, který zní:

„§ 93b

Zaměstnavatel je povinen zabezpečit vedoucímu zaměstnanci, který není zařazen jako sociální pracovník, ale přímo řídí, organizuje a kontroluje činnost sociálních pracovníků podle § 91d, 92 a 93, další vzdělávání v rozsahu nejméně 8 hodin za kalendářní rok, kterým si prohlubuje kvalifikaci v oblasti řízení ve vztahu k činnostem

podle § 91d, 92 a 93. Ustanovení § 111 platí zde obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání se nepoužije.“.

103. V § 94 se na konci textu písmene f) doplňují slova „, zejména se může podílet na financování sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb“.

104. Na konci § 94 se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena g) a h), která znějí:
„g) může určit síť sociálních služeb na území obce; přitom přihlíží k síti sociálních služeb na území kraje,

h) vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb, pokud určí síť sociálních služeb podle písmene g).“.

105. Na konci § 95 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
„i) vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb.“.

106. Na konci § 96 se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) a d), která znějí:
„c) určuje síť sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru,

d) vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru.“.

107. Za § 96a se vkládá nový § 96b, který zní:
„§ 96b

(1) Pro účely výkonu činností sociální práce podle § 91d, 92 a 93 využívají pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady

- a) údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Pro rozsah a použití údajů podle odstavce 1 platí § 30 odst. 4 až 9 obdobně.

(3) Ustanovení § 30 odst. 10 platí obdobně s tím, že doba uložení údajů činí 10 kalendářních let.“.

108. Na konci nadpisu části čtvrté se doplňují slova „A NUCENÁ SPRÁVA“.

109. V části čtvrté se pod nadpis části vkládá označení „Hlava I“ a nadpis „Inspekce poskytování sociálních služeb“.

110. V § 97 odstavec 2 zní:

„(2) Předmětem inspekce u poskytovatelů sociálních služeb je

- a) kvalita poskytovaných sociálních služeb,
- b) plnění povinností uvedených v § 89,
- c) plnění povinností uvedených v § 88 písm. j),
- d) plnění povinností vést evidenci podle § 91c.“

111. V § 97 odst. 3 se slova „písm. i)“ nahrazují slovy „písm. j)“.

112. V § 99 odstavec 1 zní:

„(1) Kvalita poskytovaných sociálních služeb se při výkonu inspekce ověřuje pomocí plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb uvedených v § 88 písm. a) až i) a standardů kvality sociálních služeb. Standardy kvality sociálních služeb jsou souborem kritérií, která blíže specifikují povinnosti poskytovatelů sociálních služeb, a jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblastech garance sociálních služeb a průběhu jejich poskytování, respektování důstojnosti, soukromí a integrity osoby, které jsou poskytovány sociální služby, vedení dokumentace a v oblasti podpory osoby, které jsou poskytovány sociální služby, ve využívání dalších veřejných služeb a přirozeného sociálního prostředí.“

113. V části čtvrté se za hlavu I doplňuje hlava II, která včetně nadpisu zní:

„Hlava II

Nucená správa

§ 99a

(1) Jde-li o právnickou osobu, může ministerstvo na základě podnětu inspekce poskytování sociálních služeb rozhodnout o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb, která se vztahuje pouze na činnosti přímo související s poskytováním sociálních služeb, jestliže předchozí opatření k nápravě nedostatků zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb nebo uložení pokuty nevedlo k nápravě a důsledkem neplnění povinností poskytovatele sociálních služeb je ohrožení života nebo zdraví osob, kterým poskytuje sociální služby, anebo závažné a opakované porušování lidských práv těchto osob.

(2) Rozhodnutí o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb obsahuje také

- a) název, místo poskytování a druh sociální služby, na kterou se rozhodnutí o zavedení nucené správy vztahuje,
- b) důvod zavedení nucené správy,
- c) rozsah a podmínky nucené správy,
- d) jmenování nuceného správce a jeho identifikační údaje,
- e) povinnosti nuceného správce včetně lhůt pro jejich splnění a

- f) dobu trvání nucené správy, která nesmí být delší než 48 měsíců ode dne vydání rozhodnutí o zavedení nucené správy.

(3) Ministerstvo vyrozumí o vydání rozhodnutí o zavedení nucené správy příslušný registrační orgán.

(4) Podání rozkladu proti rozhodnutí o zavedení nucené správy nemá odkladný účinek.

§ 99b

(1) Nucený správce je ve služebním poměru ke státu a je zařazen k výkonu služby v ministerstvu nebo v pracovním poměru ke státu a je zařazen k výkonu práce v ministerstvu. Nucený správce je oprávněn přibírat k výkonu nucené správy další osoby na základě písemného souhlasu ministerstva. Nucený správce a osoby přibrané k výkonu nucené správy jsou oprávněni seznamovat se se všemi skutečnostmi, které se týkají poskytovatele sociálních služeb a sociálních služeb, které poskytuje.

(2) Zavedením nucené správy přechází působnost statutárního orgánu poskytovatele sociálních služeb na nuceného správce, a to v rozsahu poskytování sociální služby, na kterou se vztahuje rozhodnutí o zavedení nucené správy.

(3) Nucený správce učiní neprodleně opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb. Jestliže cílem nucené správy je snížení kapacity nebo zrušení sociální služby, nucený správce informuje o této skutečnosti příslušný krajský úřad za účelem plnění povinnosti podle § 93 písm. a) bodu 2.

(4) Nucená správa končí

- a) dnem uvedeným v rozhodnutí o zavedení nucené správy, nebo
- b) rozhodnutím registrujícího orgánu o zrušení registrace poskytovatele sociálních služeb.

(5) Rozhodnutí o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb a její ukončení zapíše ministerstvo do elektronické podoby registru poskytovatelů sociálních služeb. Zápis obsahuje tyto údaje:

- a) den zavedení nucené správy,
- b) údaje o nuceném správci a
- c) den ukončení nucené správy.“.

114. V § 100 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1 má rovněž nucený správce a osoby přibrané k výkonu nucené správy poskytovatele sociálních služeb, pokud jde o skutečnosti, které se dozví v souvislosti s výkonem nucené správy.“.

115. § 101 včetně poznámek pod čarou č. 70, 71, 75 a 76 zní:

„§ 101

(1) Sociální služby jsou z veřejných zdrojů financovány zejména formou dotace nebo příspěvkem zřizovatele příspěvkové organizace podle jiného právního předpisu⁷⁰⁾ anebo jsou veřejné zdroje použity na financování plnění zadaného jako veřejná zakázka podle jiného právního předpisu⁷¹⁾.

(2) Sociální služby poskytované podle tohoto zákona se považují za služby obecného hospodářského zájmu. Na financování těchto sociálních služeb se v souladu s předpisy Evropské unie⁷⁵⁾ poskytuje nároková dotace ze státního rozpočtu. Dotace se poskytuje v rozsahu odpovídajícím základním činnostem u jednotlivých druhů sociálních služeb podle rozhodnutí o registraci, na kapacity sociálních služeb zařazené v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje nebo národní strategií rozvoje sociálních služeb do sítě sociálních služeb, na které bylo vydáno pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, a to na financování uznatelných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb uvedených v žádosti o dotaci.

(3) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu pro poskytovatele sociálních služeb, kteří zajišťují kapacity sociálních služeb zařazené do sítě sociálních služeb, vydávají obec, kraj nebo ministerstvo, jako správci sítě, kterou určují (dále jen „správce sítě“).

(4) V případě, že obec nevytvoří síť sociálních služeb, může na sociální služby, které nejsou zařazené do jiné sítě sociálních služeb, poskytnout podporu v souladu s Nařízením Komise o použití článků 107 a 708 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.

(5) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu se vydává minimálně na dobu podpory sociální služby v příslušném rozpočtovém roce.

(6) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu obsahuje zejména tyto náležitosti:

- a) identifikační údaje poskytovatele sociální služby a správce sítě, který pověření vydává,
- b) obsah a dobu trvání závazku veřejné služby,
- c) uvedení případných výhradních práv nebo zvláštních práv poskytovatele sociální služby,
- d) popis kompenzačního mechanismu, parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby,
- e) opatření směřující k zamezení a vrácení nadměrné vyrovnávací platby,
- f) uvedení odkazu na rozhodnutí Komise o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby⁷⁶⁾.

(7) Příjmy a výdaje spojené s poskytováním sociální služby jako služby obecného hospodářského zájmu se vykazují odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinou činností. Údaje nezbytné k určení, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slučitelná s rozhodnutím Komise uvedeným v odstavci 5 písm. f), musí být uchovány po dobu trvání pověření

k poskytování služby obecného hospodářského zájmu a dále po dobu 10 let ode dne uplynutí doby trvání tohoto pověření.

(8) Specifikaci údajů dle odst. 6 písm. d) a e), včetně stanovení obvyklých nákladů závazných pro výpočet výše vyrovnávací platby, případně jejich rozmezí, s ohledem na krajská specifika jednotlivých druhů sociálních služeb, stanoví prováděcí právní předpis.“.

⁷⁰⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹⁾ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

⁷⁵⁾ Čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

⁷⁶⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU).“.

CELEX12012E/TXT

116. V § 101a odst. 3 se věta čtvrtá zrušuje.

117. V § 101a odst. 6 se za slova „lhůty pro výplatu dotace,“ vkládají slova „lhůty pro zaslání splátek dotace poskytovatelům sociálních služeb, lhůty pro zahájení a ukončení dotačního řízení,“ a nakonec se doplňuje věta: „Dále tento prováděcí právní předpis stanoví procentuální limity uznatelného meziročního nárůstu či poklesu požadované výše dotace dle § 101a odst. 3 písm. c).“.

118. V § 101a se doplňují odstavce 7 a 8, které znějí:

(7) K plnění povinnosti uvedené v § 75 odst. 2 písm. b) až e) poskytuje kraj na základě žádosti poskytovatelů sociálních služeb podle odstavce 1 finanční prostředky ve výši nákladů.

(8) Postup pro zpracování střednědobého a akčního plánu rozvoje sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.“.

119. § 103 zní:

„§ 103

Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s působnostmi uvedenými v § 91d, se obcím s pověřeným obecním úřadem poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92, se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace.“.

120. V § 104 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) plnění povinnosti podle § 75 odst. 2 písm. a).“.

121. V § 104 odst. 5 zní:

„Prováděcí právní předpis stanoví bližší podmínky pro čerpání dotace, lhůty pro výplatu dotace a lhůty pro zaslání splátek dotace poskytovatelům sociálních služeb. Dále tento prováděcí právní předpis stanoví procentuální limity uznatelného meziročního nárůstu či poklesu požadované výše dotace dle § 104 odst. 2 písm. a).“.

122. V § 105 se slova „poskytnout ze svého rozpočtu účelové dotace podle zvláštního zákona³⁹⁾“ nahrazují slovy „v souladu s § 101 poskytnout ze svého rozpočtu finanční prostředky“.

123. § 105a včetně nadpisu zní:

„§ 105a

Sítě sociálních služeb

(1) Správce sítě je povinen při správě sítě dodržovat zásady transparentnosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti.

(2) Podmínkou zařazení kapacit sociální služby do sítě sociálních služeb je, že

a) sociální služba je poskytována na základě rozhodnutí o registraci,

b) potřeba sociální služby vychází

1. ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb obce, je-li správcem sítě sociálních služeb obec,
2. ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje, je-li správcem sítě sociálních služeb kraj, nebo
3. z národní strategie rozvoje sociálních služeb, je-li správcem sítě sociálních služeb ministerstvo,

c) nebylo rozhodnuto o zavedení nucené správy poskytovatele sociální služby.

(3) Výzvu k podání žádosti o zařazování kapacit sociálních služeb do sítě sociálních služeb uveřejňuje správce sítě na úřední desce umožňující dálkový přístup, a to nejméně 15 dnů před započítáním běhu lhůty pro podání žádosti. Výzva obsahuje tyto náležitosti:

a) formu a způsob podání žádosti,

b) lhůtu pro podání žádosti, která nesmí být kratší než 30 dnů,

c) určení kapacit včetně uvedení druhů sociálních služeb, které mají být zařazeny do sítě sociálních služeb,

d) dobu, po kterou mají být kapacity sociálních služeb poskytovány a místo poskytování,

e) popis způsobu hodnocení žádostí.

(4) Správce sítě vyhodnotí žádosti o zařazení do sítě sociálních služeb ve lhůtě 90 dnů ode dne skončení lhůty pro podání žádosti. O výsledku hodnocení zašle žadateli sdělení.

(5) Proti výsledku hodnocení lze podat námitky ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení sdělení. Námitky se podávají písemně správci sítě. O vyřízení námitek správce sítě písemně vyrozumí žadatele ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení námitek.

(6) Poskytovatelům sociálních služeb, které byly zařazeny do sítě sociálních služeb, vydá správce sítě pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu podle § 101 odst. 4 až 6.

(7) V případě potřeby navýšení nebo jiné změny kapacit sociálních služeb postupuje správce sítě obdobně podle odstavců 3 až 6.

(8) Správce sítě vyřadí sociální službu ze sítě sociálních služeb, jestliže

- a) registrující orgán rozhodl o zrušení rozhodnutí o registraci,
- b) skončila doba trvání pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu,
- c) poskytovatel sociální služby neplní podmínky pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

Vyřazením sociální služby ze sítě sociálních služeb současně zaniká platnost pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

(9) Proti vyřazení sociální služby ze sítě sociálních služeb lze podat námitky. Odstavec 5 platí obdobně.

(10) Podmínky pro zařazování služeb do sítě a jejich vyřazování ze sítě, především na základě analýz a cílů obsažených v Střednědobých plánech rozvoje sociálních služeb a akčních plánech stanoví prováděcí právní předpis.“.

124. V § 106 odstavec 3 zní:

„(3) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 se dopustí přestupku tím, že

- a) neohlásí úmrtí oprávněné osoby ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2,
- b) nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 5.“.

125. V § 107 odstavec 2 zní:

„(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytuje sociální služby v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2,
- b) nevede evidenci žadatelů o sociální službu podle § 88 písm. c),
- c) neplánuje a nehodnotí společně s osobou, které poskytuje sociální službu s ohledem na nepříznivou sociální situaci, kterou s osobou řeší, průběh poskytování sociální služby nebo nevede písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby této osobě podle § 88 písm. d),

- d) odmítne s osobou uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby v rozporu s § 91 odst. 3,
- e) použije opatření omezující pohyb osob v rozporu s § 89 odst. 1 až 3,
- f) nepodá informaci o použití opatření omezujících pohyb osob podle § 89 odst. 5,
- g) nevede evidenci nebo neumožní nahlížení do evidence podle § 89 odst. 6,
- h) neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovala pomoc, podle § 21a odst. 2, nebo nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 3,
- i) nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 4 písm. d) nebo odst. 5,
- j) nesplní oznamovací povinnost podle § 88 písm. k),
- k) nezašle ve stanovené lhůtě údaje uvedené na předepsaném tiskopisu podle § 85 odst. 5,
- l) nepodá žádost ve stanovené lhůtě podle § 82 odst. 1 nebo nepodá žádost podle § 82 odst. 2,
- m) nesplní ve lhůtě stanovené ministerstvem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci nebo nepodá písemnou zprávu o jejich plnění podle § 98 odst. 5,
- n) nesplní ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole registračních podmínek podle § 82a odst. 2,
- o) stanoví nebo požaduje za poskytnutí sociální služby úhradu v rozporu s § 72 až 77,
- p) porušuje povinnost respektovat důstojnost, soukromí a integritu osoby, které poskytuje sociální službu, stanovenou v § 88 písm. e),
- q) nesdělí ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem údaje podle § 85 odst. 8,
- r) nevede evidenci podle § 91c,
- s) nezapiše ve stanovené lhůtě údaje nebo jejich změny podle § 85 odst. 7,
- t) nevyhodnocuje ve stanovené lhůtě soulad způsobu poskytování sociální služby s nepříznivou sociální situací podle § 88 písm. a).“.

126. V § 107 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu se dopustí přestupku tím, že nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 4“.

127. V § 107 se za odstavec 4 vkládají nové odstavce 5, 6 a 7, které znějí:

„(5) Pověřený obecní úřad, obecní úřad s rozšířenou působností a krajský úřad se dopustí přestupku tím, že poruší mlčenlivost podle § 100 odst. 1) a neposkytne pomoc osobám nacházejícím se v nepříznivé sociální situaci podle §91d písm. a, § 92 písm. a, §93 písm. a.

(6) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že nezabezpečí zaměstnanci další vzdělávání v rozsahu stanoveném v § 93b, 111, 113, § 116 odst. 9, § 116a odst. 3 a § 116b.

(6) Vzdělávací zařízení se dopustí přestupku tím, že ve stanovené lhůtě nesplní ohlašovací povinnost podle § 117a odst. 2.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 8.

128. V § 107 odstavec 8 zní:

„(8) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. l) a odstavce 6,
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. d), f) až h), r) a odstavce 4,
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a) a b), i) až k), m), n), q), s) a t) a odstavců 3 a 5,
- d) 250 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. c),
- e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. e), o), a p),
- f) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1.“

129. V § 108 písm. c) bodě 3 a v § 108 písm. d) bodě 2 se text „a q)“ nahrazuje textem „, q) a s)“.

130. V § 108 písm. d) bodě 3 se slova „p) a r)“ nahrazují slovy „, p), r) a t)“.

131. V § 108 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 4, který zní:

„4. přestupek podle § 107 odst. 5 a 6.“

132. Na konci textu § 109 se doplňují slova „, podle konkrétní situace používá metody a postupy sociální práce, vyhodnocuje situace, spolupracuje s dalšími aktéry v sociální oblasti za účelem řešení nepříznivé sociální situace, spolupracuje s příslušnými institucemi, zprostředkovává poskytování sociálních služeb a další pomoci“.

133. V § 110 odst. 4 písm. b) se slovo „, právo“ zrušuje.

134. V § 111 odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou „Pokud pracovní nebo služební poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok nebo v případě omluvené nepřítomnosti v práci v rozsahu delším než 1 kalendářní měsíc, krátí se rozsah dalšího vzdělávání o jednu dvanáctinu doby uvedené ve větě první za každý takový kalendářní měsíc.“ a věta třetí se zrušuje.

135. V § 111 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) supervize.“

136. V § 111 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Za další vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) se považuje také probíhající studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v oborech vzdělání uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b). Další vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) činí maximálně 12 hodin ročně.“

Dosavadní odstavce 3 až 8 se označují jako odstavce 4 až 9.

137. V § 111 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „v rozsahu nejméně 6 hodin ročně“.

138. V § 111 se na konci textu odstavce 5 doplňují slova „v maximálním rozsahu 12 hodin ročně“.

139. V § 111 odst. 6 se za slovo „zaměstnavatelem“ vkládají slova „, ministerstvem, krajským úřadem“

140. V § 111 se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který zní:

„(8) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. f) se rozumí systematická odborně vedená činnost, jejímž cílem je v rámci skupinových nebo individuálních setkání prohlubovat, upevňovat a doplňovat profesní kompetence, etickou citlivost sociálních pracovníků a kvalitu poskytovaných služeb a odborných činností, a to v maximálním rozsahu 12 hodin ročně.“.

Dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 9 a 10.

141. V § 111 odstavec 10 zní:

„(10) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) a b) je osvědčení vydané vzdělávacím zařízením, které další vzdělávání pořádalo. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. c) je potvrzení vydané zařízením, ve kterém byla zajišťována odborná stáž, nebo zaměstnavatelem jako organizátorem odborné stáže. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. d) je potvrzení nebo osvědčení vydané zaměstnavatelem jako organizátorem školicí akce, ministerstvem nebo krajským úřadem. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. e) je potvrzení vydané organizátorem konference. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. f) je písemné potvrzení vydané supervizorem.“.

142. Pod nadpis části deváté se vkládají nové § 113 a 114, které včetně nadpisů znějí:
„§ 113

Předpoklady k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb

(1) Předpokladem k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a nejméně 6 let praxe v oblasti poskytování sociálních služeb, z toho nejméně 3 roky výkonu činností sociálního pracovníka nebo pracovníka v sociálních službách.

(2) Pro posuzování bezúhonnosti, zdravotní způsobilosti a odborné způsobilosti platí § 110 odst. 2, 3 a 4 písm. b) obdobně.

(3) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit zaměstnanci, který vykonává inspekci poskytování sociálních služeb, další vzdělávání v rozsahu stanoveném v § 111.

§ 114

Předpoklady k výkonu činnosti supervizora v sociálních službách

(1) Předpokladem k výkonu činnosti supervizora v sociálních službách je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost.

(2) Pro posuzování bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti platí § 110 odst. 2 a 3 obdobně.

(3) Odbornou způsobilostí je vysokoškolské vzdělání získané studiem v magisterském studijním programu humanitního nebo sociálního zaměření, 6 let praxe vykonávané v odborných činnostech podle § 115 odst. 1 nebo § 116a, přičemž 3 roky praxe v těchto činnostech mohou být vykonávány i mimo oblast sociálních služeb, a absolvování nejméně dvouletého kurzu supervize v rozsahu 380 hodin.“.

143. V § 115 odst. 1 písm. e) se slova „manželští a rodinní poradci a“ zrušují.

144. V § 116 odst. 1 písm. c) se část věty „provádění sociálních depistáží pod vedením sociálního pracovníka,“ zrušuje.

145. V § 116 odst. 1 písm. d) se část slova „depistážní činnosti,“ zrušují.

146. V § 116 odstavec 5 včetně poznámek pod čarou č. 45, 46 a 73 zní:

„(5) Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách

- a) uvedeného v odstavci 1 písm. a) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle jiného právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru sanitář nebo ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,
- b) uvedeného v odstavci 1 písm. b) je nejméně ukončené střední odborné vzdělání s výučním listem a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle jiného právního předpisu⁴⁶⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání ergoterapeut, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,
- c) uvedeného v odstavci 1 písm. c) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle jiného právního předpisu⁷³⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou

způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,

- d) uvedeného v odstavci 1 písm. d) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem.

⁴⁵⁾ § 36 a 42 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶⁾ § 7 zákona č. 96/2004 Sb.

⁷³⁾ § 36 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

147. V § 116 odst. 9 se věta čtvrtá nahrazuje větou „Ustanovení § 111 odst. 1 věty druhé a třetí a § 111 odst. 3 až 10 platí obdobně s tím, že program akce odborného charakteru podle § 111 odst. 7 se týká oboru činnosti pracovníka v sociálních službách.“.

148. § 116a včetně nadpisu zní:

„§ 116a

Další odborní pracovníci v sociálních službách

(1) V sociálních službách dále vykonávají odbornou činnost a přímo poskytují sociální služby

- a) manželští a rodinní poradci,
- b) sociální pedagogové,
- c) právníci,
- d) psychologové,
- e) psychoterapeuti,
- f) tlumočníci českého znakového jazyka,
- g) přepisovatelé pro neslyšící uživatele českého jazyka,
- h) jiní odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

(2) Odbornou způsobilostí

- a) manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu nejméně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví,

- b) sociálního pedagoga je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v oboru sociální pedagogika,
- c) právníka je vysokoškolské vzdělání v oboru právo,
- d) psychologa je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie,
- e) psychoterapeuta je vysokoškolské vzdělání v oblasti humanitního studia nebo všeobecného lékařství a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na psychoterapeutické postupy, techniky a teorii, v rozsahu minimálně 600 hodin,
- f) tlumočnicka českého znakového jazyka je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v oblasti tlumočení českého znakového jazyka nebo vysokoškolské vzdělání získané ve studijním programu humanitního zaměření a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na tlumočení českého znakového jazyka v rozsahu minimálně 400 hodin nebo zkouška z profesní kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka podle Národní soustavy kvalifikací,
- g) přepisovatele pro neslyšící je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání studia v oblasti přepisovatelství nebo vysokoškolské vzdělání ve studijním programu humanitního nebo technického zaměření a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na přepis mluveného jazyka do psané podoby v rozsahu minimálně 150 hodin nebo zkouška z profesní kvalifikace přepisovatele mluveného jazyka podle Národní soustavy kvalifikací,
- h) jiného odborného pracovníka je vysokoškolské vzdělání.

(3) Obsah akreditovaného kurzu podle odstavce 2 písm. e), f), g) a jeho minimální rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit pracovníkům uvedeným v odstavci 1 další vzdělávání v rozsahu nejméně 12 hodin ročně, kterým si prohlubuje kvalifikaci. Ustanovení § 111 platí zde obdobně s tím, že ustanovení rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání, s výjimkou ustanovení o rozsahu hodin vzdělávání formou supervize, se nepoužije.“.

149. Za § 116a se vkládá nový § 116b, který zní:

„§ 116b

Zaměstnavatel je povinen zabezpečit vedoucímu pracovníku, který není zařazen jako sociální pracovník, ale přímo řídí, organizuje a kontroluje činnost sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách a dalších odborných pracovníků v sociálních službách, další vzdělávání v rozsahu nejméně 12 hodin za kalendářní rok, kterým si prohlubuje kvalifikaci v oblasti řízení ve vztahu k sociální službě, ve které působí. Ustanovení § 111 platí zde obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání se nepoužije.“.

150. V názvu části desáté se slova „AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ A“ zrušují.

151. § 117a zní:

„§ 117a

(1) Ministerstvo rozhoduje o akreditaci vzdělávacích programů (dále jen „akreditace“) pro účely zajištění kvalifikačních kurzů podle § 116 odst. 5, dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách, dalších odborných pracovníků v sociálních službách, inspektorů poskytování sociálních služeb, supervizorů v sociálních službách, vedoucích pracovníků a pro účely odborné podpory fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku.

(2) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) pro podávání žádostí o akreditaci vzdělávacích programů a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, vzdělávacím zařízením. Vzdělávací zařízení jsou povinna používat program pro podávání žádostí o akreditaci vzdělávacích programů, který jim ministerstvo poskytne. Za podanou žádost o akreditaci vzdělávacího programu se považuje pouze žádost, která je podána prostřednictvím tohoto programu. Vzdělávací zařízení jsou také povinna prostřednictvím tohoto programu ohlašovat změny v údajích, které jsou obsahem žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, a to ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

(3) Žádost o akreditaci vzdělávacího programu obsahuje

- a) identifikační údaje žadatele,
- b) identifikaci vzdělávacího programu,
- c) profil absolventa, který vymezuje výstupní znalosti, schopnosti a dovednosti absolventa,
- d) profil vzdělávacího programu,
- e) způsob ukončení vzdělávacího programu,
- f) informace o lektorském týmu,
- g) čestné prohlášení žadatele o tom, že nebylo porušeno právo jiného subjektu k užívání ochranné známky a že výuka v akreditovaném vzdělávacím programu nebude využívána ke komerčním cílům, a
- h) doklad o zaplacení správního poplatku za přijetí žádosti.

(4) Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže ministerstvo žadateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Pro tyto účely se použije počítačový program podle odst. 2. Má se za to, že okamžikem doručení výzvy podle věty první je okamžik jejího odeslání v počítačovém programu podle odst. 2.

(5) Podle § 117a odst. 1 až 3 se postupuje také v případě rozhodování o změně podstatných náležitostí udělené akreditace podle odst. 1.

(6) Ministerstvo vyhlašuje termíny příjmu žádostí podle odst. 1 na úřední desce ministerstva.“

152. V § 117c odst. 1 zní:

(1) Ministerstvo rozhodne o akreditaci ve lhůtě 90 dnů ode dne, kdy mu byla žádost o akreditaci doručena.

153. V § 117d odst. 3 se písmeno „3“ nahrazuje „2“.

154. § 117e se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „a další dokumentaci související s udělenou akreditací vzdělávacího programu“.

155. Za § 117e se vkládá nový § 117f, který zní:

„§ 117f

Ministerstvo může zřídit a v rámci řízení o akreditaci vzdělávacích programů pověřit státní příspěvkovou organizací výkonem administrativní činnosti a zpracováním podkladů pro stanovisko akreditační komise.“.

156. V § 119 odst. 2 se za text „§ 76 odst. 1,“ vkládá text „§ 79 odst. 8“, za text „§ 116 odst. 5 a 6,“ vkládá text „§ 116a odst. 3“ a text „§ 101a odst. 3, § 105a“ se zrušuje.

157. V § 119 odst. 2 se za text „§ 99 odst. 3,“ se vkládá text „§ 101a odst. 8,“.

158. V § 119 odst. 2 se za text „§ 79 odst. 8“ vkládá text „§ 79 odst. 9“ a za text „§ 93a odst. 1,“ vkládá text „§ 93a odst. 3, a za text „§ 99 odst. 3,“ vkládá text „§ 101 odst. 8.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Řízení o příspěvku na péči zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu upraví částky příspěvku na péči podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 2 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, bez žádosti. O změně výše příspěvku na péči se učiní záznam do spisu.
3. Příspěvek na péči ve výši podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 2 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží poprvé od splátky náležející za kalendářní měsíc následující po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
4. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu doručí příjemcům příspěvku na péči nejpozději do dne výplaty příspěvku na péči za kalendářní měsíc následující po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona písemné sdělení o změně výše příspěvku na péči podle bodu 2 věty první; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.

5. Nárok na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost), které náleží nezaopatřenému dítěti od 4 do 7 let věku podle § 12 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zaniká v kalendářním měsíci, následujícím po třetím kalendářním měsíci po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu doručí příjemcům zvýšení příspěvku na péči písemné sdělení o zániku nároku na zvýšení příspěvku na péči podle věty první; toto sdělení se nedoručuje do vlastních rukou.
6. Řízení o přestupcích o registraci a o akreditaci vzdělávacích programů zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
7. Inspekce poskytování sociálních služeb zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
8. Odborná způsobilost sociálního pracovníka podle § 110 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za splněnou u zaměstnance, který činnost sociálního pracovníka vykonával ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a splňoval odbornou způsobilost podle § 110 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
9. Zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost při inspekci poskytování sociálních služeb, na niž se vztahuje kvalifikační předpoklad podle § 113 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a který tento předpoklad nesplňuje, je povinen do 24 kalendářních měsíců od tohoto dne absolvovat akreditované vzdělávací programy zaměřené na problematiku kvality poskytování sociálních služeb v rozsahu nejméně 24 hodin. Tato povinnost se nevztahuje na zaměstnance, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost při inspekci poskytování sociálních služeb nejméně 2 roky. Podmínka praxe podle § 113 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nevztahuje na zaměstnance, který vykonával činnost inspektora poskytování sociálních služeb ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
10. Předpoklady k výkonu činnosti supervizora podle § 114 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za splněné u fyzické osoby, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávala činnost supervizora v sociálních službách.
11. Zaměstnanec, který ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával činnost tlumočnicka českého znakového jazyka, na niž se vztahuje kvalifikační předpoklad podle § 116a odst. 2 písm. g), nebo činnost přepisovatele pro neslyšící, na niž se vztahuje kvalifikační předpoklad podle § 116a odst. 2 písm. h) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je povinen splnit tento kvalifikační předpoklad ve

lhůtě 5 let od tohoto dne; to neplatí, jestliže tento zaměstnanec dosáhl ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona věku 50 let a dosáhl minimálně 5 let praxe v oboru.

12. Právnické a fyzické osoby, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona poskytovateli sociálních služeb na základě rozhodnutí o registraci vydaného podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny ve lhůtě 2 let od tohoto dne podat žádost o obnovení rozhodnutí o registraci. V řízení o obnovení rozhodnutí o registraci se postupuje podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Rozhodnutí o registraci vydané podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývá platnosti, jestliže žádost o obnovení rozhodnutí o registraci nebyla podána ve lhůtě podle věty první nebo jestliže v řízení o obnovení rozhodnutí o registraci byla žádost zamítnuta. Do doby nabytí právní moci obnoveného rozhodnutí o registraci nebo do uplynutí lhůty podle věty první se při poskytování sociálních služeb postupuje podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci, s tím, že plnění povinností poskytovatele sociálních služeb se posuzuje podle § 88 a 89 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
13. Právnické a fyzické osoby, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona poskytovateli pobytových sociálních služeb podle § 44 a § 47 až 50 na základě rozhodnutí o registraci vydaného podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny prokázat splnění materiálních a technických podmínek stanovených podle § 79 odst. 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro pobytové sociální služby podle § 44 a § 47 až 49, ve lhůtě 10 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podle druhu poskytované sociální služby.
14. Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.
15. Předpoklady k výkonu činnosti psychoterapeuta podle § 116a odst. 2 písm. e) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za splněné u fyzické osoby, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávala činnost psychoterapeuta v sociálních službách a absolvovala postgraduální výcvik v metodách psychoterapie v rozsahu nejméně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. III

V § 16a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 501/2004 Sb. a zákona č. 479/2008 Sb., se věta první nahrazuje větou „Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů,

pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. a) až c) a e) činí 45 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. g) činí 30 dnů ode dne doručení písemného záznamu o sociálním šetření, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

Čl. IV

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 141/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 252/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb. a zákona č. 367/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 63 se odstavec 3 zrušuje.

2. V § 64 odstavec 3 zní:

„(3) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi, kteří jsou zařazeni jako sociální pracovníci, využívají v souvislosti s výkonem činností sociální práce Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.“.

3. V § 64 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Zaměstnanci obcí, kteří jsou zařazeni do pověřených obecních úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jako sociální pracovníci, realizují činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace osob v hmotné nouzi a k sociálnímu začleňování osob v hmotné nouzi v místě jejich skutečného pobytu. Pro výkon sociální práce sociálními pracovníky uvedenými v předchozí větě platí obdobně ustanovení zákona o sociálních službách upravující činnosti sociální práce ve veřejné správě v oblasti sociálních služeb.“.

4. § 65 zní:

„§ 65

Orgány pomoci v hmotné nouzi, pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou povinny

- a) bezplatně si vzájemně poskytovat informace a spolupracovat při řešení nepříznivé situace osob v hmotné nouzi,
- b) využívat pro řešení hmotné nouze informační systém pomoci v hmotné nouzi.“.

5. § 65a se zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů

Čl. V.

Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 234/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 254/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb. a zákona č. 134/2016 Sb. se mění takto:

1. V § 4a odst. 3 větě třetí se text „§ 92 písm. d)“ nahrazuje textem „§ 91d, § 92 a 93a“ a text „§ 64 odst. 3“ se nahrazuje textem „§ 64 odst. 4 a § 65“.
2. V § 4a odst. 4 větě třetí se text „§ 93 písm. c)“ nahrazuje textem „§ 93 a 93a“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. VI.,

Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., 109/2006 Sb., 112/2006 Sb., 186/2006 Sb., 575/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 634/2004 Sb. (část), 379/2007 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., 261/2007 Sb., 269/2007 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., 38/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., 182/2008 Sb., 189/2008 Sb., 230/2008 Sb., 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., 309/2008 Sb., 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č.

301/2009 Sb., 346/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., 148/2010 Sb., 153/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 427/2010 Sb. (část), zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., 255/2011 Sb., 300/2011 Sb., 308/2011 Sb., 329/2011 Sb., 344/2011 Sb., 349/2011 Sb., 350/2011 Sb., 357/2011 Sb., 367/2011 Sb., 428/2011 Sb., 458/2011 Sb. (část), 472/2011 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., 19/2012 Sb., 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., 274/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., 221/2012 Sb., 350/2012 Sb., 359/2012 Sb., 407/2012 Sb., 428/2012 Sb., 496/2012 Sb., 502/2012 Sb., 503/2012 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 458/2011 Sb. (část), 186/2013 Sb., 232/2013 Sb., 257/2013 Sb., 273/2013 Sb., 279/2013 Sb., 313/2013 Sb., 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 259/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., 239/2013 Sb., 187/2014 Sb., 249/2014 Sb., 257/2014 Sb., 331/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., 103/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., 224/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., 126/2016 Sb., 137/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., 369/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., 199/2017 Sb.

Příloha Sazebník

ČÁST I.

Položka 22

1. V Položce 22 písm. m) se slova „vzdělávacího programu“ nahrazují slovy „kvalifikačního kurzu“ a číslo „1 000“ se nahrazuje číslem „5 000“.

2. V položce 22 se vkládají nové písmena n) a o), které včetně poznámky pod čarou č. 26c a 26d znějí:

„n) Přijetí žádosti o akreditaci kurzu dalšího vzdělání podle zákona o sociálních službách26c) 1 Kč 3 000“.

„o) Přijetí žádosti o změnu akreditace podle zákona o sociálních službách26d)

Kč 1 000“.

Následující písmena se náležitě posunou.

^{26c)} - § 117a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 37 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách

^{26d)} - § 117a odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

Čl. VII.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2018, s výjimkou ustanovení

- a) čl. I bodů 118 a 157, které nabývají účinnosti dnem 1. července 2019,
- b) čl. I bodů 69, 101, 115 a 158, které nabývají účinnosti dnem 1. července 2020.

Důvodová zpráva

1. Obecná část

A. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současná právní úprava již zcela neodpovídá potřebám dobré praxe a potřebám subjektů při poskytování sociálních služeb, obsahuje některá nadbytečná ustanovení a naopak některá jsou chybějící nebo nepřesně definovaná. Chybí podrobnější úprava opatření zabývajících se řešením ochrany lidských práv klientů.

V reálné dostupnosti potřebné pomoci u příjemců příspěvku na péči ve stupni závislosti IV je detekována disproporce. Osoby v pobytových službách sociální péče jsou chráněny maximální výší úhrady, kterou stanoví prováděcí právní předpis pro částky za ubytování a za stravu. Jejich příjem je chráněn garantovaným zůstatkem z příjmu (15 %). Osobám v pobytové službě sociální péče jsou poskytovány ze zákona všechny základní činnosti služby a úkony péče za úhradu odpovídající výši stanoveného příspěvku na péči. Osobám, které nemají zajišťování pomoc, podporu a péči pobytovou službou sociální péče, zákon obdobnou ochranu nezajišťuje.

Současná právní úprava není v rozporu a nestanovuje odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace. Rovněž není v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Neobsahuje také žádná ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci.

B. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen, vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Cílem změny je optimalizace, zpřehlednění a zjednodušení systému sociálních služeb, dále zvýšení stability systému sociálních služeb, prohloubení spolupráce veřejné správy a posílení meziresortní spolupráce, což povede k výraznému zefektivnění a také ke zvýšení kvality a srozumitelnosti ve způsobu financování a plánování systému sociálních služeb. Hlavním cílem navrhované právní úpravy je, aby poskytované sociální služby lépe odpovídaly potřebám klientů a byly přístupnější a efektivnější pro klienty, občany a další aktéry systému sociálních služeb. Nabídka pro občany není dostatečně přehledná ani dostatečně jasně definovaná; pro samotné poskytovatele sociálních služeb je systém nadbytečně administrativně zatěžující. Návrh umožní poskytování sociálních služeb „na míru“ prostřednictvím přesněji vydefinovaného východiska pro poskytování sociální služby klientovi, tj. nepříznivé sociální situace. Klient se bude lépe orientovat, kam se má obrátit a kdo mu může zajistit v jeho konkrétní situaci pomoc a podporu. Proces registrace poskytovatelů sociálních služeb je upraven tak, aby byly odstraněny funkční a procesní nedostatky, včetně nedostatečné specifikace některých požadavků.

Dalším cílem novely je prodloužit dobu, kdy zůstává zachován nárok na výplatu této dávky i po dobu hospitalizace osoby, která je závislá na péči jiné osoby tak, aby nedošlo k výpadku

příjmu domácnosti; dále vymezit pojem sociální šetření pro účely této dávky a urychlit řízení o příspěvku na péči.

Dalším cílem je zvýšení částky příspěvku na péči ve stupni závislosti IV, a to jako náhradní řešení k návrhu na finanční zajištění celodenní asistence osob se stanoveným stupněm závislosti IV, kterým je poskytována služba osobní asistence, a to analogicky jako je tomu již v právní úpravě zavedeným titulem financování pečovatelské služby poskytované vybrané skupině osob bez úhrady. Tento návrh byl nicméně odmítnut v rámci meziresortního připomínkového řízení.

Navrhované varianty úpravy nejsou v rozporu a nestanovují odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace. Rovněž nejsou v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Neobsahují také žádná ustanovení, která by narušovala právo na rovné zacházení a vedla k diskriminaci.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále zejména s čl. 2 a čl. 4 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje jako ústavní zákon Listina základních práv a svobod (Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 - č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky). Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a není v rozporu s nálezy Ústavního soudu České republiky.

D. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Příspěvku na péči upraveného zákonem o sociálních službách se dotýkají zejména tyto předpisy EU:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS,

68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS.

Kategorie osob, jejichž nároky vyplývají z výše uvedených předpisů EU, jsou zahrnuty ve výčtu oprávněných osob (§ 4 odst. 1 písm. j) zákona o sociálních službách). Navrhovaná právní úprava se práv na rovnost nakládání osob chráněných výše uvedenými předpisy nijak nedotýká.

K oblasti financování sociálních služeb se vztahují zejména tyto předpisy EU:

- Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), zejména její čl. 106 a čl. 107,
- Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU) (dále jen „Rozhodnutí“),
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.

Návrhu zákona se dále dotýkají následující předpisy EU:

- čl. 45, čl. 49 a čl. 56 SFEU, a
- čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „SEU“) ve spojení s čl. 101 SFEU.

Předloženého návrhu se v širších souvislostech dotýkají také následující předpisy EU:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob při zpracování osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, resp. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) - které původní směrnici nahradí 25. května 2018,
- směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání,
- rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy.

Čl. I body 8, 31, 32, 35, 48 a 49 návrhu novely zákona o sociálních službách jsou transpoziční ve vztahu

- ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV (čl. 11 odst. 2, 5 a 7, čl. 18 odst. 2),
 - ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV (čl. 18 odst. 2) a
 - ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV [čl. 9 odst. 3 písm. a)].
- (Blíže je uvedeno v rozdílové tabulce).

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s uvedenými předpisy EU, ani judikaturou soudních orgánů EU a obecnými právními zásadami práva EU.

E. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Navrhovaná právní úprava provádí některá ustanovení Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, která vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 28. 10. 2009, a na základě článku 10 Ústavy se stala po svém vyhlášení dne 12. 2. 2010 součástí právního řádu České republiky (č. 10/2010 Sb. m. s.). V případě sociálních služeb se zejména jedná o článek 19, který se týká práva na nezávislý způsob života a zapojení klientů do společnosti. V případě příspěvku na péči se jedná zejména o článek 28, který se týká práva na přiměřenou životní úroveň a sociální ochranu. V souladu s čl. 4 odst. 3 byla právní úprava v průběhu přípravy konzultována s osobami se zdravotním postižením, a to prostřednictvím jejich organizací. Navrhovaná právní úprava je jako celek s předmětnou úmluvou plně v souladu.

F. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava předpokládá dopad jak na státní rozpočet, tak na ostatní veřejné rozpočty v několika oblastech.

Navrhovaná ustanovení předpokládají dopad jak na státní, tak na veřejné rozpočty v několika oblastech.

V rámci personálních zdrojů na Ministerstvu práce a sociálních věcí dojde k navýšení potřeby na personál pod státní službou. Toto navýšení, které je níže rozepsáno, je plánováno na období dvou let od účinnosti novely. Předpokládá se zvýšení potřeby o dva úvazky, a to jeden pro oblast plánování (nové postupy a jejich zpřesnění v rámci plánování sociálních služeb), obor služby „sociální služby a sociální práce“, třída č. 13 (Celostátní koordinace a metodické usměrňování jednotlivých oblastí sociálních služeb) a druhý pro oblast vykazování dat (novela předpokládá významné změny v oblasti druhů sociálních služeb a v oblasti registrací, což bude mít mimo jiné značný dopad do vykazování dat a statistických zjišťování MPSV, coby garanta systému sociálních služeb v ČR, navíc bude docházet k úpravě internetové aplikace, v rámci které sledování probíhá), obor služby „sociální služby“, třída č. 13 (Zpracovávání celostátních zásad organizace sociálních služeb).

Taktéž na základě návrhu dojde k navýšení úvazků o dva pro oblast kvality a standardů kvality v sociálních službách (nové postupy, intenzivnější metodické vedení poskytovatelů a

krajských úřadů) a jeden pro oblast metodického vedení poskytovatelů při poskytování sociálních služeb podle navrhovaného znění a pro metodické vedení poskytovatelů a krajů a krajských úřadů v oblasti práce s institutem nepříznivé sociální situace. Tyto tři úvazky budou pod oborem služby „sociální služby“, třída č. 13 (Celostátní koordinace a metodické usměrňování jednotlivých oblastí sociálních služeb). U této změny je nutná součinnost s Ministerstvem financí.

Rovněž bude nezbytné navýšit personál v souvislosti s navrhovanou úpravou dalšího vzdělávání, sociální práce a akreditací, a to o pět úvazků, pod oborem služby „sociální služby“. Jedná se o koncepčního pracovníka v oblasti celoživotního vzdělávání (14. platová třída), poté metodická podpora v rámci agendy celoživotního vzdělávání (12. platová třída), poté dva koncepční pracovníci pro agendu sociální práce na úřadech veřejné správy a dotace na sociální práce v návaznosti na úpravu § 92 (oba 13. platová třída) a poslední pracovník má být administrativní podporou v rámci procesu přiznávání akreditace (9. platová třída).

Další personální navýšení je nezbytné v oblasti inspekce poskytování sociálních služeb tak, aby byla zajištěna dostatečná kontrola nad plněním povinností poskytovatelů sociálních služeb a s tím související ochrana práv uživatelů sociálních služeb. V této souvislosti je nezbytné navýšení o 50 inspektorů poskytování sociálních služeb každý rok po tříleté období (11. platová třída). Předpokládaná hrubá mzda pro inspektory činí 27 000 Kč.

Kalkulace nákladů při předpokladu hrubé mzdy pro výše zmíněné pozice ve výši minimálně 30 000 Kč – ne pro administrativní podporu - (pro dané agendy je více než vhodné zapojení nikoli absolventů, ale pracovníků se zkušeností, nejlépe v daném či příbuzném oboru) a nákladu na zřízení pracovního místa ve výši 45 000 Kč (jednorázová platba) je 29 300 000 Kč/ 1. rok $[(30\,000 \times 1,35 \times 12 + 45\,000) \times 9] + (22\,000 \times 1,35 \times 12 + 45\,000) + [(27\,000 \times 1,35 \times 12 + 45\,000) \times 50]$. Náklady spojené s postupným nabíráním nových inspektorů jsou pro druhý i třetí rok (2019, 2020) 24 120 000 Kč. U této změny je nutná součinnost s Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra.

Příspěvek na péči

Navrhované zvýšení částek příspěvku na péči zvýší celkové roční mandatorní výdaje na dávku. Část vynaložených prostředků se vrátí do systému sociálních služeb prostřednictvím úhrad klientů, kterým jsou poskytovány registrované služby sociální péče poskytované terénní nebo ambulantní formou.

Nárůst výdajů ve státním rozpočtu je očekáván v souvislosti se zvýšením částky příspěvku na péči ve stupni závislosti IV definovanému okruhu osob, který se dotkne cca 25 tis. osob (děti i dospělí). Kvalifikovaný odhad navýšení výdajů ve státním rozpočtu činí 1,8 mld. Kč.

Pracovníci registračních orgánů

Návrh úpravy zákona zpřesňuje pravomoci a kompetence orgánů veřejné správy, pravidla pro plánování sociálních služeb, optimalizaci druhů sociálních služeb, požadavky na odbornou způsobilost pro výkon povolání v sociálních službách, řeší podmínky registrace. Novela zákona se značně dotkne registrujícího orgánu, především tím, že dojde ke změně místní příslušnosti registrujícího orgánu. Prakticky všichni stávající poskytovatelé, projdou procesem obnovy registrace. Návrh novely také upravuje okruh osob vymezením nepříznivé sociální

situace a také řeší kompletně vymezení druhů sociálních služeb. Z tohoto důvodu budou registrující orgány v přechodném období muset přeregistrovat všechny stávající služby, kterých je přibližně 5 600.

Bude zaveden materiálně technický a personální standard, což pro registrující orgán bude znamenat zvýšenou kontrolu poskytovatelem předkládaných podkladů k registraci. Jelikož se stále objevují služby bez oprávnění k poskytování sociální služby, musí registrující orgán takovéto služby nejen vyhledávat ale i kontrolovat a následně zajistit, aby nedocházelo k výskytu těchto nežádoucích služeb. Analýzou počtu registrátorů v jednotlivých krajích bylo zjištěno, že průměrný počet úvazků registrátorů je v současné době 2,19 na krajský úřad.

S ohledem na cíl účelněji nastavit kritéria registrací, tak aby služby byly efektivnější a více reagovaly na potřeby klientů, jehož se má dosáhnout i prostřednictvím zvýšení kompetencí registrátorů v oblasti vstupní kvality sociálních služeb je nezbytné navýšit úvazky registrátorů minimálně na průměr 2,66 úvazku. Při výpočtu se vycházelo z předpokladu, že jeden registrátor by neměl mít k registraci a vedení registračního spisu více než 100 služeb. **V této souvislosti je třeba doplnit, že navrhované změny také zjednoduší administrativu a obecně sníží podíl administrativních činností ve výkonu práce, což přinese úspory ve výši cca 540 mil. Kč.**

V příložené tabulce je rozložení úvazků registrátorů v jednotlivých krajích a počet služeb, u kterých je předpoklad, že budou přeregistrovány. Podle zmíněného klíče, kdy se předpokládá na 100 registrovaných služeb 1 registrující pracovník, byly navrženy počty navýšení úvazků.

Kraje, u kterých dojde k navýšení úvazků, jsou v následující tabulce:

Krajský úřad	poskytovatelé/služby			odhad reg. soc. služeb (včetně služeb poskytovaných na území jiného kraje - předpokládaná přeregistrace)	Registrátoři		
	počet poskytovatelů	počet registrovaných sociálních služeb	počet poskytovaných sociálních služeb na území jiného kraje		počet úvazků	navrhovaný počet úvazků	navrhované navýšení úvazků
Jihočeský kraj	254	387		423	2	5	3
Jihomoravský kraj	172	550	65	664	3,5	7	3,5
Karlovarský kraj	61	125	0	151	2	2	0
Kraj Vysočina	107	225	2	308	2,3	4	1,7
Královéhradecký kraj	124	231		252	1,8	3	1,2
Liberecký kraj	113	212	11	275	1,5	3	1,5
MHMP	262	876	477	882	2	9	7
Moravskoslezský kraj	218	629	6	692	2,8	7	4,2
Olomoucký kraj	111	284	2	348	2	4	2
Pardubický kraj	124	271	10	297	2	3	1
Plzeňský kraj		254		295	2	3	1
Středočeský kraj	297	645	22	638	2	7	5
Ústecký kraj	211	601	27	655	3	7	4
Zlínský kraj	88	297	10	339	1,8	4	2,2
Celkem	2142	5587	632	6219	30,7	68	37,3
počet služeb		počet krajů	navýšení úvazků				
0-100		0	0				
100-200		1	0				
200-300		4	4,7				
300-400		3	5,9				
400-500		1	3				
500-600		0	0				
600-700		4	16,7				
nad 800		1	7				

průměr navýšení na kraj je 2,66 úvazku	14	37,3
---	-----------	-------------

Údaje o počtu úvazků potřebných ke kvalitnímu zajištění agendy registrace na krajských úřadech byly použity k vyčíslení celkových nákladů na výkon agendy - registrátoři v souvislosti s novelou zákona.

Úřad	Počet úřadů	Počet úředníků		Mzdové náklady (roční)		Režijní náklady (roční)	Mzdové a režijní náklady (roční)	Jednorázové náklady			Náklady na výkon státní správy - cílový stav
		průměr na 1 úřadu	celkový	roční na 1 úředníka	Celkové (roční)			na 1 úředníka	jednorázové	celkové	
				[tis. Kč]	[tis. Kč]			[tis. Kč]	[tis. Kč]	[tis. Kč]	
	a	b	a x b	m	M	R	M + R	j _v	J _r	J	M
1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)	10)	11)	12)
KÚ Praha	1	9	9	388 800,00	3 499 200,00	1 504 656,00	5 003 856,00	50 000,00	20 000,00	470 000,00	5 473 856,00
KÚ Jihočeský kraj	1	5	5	388 800,00	1 944 000,00	835 920,00	2 779 920,00	50 000,00	20 000,00	270 000,00	3 049 920,00
kraj	1	7	7	388 800,00	2 721 600,00	1 170 288,00	3 891 888,00	50 000,00	20 000,00	370 000,00	4 261 888,00
kraj	1	2	2	388 800,00	777 600,00	334 368,00	1 111 968,00	50 000,00	20 000,00	120 000,00	1 231 968,00
Královéhradecký kraj	1	3	3	388 800,00	1 166 400,00	501 552,00	1 667 952,00	50 000,00	20 000,00	170 000,00	1 837 952,00
KÚ Liberecký kraj	1	3	3	388 800,00	1 166 400,00	501 552,00	1 667 952,00	50 000,00	20 000,00	170 000,00	1 837 952,00
Moravskoslezský kraj	1	7	7	388 800,00	2 721 600,00	1 170 288,00	3 891 888,00	50 000,00	20 000,00	370 000,00	4 261 888,00
kraj	1	4	4	388 800,00	1 555 200,00	668 736,00	2 223 936,00	50 000,00	20 000,00	220 000,00	2 443 936,00
kraj	1	3	3	388 800,00	1 166 400,00	501 552,00	1 667 952,00	50 000,00	20 000,00	170 000,00	1 837 952,00
KÚ Plzeňský kraj	1	3	3	388 800,00	1 166 400,00	501 552,00	1 667 952,00	50 000,00	20 000,00	170 000,00	1 837 952,00
kraj	1	7	7	388 800,00	2 721 600,00	1 170 288,00	3 891 888,00	50 000,00	20 000,00	370 000,00	4 261 888,00
KÚ Ústecký kraj	1	7	7	388 800,00	2 721 600,00	1 170 288,00	3 891 888,00	50 000,00	20 000,00	370 000,00	4 261 888,00
KÚ Kraj Vysočina	1	4	4	388 800,00	1 555 200,00	668 736,00	2 223 936,00	50 000,00	20 000,00	220 000,00	2 443 936,00
KÚ Zlínský kraj	1	4	4	388 800,00	1 555 200,00	668 736,00	2 223 936,00	50 000,00	20 000,00	220 000,00	2 443 936,00
Celkem			68				37 806 912,00			3 680 000,00	39 042 976,00

Celkově se tedy předpokládá při naplnění cílového stavu navýšení úvazků registrátorů na výši 68 úvazků s ročními náklady cca 39 mil. Kč, tedy navýšení je o 21 435 623

Materiálně technický standard

Náklady na aplikaci ustanovení o materiálně technickém standardu jsou odhadovány na 15 mld. Kč v průběhu deseti let po účinnosti návrhu. Pro první rok účinnosti je odhadováno 500 mil. Kč. Výpočet vychází z reálného stavu a vývoje Programu MPSV 013 310 Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb 2016 – 2020.

Tyto náklady, které budou, které budou v rámci procesu transformace, deinstitucionalizace a humanizace sociální péče v ČR spočívat v materiálně-technickém vybavení prostor, kde jsou služby poskytovány (tak by se snížil počet velkokapacitních zařízení a vícelůžkových pokojů u pobytových služeb), budou moci být z cca 30 - 40 % hrazeny z Evropských investičních fondů (v rámci výzev Integrovaného regionálního operačního programu). Dopad na státní rozpočet na materiálně technický standard činí 15 mld. Kč, tato částka je rozložena do deseti let a to 559 561 000 Kč pro rok 2018, 576 348 000 Kč pro rok 2019, 914 091 000 Kč pro rok 2020 a pro každý další rok se bude jednat o 1 850 000 000 000 Kč.

Personální standard

Personální standard má za cíl zefektivnit sociální služby tak, aby lépe reagovaly na sociální problémy v životě člověka a zajistila jednotné podmínky pro všechny poskytovatele sociálních služeb při vstupu do systému. Celkové náklady na implementaci personálního standardu max. 500 mil. Kč. Účinnost personálního standardu je plánována na období 2020 – 2022.

Změna druhů sociálních služeb

Obecně se změnou činností v sociálních službách naroste jejich provozní nákladovost ve výši 100 mil. Kč. Se změnou druhů sociálních služeb, viz níže:

Sloučení domovů pro seniory a domovu se zvláštním režimem

V důsledku sloučení dvou druhů služeb se předpokládá snížení administrativy (1 žádost o dotaci, 1 standardy kvality, 1 dokumentace o klientovi), a úspora 100 000 000 Kč během dvou let.

Vznik nové služby pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím

Náklady na tuto službu se pohybují ve výši 35 000 000 Kč ročně, kdy se vychází z nákladovosti intervenčních center a předpokládá se, že jedna služba je určena pro oblast kraje.

Nová činnost péče o děti v rámci pečovatelské služby

Nové činnosti budou rodinám s víceročaty poskytovány bezplatně, náklady budou poskytovatelům hrazeny formou účelové dotace, která je odhadována na 44 000 000 Kč ročně. Částka se skládá z údajů Českého statistického úřadu <https://www.czso.cz/documents/10180/32846217/130055160616.pdf/5a2ae676-e877-4bb2-99d8-a6efd1c060f7?version=1.0>, ze kterého vyplývá, že průměr narozených trojčat a víceročat za poslední 4 roky je 11 a pokud péče zdarma je poskytována do čtyř let věku a náklady na péči o trojčata či víceročata jsou průměrně 1 000 000 Kč, tak celková výše je 44 000 000 Kč.

Nové činnosti v rámci pečovatelské služby a osobní asistence

Nové činnosti pokud budou nabízeny všemi službami osobní asistence a pečovatelské služby budou mít dopad na státní rozpočet ve výši 100 mil. Kč ročně.

Celkové personální náklady na výkon nucené správy

Název pozice	Počet úvazků	Průměrný (rozpočtovaný) plat	Mzdové náklady (měsíčně) na 1 prac.	Mzdové náklady roční		Režijní náklady	Mzdové a režijní náklady roční	Náklady na vzdělávání	
				Na 1 úředníka	Celkové				Vzdělávání následné celkem
Nucený správce	3	40 000	53600	643200	1929600	240000	2169600		15 000

Náklady celkem na rok: 6 507 000 Kč...

Název pozice	Cestovní náklady		Jednorázové náklady				
	Na 1 pracovníka ročně	Náklady celkem	Vybavení 1 pracovního místa	Celkem na pracovní místa	Referentské vozidlo (počet kusů)	Referentské vozidlo (jednotková cena)	Vozidla celkem
Nucený správce	20 000	60 000	40 000	120 000	3		

Poznámka:

Plat 40 000 Kč bude nucený správce pobírat pouze v případě, že bude vykonávat činnost nuceného správce v daném zařízení. V ostatních případech bude pobírat plat 11 000 Kč.

Navrhované zvýšení částek příspěvku na péči zvýší celkové roční mandatorní výdaje na dávku. Část vynaložených prostředků se vrátí do systému sociálních služeb prostřednictvím úhrad klientů, kterým jsou poskytovány registrované služby sociální péče poskytované terénní nebo ambulantní formou.

Nárůst výdajů ve státním rozpočtu je očekáván v souvislosti se zvýšením částky příspěvku na péči ve stupni závislosti IV definovanému okruhu osob, který se dotkne cca 25 tis. osob (dětí i dospělí). Kvalifikovaný odhad navýšení výdajů ve státním rozpočtu činí 1,8 mld. Kč.

V ostatních částech je návrh zákona rozpočtově neutrální.

Navrhovaná právní úprava předpokládá sociální dopady, a to prostřednictvím zvyšování kvality poskytování sociálních služeb. Navrhovaná právní úprava v mnoha oblastech lépe cílí na ochranu práv a lidské důstojnosti klientů sociálních služeb. Návrh má také pozitivní dopady pro vymezený okruh příjemců příspěvku na péči se stanoveným stupněm závislosti IV a jejich rodiny, především pečující osoby; dojde k posílení finančních zdrojů a zvýší se možnosti zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci.

Návrh novely nemá dopady na životní prostředí.

G. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů nebyly identifikovány žádné negativní dopady. Návrh nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí a osobních údajů. Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Při získávání a uchovávání osobních údajů a přístupu k nim bude postupováno zcela v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Oprávnění subjektu údajů podle zákona o ochraně osobních údajů nebudou dotčena. Z navrhované právní úpravy neplynou nepříznivé důsledky pro ochranu soukromí a osobních údajů.

Dále je uvedena podrobnější specifikace u jednotlivých oblastí úpravy zákona.

Registrace sociálních služeb

Návrh nezakládá nové zpracování osobních údajů. Z hlediska zpracování osobních údajů v oblasti registrace sociálních služeb je relevantní ustanovení § 79 odst. 1 písm. b) zákona o sociálních službách - odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby, § 79 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o sociálních službách – tj.

bezúhonnost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby a § 79 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o sociálních službách – tj. bezúhonnost právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby. Tato ustanovení jsou obsažena již v současné právní úpravě. Náležitosti podmínek registrace jsou součástí písemné dokumentace, tedy registračního spisu vedeného k registraci služby. Jedná se o údaje, které jsou evidovány již podle současné právní úpravy. Uchování údajů je v souladu s dobou trvání registračního spisu a je v souladu s archivním a spisovým řádem. Vedená evidence nemá mít vliv na ochranu osobních údajů, ve smyslu jejich zneužití třetí osobou, neboť již v současné době je registrující orgán povinen dané údaje zabezpečit. Cílem vedení evidence je posouzení naplnění podmínek pro získání oprávnění k poskytování sociálních služeb ze strany žadatele při podání žádosti a poskytovatele sociálních služeb v době po získání tohoto oprávnění. Evidence slouží i jako podklad pro kontrolní činnost registrujícího orgánu při kontrole poskytování sociálních služeb. Zpracovaná osobní data nejsou veřejně dostupná, evidence je interním materiálem registrujícího orgánu. K evidenci má přístup pouze oprávněná úřední osoba, tedy pracovník, který zpracovává registraci a vede registrační spis. Tyto údaje jsou kryty povinností mlčenlivosti podle § 100 zákona o sociálních službách, která platí jak pro poskytovatele a jejich zaměstnance, tak pro pracovníky krajů a krajských úřadů.

Povinnosti poskytovatelů sociálních služeb

Z hlediska kvality sociálních služeb je v § 88 navržena nová formulace povinností poskytovatelů sociálních služeb. Pouze dvě povinnosti lze hodnotit ve vztahu ke zpracování osobních údajů.

Jedná se o povinnost § 88 písm. b) – „poskytovatel je povinen písemně zpracovat vnitřní pravidla pro jednání o poskytování sociálních služeb a pro uzavření smlouvy o poskytování sociální služby podle těchto pravidel postupovat“. Povinnost požaduje zpracování pravidel pro jednání se žadatelem, kdy ho informuje o sociální službě a možnostech, které může služba nabídnout a poskytuje informace, které jsou podstatné pro uzavření smlouvy. Specifikace povinnosti bude upravena v prováděcím právním předpise, který obsahuje i to, že z tohoto jednání se zpracovává záznam jako důkaz o provedeném jednání a současně slouží jako podklad pro případné další poskytování sociální služby. Záznam se bude ukládat podle poskytovatelem stanovené lhůty – specifikace je součástí kritérií standardů kvality sociálních služeb v části standardu „Dokumentace“, případně podle dalších závazků poskytovatele (např. zaváže se v souvislosti s udělením dotace k poskytování sociální služby uchovávat doklady o činnosti na smlouvou stanovené období). Jedná se o upřesnění současné úpravy. Z hlediska zákonné povinnosti se nejedná o nová zpracování.

Dále se jedná o povinnost § 88 písm. d) - upravuje se individuální záznam o průběhu s hodnocení v části individuálního plánování. V tomto případě se jedná o povinnost, která upravuje plánování a hodnocení průběhu poskytování sociální služby. Tato povinnost je i v současnosti součástí zákona, nedochází k věcné, ale jen formulační změně.

Působnost orgánů veřejné správy v oblasti sociálních služeb

Nově se upravuje působnost pověřeného obecního úřadu. K informacím o klientech mají přístup pouze sociální pracovníci - aplikace standardizovaného záznamu je vždy na osobní heslo, oprávnění využívat k sociální práci data o klientech vyplývají ze samotného zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V neposlední řadě mají všichni pracovníci podle § 100 povinnost mlčenlivosti.

Nucená správa

Ministerstvo práce a sociálních věcí může rozhodnout o zavedení nucené správy. Rozhodnutí předává poskytovateli. Dále ministerstvo informuje o zavedení nucené správy příslušných

registrující orgán – oznámí mu název poskytovatele (IČ) a ID sociální služby, jméno nuceného správce a jeho identifikační údaje, dobu, na kterou je nucená správa zavedena.

Nucený správce je zaměstnancem ministerstva, je tedy vázán mlčenlivostí podle § 100 zákona.

V průběhu nucené správy je možné přizvat si další osoby, kterým jsou sdělovány informace související s nucenou správou. Tyto osoby jsou vázány mlčenlivostí podle § 100 zákona.

Den zavedení a ukončení nucené správy a údaje o nuceném správci ministerstvo zapíše do elektronické podoby registru poskytovatelů sociálních služeb.

Žádná nová zpracování osobních údajů nebudou vznikat, údaje, se kterými, se pracuje v rámci nucené správy, jsou již v současnosti dostupné v registru ve veřejné části (ID sociální služby, IČ poskytovatele), jedná se pouze o zpřístupnění nucenému správci a ministerstvu, tyto subjekty jsou vázány mlčenlivostí.

Příspěvek na péči

V § 25 odst. 1 dochází k přesnění pojmů „sociální šetření“. Úprava nepožaduje nové zpracování osobních údajů.

V § 25 odst. 2 jedná se o zpřesnění. Pokud osoba přiloží lékařské zprávy a nálezy odesílá je krajská pobočka Úřadu práce ČR spolu se žádostí o posouzení stupně závislosti osoby okresní správě sociálního zabezpečení. Cílem je zkrácení doby správního řízení o příspěvku na péči. Návrh nemění dosavadní praxi v oblasti ochrany soukromí a osobních údajů.

Seznam poskytovatelů sociálních služeb a sítě sociálních služeb

Úprava nezakládá nové zpracování osobních údajů. Seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb nebo do sítě sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru představuje pouhý soupis těchto poskytovatelů. Údaje o nich zveřejňované lze již v současné době nalézt buď v registru poskytovatelů sociálních služeb (a to v daleko rozsáhlejší míře) nebo jsou zveřejňovány kraji, pokud jde o poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou zařazení do krajské sítě sociálních služeb. Z tohoto důvodu není nutné vypracovávat nové postupy týkající se zpracování osobních údajů.

H. Zhodnocení korupčních rizik

V navrhované právní úpravě nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání. Navrhovaná úprava nemá dopad do oblasti korupčních rizik a nebude vytvářet jejich možnosti, protože žádné ustanovení se nevztahuje k nakládání s majetkem, zadávání veřejných zakázek. Riziko je maximálně eliminováno v oblasti správního řízení, když agendu vede ministerstvo.

V oblasti financování sociálních služeb lze předpokládat snížení korupčních rizik - výběr poskytovatelů financovaných z veřejných prostředků by měl probíhat formou soutěže zařazení do sítě sociálních služeb a zároveň dochází ke stanovení hlavních podmínek pro způsob výběru poskytovatelů. Při soutěži o nejvhodnější nabídku bude povinné zajistit dodržení zásad transparentnosti, nediskriminace, přiměřenosti a zpětné přezkoumatelnosti těchto podmínek a povinně přistupovat ke všem poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru, jednotně.

I. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná úprava nebude mít za následek žádné zásadní dopady na bezpečnost a obranu státu.

2. Zvláštní část

K čl. I (změna zákona o sociálních službách)

K bodu 1

Zákon o sociálních službách upravuje působnost obecních a krajských úřadů při zajišťování sociálních služeb. Některé z působností vykonávají obecní a krajské úřady prostřednictvím sociálních pracovníků. Navrhuje se proto upřesnit předmět úpravy zákona o sociálních službách o výkon činností sociální práce.

K bodu 2

Zákon o sociálních službách upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka nejenom pro oblast sociálních služeb, ale i pro další oblasti vyjmenované v § 1 odst. 2 zákona. Ve výčtu těchto oblastí, ve kterých působí sociální pracovníci, a na něž se vztahuje úprava odborné způsobilosti, nejsou výslovně uvedeni sociální pracovníci působící v oblasti veřejné správy při zajišťování sociálních služeb. Jedná se zejména o sociální pracovníky působící na obecních a krajských úřadech. Z důvodu zamezení výkladových nejasností, které byly v praxi zaznamenány, se navrhuje tuto skupinu sociálních pracovníků v zákoně výslovně uvést. Z kontrolní a metodické činnosti MPSV také jednoznačně vyplývá, že absence tohoto údaje činí vedoucím orgánům obecních a krajských úřadů problémy zejména při samotném zařazování zaměstnanců vykonávajících činnosti sociální práce.

K bodu 3

Do základních zásad zákona se doplňuje princip subsidiarity, kdy by podpora a pomoc osobám měla být zajišťována nejprve takovými službami, které pobytovým službám předchází, a následně až případně pobytovými sociálními službami. Na absenci principu subsidiarity v legislativní úpravě sociálních služeb je neustále upozorňováno ze strany institucí Evropské unie, vládních výborů i neziskového sektoru.

K bodu 4

Navrhuje se upřesnění definice pojmu „nepříznivá sociální situace“.

K bodům 5 a 7

Upravuje se obecná definice sítě sociálních služeb tak, aby vystihovala aktuální stav v praxi. Kromě samotné sítě ve smyslu souhrnu kapacit sociálních služeb musí být zřejmé, které subjekty služby zařazené do sítě sociálních služeb reálně poskytují a kterým jsou na to poskytovány finanční prostředky, proto je veden seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb. Tyto seznamy vedou správci sítě sociálních služeb, kterou určují, tj. obec, kraj a ministerstvo.

V ustanovení § 3 zákona jsou vymezeny některé pojmy, které slouží pro účely tohoto zákona. Při přijetí navrhovaného doplnění pojmů v § 3 nebude již docházet k rozdílnému vykládání a vymezení přesných povinností vyplývajících ze zákona při průběhu poskytování sociálních služeb nebo intervencí sociální práce.

Depistážní činnost je uvedena v §91d, §92, §93 a v neposlední řadě v § 109 ve výčtu činností sociálního pracovníka. Stávající praxe a časté dotazy ukazují, že tento pojem bývá vykládán rozdílně. S cílem jednoznačnosti právní úpravy se navrhuje doplnit definici pojmu depistážní činnost tak, aby byla vnímána jako cílená, soustavná a včasná práce sociálního pracovníka v terénu při vyhledávání osob či skupin osob v nepříznivé sociální situaci a osob ohrožených sociálním vyloučením, tj. dostupná v čase a místě.

K bodu 6

Navrhuje se prodloužení doby platnosti střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ze 3 na 5 let. V praxi se ukazuje, že doba 3 let je pro strategický dokument tohoto typu nedostačující. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb totiž vymezuje celou koncepci v oblasti sociálních služeb, která by měla obsahovat základní obecné směřování, principy řízení a správy sociálních služeb na území kraje. Konkrétnější změny by pak měly být předmětem jednotlivých akčních plánů, které mohou střednědobý plán rozvoje sociálních služeb doplňovat. Kromě toho proces přípravy, projednávání a schvalování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je časově dosti náročný a při období 3 let platnosti plánu se kraj a pracovníci krajského úřadu, kteří mají plánování sociálních služeb na starosti, musí věnovat poměrně záhy přípravě nového plánu na období dalších 3 let, což se jeví jako dosti neefektivní.

K bodu 8

Návrh na rozšíření okruhu osob, které bez splnění podmínky pobytu budou mít nárok na poskytnutí vyjmenovaných sociálních služeb, z dosavadních „obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení“ na veškeré „oběti trestných činů“ vychází ze směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje Rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV. V čl. 8 odst. 3, ve spojení s čl. 9 odst. 3, směrnice o obětech trestných činů požaduje, aby členské státy zajistily obětem trestných činů přístup k podpůrným službám, minimálně k bezpečnému ubytování. Tento požadavek se týká všech obětí trestných činů, bez ohledu na jejich pobytový status.

K bodu 9

V § 5 odst. 2 se za slova „výkon působnosti“ doplňuje „pověřených obecních úřadů“.

Legislativně technická úprava.

K bodu 10

Navrhované zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) má za cíl posílit disponibilní příjem osob v nejvyšším stupni závislosti, které nevyužívají pobytové sociální služby. Zvyšuje se tak současný objem podpory v případech, kdy je péče zabezpečena

neformálním pečovatelem, v ideálním případě s využitím ambulantních nebo terénních služeb.

U osob využívajících pobytové sociální služby zůstává výše dávky nezměněna. Těmto osobám již v současné době právní úprava garantuje de facto dvojí ochranu před relativní finanční a hmotnou nouzí. Jedná se o garanci tzv. minimálního zůstatku z příjmu osoby ve výši 15% a předepsanou maximální výši úhrad za stravu a ubytování stanovené vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení k zákonu o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Nikoli nevýznamnou pomocí a podporou je dále možnost, při splnění podmínek daných zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, čerpat i mimo uvedenou ochranu příjmu vybrané nepojistné sociální dávky. Prostřednictvím těchto dávek mohou být „dofinancovány“ náklady daných osob za ubytování nebo např. jednorázové výdaje.

K bodu 11

Vzhledem k nově navrhované výši příspěvku na péči ve stupni závislosti IV (úplná závislost) se navrhuje vypustit pro nedůvodnou duplicitu zvýšení příspěvku na péči pro nezaopatřené dítě ve věku 4 až 7 let, kterému náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost). Tímto opatřením však zůstává nedotčena skupina dětí, které žijí v rodinách/domácnostech a jejich příjem nedosahuje dvojnásobku životního minima (rodiny), tj. dětí a rodin v riziku relativní i absolutní chudoby. Zvýšení podle § 12 odst. 1 zákona o sociálních službách tedy zůstává zachováno.

K bodu 12

Současné znění § 12 zákona o sociálních službách obsahuje odkaz na konkrétní ustanovení zákona o státní sociální podpoře, podle kterých se posuzuje okruh společně posuzovaných osob pro účely zvýšení příspěvku na péči. Vzhledem k tomu, že v praxi dochází k pochybnostem při aplikaci zákona v případě střídavé péče, navrhuje se tento konkrétní, avšak neúplný odkaz nahradit obecným odkazem, že okruh společně posuzovaných osob se posuzuje zákona o státní sociální podpoře s tím, že podle ustanovení týkajících se společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na bydlení se nepostupuje.

K bodu 13

Navrhuje se prodloužení doby poskytování zdravotní péče v průběhu hospitalizace, která není na překážku vyplácení příspěvku na péči. Navrhuje se, aby příspěvek na péči nebyl vyplácen, jestliže je oprávněné osobě po dobu delší než celé dva kalendářní měsíce poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace, a to za podmínky, že jinak pomoc osobě poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče. Návrh nemění princip současné právní úpravy zaručující po vymezenou dobu hospitalizace poskytování příspěvku na péči. Tuto dobu pro uvedenou skupinu osob prodlužuje a tím pozitivně dopadá na příjemce příspěvku na péči a neformální poskytovatele pomoci. Zhruba dvěma třetinám příjemců příspěvku na péči poskytují potřebnou pomoc, podporu a péči výhradně neformální pečovatelé. Ti se zpravidla podílejí na péči i v době hospitalizace osoby závislé, zabezpečují některé její aktivity základních životních potřeb. Návrh přispěje ke snížení účelového hlášení neformálních pečovatelů do evidence uchazečů o zaměstnání, kteří fakticky nemají zájem o zprostředkování zaměstnání, ale snaží se např. si uchovat některé benefity (být i nadále státním pojištěncem apod.).

K bodům 14 až 16

Legislativně technické úpravy v návaznosti na zrušení § 50 a zavedení nových druhů sociálních služeb (§ 52a).

K bodu 17

V souvislosti se zvýšením příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost), které se nevztahuje na klienty vyjmenovaných pobytových sociálních služeb, se poskytovatelům pobytových sociálních služeb ukládá povinnost hlásit zahájení a ukončení poskytování těchto služeb s cílem zabránit přeplatkům na dávce. Stejná povinnost se stanoví osobám blízkým a asistentům sociální péče, kteří poskytují těmto osobám pomoc.

Obecnou povinnost hlásit změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek na péči, jeho výši nebo výplatu má příjemce příspěvku. Pro řadu osob ve stupni závislosti IV (úplná závislost) je však plnění těchto povinností obtížné s ohledem na rozsah jejich závislosti. Proto se navrhuje uložení ohlašovací povinnosti osobám blízkým a asistentům sociální péče pouze v těch případech, kdy osoba ve stupni závislosti IV nemůže tuto povinnost splnit. Účelem tohoto návrhu je zamezit přeplatkům na dávce.

K bodu 18

Za účelem zjednodušení vymáhání přeplatků na příspěvku na péči se navrhuje zúčtování dlužné částky s vypláceným příspěvkem.

K bodu 19

Legislativně technická úprava.

K bodu 20

Podle § 49 odst. 1 občanského zákoníku může zletilého, kterému brání duševní porucha samostatně právně jednat a který nemá jiného zástupce, zastupovat jeho potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, popřípadě osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky. Ke vzniku zastoupení se vyžaduje schválení soudu. Zastoupení členem domácnosti je hmotněprávním institutem upraveným v občanském zákoníku, z nějž nelze automaticky dovozovat procesní zastoupení. Tento institut tedy není druhem úplného zákonného zastoupení ve smyslu § 31 správního řádu. Platí, že účastník správního řízení může být zastoupen členem domácnosti pouze v řízení, ve kterém zastupování účastníka řízení členem domácnosti připouští zvláštní zákon a lze tedy dovodit, že pokud zákonodárce toto oprávnění výslovně nezakotvil do zvláštního předpisu, nelze tento institut bez dalšího použít ve správním řízení. Ač z výkladu občanského zákoníku vyplývá, že zastupující člen domácnosti má možnost podat za oprávněnou osobu žádost o přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi, státní sociální podpory a sociálního zabezpečení, je vhodné upravit přímo v zákoně o sociálních službách možnost zastupování oprávněné osoby v řízení o příspěvku na péči členem domácnosti v případech, kdy bylo o takovéto formě zastoupení soudem rozhodnuto.

K bodu 21

Pro případy, kdy má být příspěvek na péči vyplácen na účet, se navrhuje, aby žadatel o příspěvek uváděl i označení majitele účtu. Jedná se o opatření, které napomůže kontrole využívání příspěvku a je také opatřením proti nelegálnímu poskytování sociálních služeb.

Informace o majiteli účtu, na který má být příspěvek zasílán, zajistí funkčnější identifikaci a posouzení, zda má příjemce příspěvku na péči smluvně zajištěnu péči a podporu v souladu se zákonem o sociálních službách, tedy zda se opravdu jedná o poskytování sociálních služeb nebo o formu činnosti bez oprávnění, tj. nelegální poskytování.

K bodu 22

Navrhuje se blíže specifikovat obsah sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči. Účelem této úpravy je zpřesnění procesu, při kterém se prostřednictvím jedné z metod sociální práce (sociálního šetření) zjišťují skutečnosti mající vliv na následné posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Praxe ukazuje, že pro účely příspěvku na péči je nutné stanovit dvě roviny sociálního šetření (1. rovina odborně správného postupu, při němž sociální pracovníci zajišťují podklady předávané okresním správám sociálního zabezpečení. 2. rovina procesní, to je úkony, které je nezbytné v určité fázi provést.). Dosud jsou sociální šetření a jeho dvě roviny upraveny pouze metodicky. Obsah návrhu vychází z definice WHO Disability Assessment Schedule 2.0.

K bodu 23

Účelem návrhu je přispět ke zkrácení celkové doby správního řízení o příspěvku na péči. Krajské pobočky Úřadu práce České republiky musí v krátké lhůtě začít zjišťovat schopnosti samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí, sbírat informace o její aktuální situaci, přirozeném sociálním prostředí, zdrojích pomoci a podpory, využívat sdělení osoby samotné a dalších zdrojů informací, tj. zahájit sociální šetření. Současně s tím mohou okresní správy sociálního zabezpečení dříve zahájit proces posouzení zdravotního stavu osoby, neboť budou dříve disponovat žádostí o příspěvek na péči (na rozdíl od současného stavu bez písemného záznamu o sociálním šetření) a umožní se jim dřívejší zajišťování zdravotnické dokumentace od poskytovatelů zdravotních služeb. I nadále sociální pracovník o provedeném sociálním šetření vyhotovuje písemný záznam, který na požádání předkládá posuzované osobě; tento záznam bezodkladně zasílá příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Po obdržení písemného záznamu tak může mít příslušná okresní zpráva sociálního zabezpečení k dispozici všechny podklady (§ 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a může tak provést jejich komplexní vyhodnocení – posoudit stupeň závislosti, a to na rozdíl od současného stavu, kdy teprve po obdržení žádosti o posudek společně s písemným záznamem o sociálním šetření teprve zahajuje shromažďování zdravotnické dokumentace.

I nadále platí, že při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledků vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

K bodu 24

Jde o legislativně technickou úpravu reagující na zákon č. 313/2013 Sb., tj. na zrušení víceúčelového využití posudku o zdravotním stavu, která nebyla uvedeným zákonem provedena.

K bodu 25

Navrhuje se přerušovat řízení o příspěvek na péči pouze u těch osob, u kterých nebylo do přijetí k hospitalizaci započato sociální šetření. Navrhovaná změna je ve prospěch žadatelů o příspěvek na péči, neboť současná právní úprava předpokládá přerušování řízení v případě, kdy sociální šetření nebylo provedeno, tedy nebylo skončeno. Návrh změny § 26 zákona o sociálních službách reaguje na navrhované změny procesu provádění sociálního šetření. Vlivem navrhované úpravy § 25 zákona o sociálních službách bude mít krajská pobočka Úřadu práce České republiky v brzké lhůtě po zahájení řízení o příspěvek na péči základní soubor informací, které mají vliv na posouzení stupně závislosti, který může dále rozšiřovat a pracovat s ním. Další skutečnosti budou získávány a ověřovány v dalším průběhu sociálního šetření, tyto mohou být získávány a ověřovány od osoby v i době její hospitalizace nebo od jiných zdrojů.

K bodu 26

Ustanovení § 26a stanoví případy, kdy výplatu příspěvku lze zastavit bez správního řízení, zkráceným postupem. Toto ustanovení se navrhuje doplnit i o postup podle § 12 odst. 6, podle kterého se výplata zvýšení příspěvku zastaví, jestliže příjemce příspěvku neprokáže ve stanovené lhůtě příjmy rozhodné pro nárok na toto zvýšení příspěvku. Jedná se o jednoznačně vymezenou situaci, kdy vedení správního řízení není nutné. Příjemce příspěvku má možnost podat proti zastavení výplaty příspěvku námitky, o kterých je pak rozhodnuto v řádném správním řízení. Obdobná úprava se navrhuje i v souvislosti s návrhem dvou výší příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) pro případy změny výše příspěvku z důvodu započetí nebo ukončení poskytování pobytových sociálních služeb.

K bodům 27 a 28

Legislativně technické úpravy.

K bodu 29

Navrhuje se prodloužení skartační lhůty uchování písemností a spisů k příspěvku na péči z dosavadních 15 let na 50 let, a to z toho důvodu, aby byl Úřad práce ČR schopen plnit povinnost uloženou v ustanovení § 29 odst. 6, tedy povinnost vydat osobě blízké nebo asistentu sociální péče písemné potvrzení prokazující dobu péče pro účely hmotné nouze, zdravotního pojištění, důchodového pojištění a zaměstnanosti. V praxi může nastat například situace, kdy osoba blízká po ukončení péče nastoupí do zaměstnání a může uplynout i několik desítek let, než dosáhne důchodového věku a kdy si pro tyto účely vyžádá potvrzení o době poskytování péče. Pokud by byly písemnosti již v té době skartovány, nemohl by Úřad práce ČR takové potvrzení vydat.

K bodu 30

V návaznosti na změnu některých sociálních služeb (domovy sociální péče) a vznik nových druhů sociálních služeb (§ 60b) se upravuje ustanovení § 34 zákona o sociálních službách obsahující výčet zařízení sociálních služeb.

Nově je umožněno kombinací zařízení sociálních služeb zřizovat komunitní centrum. Jedná se o veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství, sociální služba v ambulantní a terénní formě se zaměřením na řešení nepříznivé sociální situace

a sociální začleňování. Prostorové vybavení integračních center musí vždy umožňovat vzájemné kontakty mezi příslušníky cílové skupiny a jejich kontakty s profesionály v sociální oblasti.

Současně se v souvislosti úpravou zařízení sociálních služeb doplňují nové základní činnosti při poskytování sociálních služeb.

K bodům 31

Legislativně technické úpravy.

K bodu 33

Dále je doplněn okruh osob, kterým je odborné sociální poradenství poskytováno, o „pečující fyzické osoby“. Potřeba začlenění této cílové skupiny do zákona o sociálních službách vychází mimo jiné z dokumentu „Návrh politiky na podporu neformálních pečovatelských služeb“, který vznikl v rámci projektu „Podpora neformálních pečovatelských služeb“, a který usiluje o návrh systematické a komplexní podpory pečujících osob. Vymezením v zákonu o sociálních službách se pečující osoby stanou cílovou skupinou sociálních služeb, které jsou považovány za klíčový nástroj podpory neformálních pečovatelských služeb.

K bodu 34

Mezi základní činnosti poskytované v rámci sociální služby osobní asistence se doplňuje další základní činnost, a to „sociálně terapeutické činnosti“. Sociálně terapeutické činnosti vymezuje prováděcí předpis (vyhláška č. 505/2006 Sb.) jako činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporující sociální začleňování osob. Výkon této činnosti patří mezi základní charakteristiku sociální služby a její naplňování umožňuje lépe podporovat klienta a plnit tak účel tohoto druhu sociální služby. Současně doplnění této základní činnosti reaguje na potřeby praxe, kdy se ukazuje, že službu osobní asistence je třeba více odlišit od pečovatelské služby a potrvnout její aktivizační charakter, tedy zaměření na rozvoj samostatnosti.

K bodu 35

Mezi základní činnosti poskytované v rámci pečovatelské služby se doplňují další základní činnosti, a to „výchovné, vzdělávací, aktivizační činnosti“ a „pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí“. Rozšířením poskytovaných základních činností se doplňují činnosti, které jsou zaměřeny nejen na obsluhu a péči o klienta, ale také na jeho rozvoj a podporu, aby získal určité kompetence. Současně bude služba nabízet činnosti, které podporují sociální začleňování klientů.

Současná právní úprava pečovatelské služby obsahuje základní činnosti, které rodičům dětí pomáhají pouze s „doprovodnými“ činnostmi (úklid, nákupy). S cílem podpořit zejména rodiny, ve kterých se narodily současně 3 nebo více dětí, v základních situacích, které rodiče nezvládají s ohledem na počet dětí, jsou navrhovány nové základní činnosti zaměřené na pomoc těmto rodičům. Návrh umožní zajistit prostřednictvím pečovatelské služby konkrétní úkony zajištění přímé péče o děti (např. jejich hlídání, doprovod na zájmové aktivity). Pečovatelská služba je podle § 75 odst. 2 písm. a) zákona poskytována těmto rodinám bez úhrady.

K bodu 36

U odlehčovacích služeb se navrhuje stanovit maximální dobu poskytování této sociální služby tak, aby byl naplněn její smysl, tj. umožnit pečující osobě dočasně nezbytný odpočinek. Návrh vyplývá ze zkušeností získaných s poskytováním této služby, kdy klienti jsou v odlehčovacích službách v pobytové formě ve většině případů ubytováni na dlouhou dobu a tento druh služby pak fakticky supluje poskytování pobytových služeb např. v domovech pro seniory.

K bodu 37

Základní činnosti poskytované v rámci sociální služby domova pro osoby se zdravotním postižením se rozšiřují o další základní činnost, a to „psychosociální podpora při umírání“ a „pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby“.

Dosavadní právní úprava podporu klienta při umírání a podporu jeho blízkých neupravuje. Činnost je nedílnou součástí specializované péče a podpory o klienta služeb sociální péče. Poskytovatel ji musí vždy být schopen zajistit podle potřeb a přání klienta.

Činnost „pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby“ tvoří nezastupitelnou složku péče o umírajícího s ohledem na to, že smrt osoby blízké vždy zasáhne celou rodinu (další osoby blízké), kterým je nutné poskytnout náležitou dlouhodobou podporu a pomoc. Činnost obsahuje pomoc přijetí ztráty osoby blízké, bezpečné prostředí k vyjádření pocitů spojených s umíráním či smrtí a prostor a čas na truchlení s respektem k individuálnímu prožívání, včetně praktické rady a pomoci co je potřeba vyřídit při úmrtí a přípravě pohřbu apod. Navržená činnost se svým charakterem přibližuje odlehčovací službě, jelikož se činnost zaměřuje na osoby blízké klienta, nejen na osobu klienta.

K bodům 38 až 41

Navrhuje se sjednocení sociálních služeb domov pro seniory a domov se zvláštním režimem. V současnosti praxe poskytování sociálních služeb tyto druhy zásadně neodděluje, v domovech pro seniory jsou klienti, kteří již spadají do cílové skupiny zvláštního režimu a naopak. Jedním z dalších cílů tohoto opatření je snížení administrativní zátěže, neboť nyní jsou třeba dvě registrace, po změně bude na oba druhy domovů dostačující jen jedna. Dalším cílem je odstranit z názvu služby slova „zvláštní režim“, který je segregující a stigmatizační. Nově proto bude upravena pouze jedna služba „domov sociální péče“, která bude určena pro širokou cílovou skupinu osob, kterou si poskytovatel specifikuje při registraci. Podle registrovaného okruhu osob pak bude nastaven i režim daného zařízení.

Od doby vzniku zákona o sociálních službách se změnila klientela domovů pro seniory, v domovech jsou nyní osoby s vysokým stupněm závislosti, proto dochází k tomu, že klienti častěji v zařízeních umírají. Proto je třeba přizpůsobit nastavení služby, a to především doplněním činnosti psychosociální podpora při umírání.

K bodům 42 a 43

Mění se dosavadní název služby pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby, aby lépe odpovídal potřebám klientů a skutečně poskytovaným službám. Ze stejného důvodu je měněna i definice služby.

K bodu 44

Mezi základní činnosti poskytované v azylových domech se doplňuje „poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci“. Jedná se o potřebnou činnost, která podporuje sociální začleňování klientů v azylových domech. V praxi je v současné době na základě potřeb klientů tato pomoc poskytována, odděleně od poskytování sociálních služeb. Dále pak se do sociální služby azylové domy doplňuje základní činnost „sociálně terapeutické činnosti“. Cílem azylového domu není pouze přechodné zajištění ubytování, ale především podpora klienta v tom, aby získal určité kompetence a uměl řešit nepříznivou sociální situaci. K tomu je zapotřebí poskytování sociálně terapeutických činností.

K bodu 45

Dosavadní znění § 58 odst. 1 vymezuje cílovou skupinu domů na půl cesty tak, že se v nich poskytují služby buď pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, než jsou zařízení školská, tedy např. z domovů pro osoby se zdravotním postižením nebo z dosavadních zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a to i nezletilým, blízcím se věku zletilosti, a dále pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby, opět i nezletilým, blízcím se věku zletilosti. Avšak jde-li o zařízení školská (dětské domovy, výchovné ústavy) zužuje zákon bez jakéhokoli věcného důvodu okruh oprávněných osob věkem, neboť dále se poskytují služby osobám, které „po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy“. Ačkoli i těmto osobám jsou služby v domech na půl cesty poskytovány již dnes, ocitají se jak poskytovatelé, tak i klienti v určité právní nejistotě. Ta současně představuje velmi rizikový faktor zejména u klientů, neboť při odmítnutí poskytnutí služby mohou být tyto osoby vytlačovány ze systému a nuceny k životu na ulici apod. Úprava se proto na základě požadavků praxe zpřesňuje tak, aby okruh oprávněných osob byl z hlediska věku oproti dosavadní úpravě sjednocen. Věk 15 let je zvolen z toho důvodu, že mladiství jsou již pracovněprávně způsobilí (včetně způsobilosti sjednat místo výkonu práce), nebo jsou již plně způsobilí ve věcech důchodového pojištění, jde-li o invalidní důchod. Současně podle předpisů o evidenci obyvatel jsou již plně způsobilí sami ohlašovat změnu místa svého pobytu. Není tak důvod, aby byl stanovován věk cílové skupiny v tomto druhu služby nižší (např. 14 let), ale ani vyšší (např. 16 či 17 let).

K bodům 48, 53, 55, 56

Definice důvodů pro poskytování těchto druhů sociálních služeb se doplňuje o pojem „nelátkové závislosti“. Upravuje se tak původní, z odborného hlediska již zastaralý přístup k léčbě a prevenci závislostí, který akcentoval závislosti na látkách, zejména ilegálních. Z odborného hlediska je pak nutné zdůraznit také skutečnost, že procesní závislosti, zejména hazardní hraní, patří mezi společensky negativní jevy, které přispívají značnou mírou k sociálnímu vyloučení dotčených osob a sekundárně s sebou nesou značné společenské náklady, kterým lze poskytováním efektivních sociálních služeb předcházet.

K bodu 49

Navrhuje se rozšíření okruhu osob, kterým je služba určena. Toto rozšíření reaguje na situace, kdy domácí násilí nepůsobí jen na přímou oběť agresora, ale i na další osoby v domácnosti, přímo či nepřímo. Dalšími osobami jsou především děti, které často ocitají v roli svědků.

K bodu 50

Návrh na zavedení nové sociální služby reaguje na vysoký výskyt domácího násilí a dalších forem genderově podmíněného násilí a nízkou dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené tímto násilím. Na potřebu podpory specializace sociálních služeb pro osoby ohrožené těmito formami násilí (vzhledem ke specifickým potřebám) dlouhodobě poukazuje Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách při Radě vlády pro rovnost žen a mužů. Podpora specializace sociálních služeb na případy domácího a genderově podmíněného násilí je také nezbytná v souvislosti s naplňováním Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí, kterou ČR podepsala v květnu 2016.

K bodu 51

Mezi základní činnosti poskytované v rámci sociální služby nízkoprahová denní centra se doplňuje nová základní činnost „poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci“. V praxi je na základě potřeb klientů tato pomoc již poskytována, a to odděleně od poskytování sociálních služeb. Je proto žádoucí zařadit tuto činnost mezi základní činnosti v rámci systému sociálních služeb.

K bodu 52

Mezi základní činnosti poskytované v rámci sociální služby noclehárny se doplňuje nová základní činnost „poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci“. V praxi je na základě potřeb klientů tato pomoc již poskytována, a to odděleně od poskytování sociálních služeb. Je proto žádoucí zařadit tuto činnost mezi základní činnosti v rámci systému sociálních služeb.

K bodům 54

Do základních činností poskytovaných v rámci služeb sociálně terapeutických dílen se doplňuje základní činnost „pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí“. Doplněnou činností je definován základní rozsah sociální služby tak, aby sociální služba podporovala klienta v získání určitých kompetencí a uměl samostatně nepříznivou sociální situaci řešit.

K bodu 56

Definice sociální služby „terénní programy“ se doplňuje o pojem „nelátkové závislosti“. Upravuje se tak původní, z odborného hlediska již zastaralý přístup k léčbě a prevenci závislostí, který akcentoval závislosti na látkách, zejména ilegálních. Z odborného hlediska je pak nutné zdůraznit také skutečnost, že procesní závislosti, zejména hazardní hraní, patří mezi společensky negativní jevy, které přispívají značnou mírou k sociálnímu vyloučení dotčených osob a sekundárně s sebou nesou značné společenské náklady, kterým lze poskytováním efektivních sociálních služeb předcházet. Současně se vypouští stigmatizující pojem „problémové skupiny osob“. Definice okruhu osob je pro tento druh sociální služby odpovídající praxi.

K bodu 57

Mezi základní činnosti poskytované v rámci sociální služby terénní programy se doplňuje základní činnost „rozvoj a nácvikové činnosti, které vedou k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí“. Cílem je umožnit komplexnější práci s širší cílovou skupinou sociální služby podle činností, které je služba již dnes schopna zajistit. Tato činnost povede k podpoře klienta v tom, aby získal určité kompetence a uměl řešit nepříznivou sociální situaci.

Dále je doplněna nová činnost „poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci“. V praxi je na základě potřeb klientů tato pomoc již poskytována, a to odděleně od poskytování sociálních služeb. Je proto žádoucí zařadit tuto činnost mezi základní činnosti v rámci systému sociálních služeb.

K bodu 58

Vzhledem ke změně označení dosavadní tlumočnické služby na tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby je změněno i ustanovení týkající se úhrad za poskytování sociálních služeb.

K bodu 59

Sociální služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím se doplňuje i do ustanovení, které obsahuje výčet sociálních služeb, za jejichž poskytování se nevyžaduje úhrada.

K bodu 60

V návaznosti na spojení sociálních služeb domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem pod název domovy sociální péče se upravuje i ustanovení týkající se úhrad za poskytování sociálních služeb.

K bodu 61

U chráněného bydlení se mění způsob úhrady za péči, ubytování, stravování, s cílem ponechat klientům část příjmu, s kterým mohou samostatně hospodařit. Po úhradě za ubytování a stravu musí osobě zůstat alespoň 15 % jejího příjmu. Úhrada za péči se stanoví ve výši přiznaného příspěvku na péči.

K bodu 62

U chráněného bydlení se podle odůvodnění bodu 61 mění způsob úhrady za péči, ubytování, stravování. Proto se vypouští z tohoto ustanovení.

K bodu 63

Navrhuje se změna místní příslušnosti registrujícího orgánu, který rozhoduje o oprávnění k poskytování sociálních služeb (rozhodnutí o registraci). Podle současné právní úpravy rozhoduje o registraci poskytovatele sociálních služeb krajský úřad příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo podle sídla právnické osoby, které žádají o registraci. Pro udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb je nutné splnit zákonem stanovené náležitosti, nicméně jednotlivé registrační podmínky nejsou ve všech krajích u všech poskytovatelů sociálních služeb posuzovány stejným způsobem. Je proto navrhováno stanovit místní příslušnost registrujícího orgánu podle místa poskytování sociální služby, aby krajský úřad rozhodoval o registraci všech sociálních služeb poskytovaných na území kraje. Výjimkou z nově stanovené místní příslušnosti jsou pouze vyjmenované sociální služby poskytované prostřednictvím elektronické komunikace, u kterých je místní příslušnost s ohledem na formu služby stanovena dosavadním způsobem.

K bodu 64

Stanovuje se jedna z podmínek pro udělení registrace způsobem, který je v současnosti považován za problematický ve vztahu k současné praxi poskytování sociálních služeb.

Především není obvyklé ani vhodné podmiňovat udělení registrace skutečností, že proti žadateli nebylo zahájeno insolvenční řízení. Insolvenční řízení se zahajuje zveřejněním usnesení o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku, přičemž je toto usnesení vydáváno bez zřetele ke skutečnosti, zda se dlužník skutečně nachází v úpadku (insolvenční návrh tak může být např. odmítnut pro zjevnou bezdůvodnost). Právní předpisy se rovněž v obdobných případech, tj. podmiňují-li udělení veřejnoprávního oprávnění úpadkovou historií žadatele, omezují na stanovení přiměřené doby mezi okamžikem, kdy k takové skutečnosti (např. zrušení konkursu) došlo a kdy žadatel o oprávnění žádá (viz např. § 8 odst. 2 živnostenského zákona). S ohledem na výše uvedené je nezbytné změnit nastavení podmínky formulované v § 79 odst. 1 písm. g), přičemž je zapotřebí specificky zvážit, zda je účelné neumožňovat registraci také osobám, v jejichž případě sice bylo rozhodnuto o úpadku, avšak ten je řešen sanačním způsobem řešení (oddlužení).

K bodu 65

Navrhované doplnění ustanovení o prokazování bezúhonnosti žadatele o vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb zohledňuje úpravu spolupráce při poskytování informací z evidence trestů mezi členskými státy EU podle rámcového rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy, implementované do zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů. Podle tohoto rámcového rozhodnutí se může přímým dožádáním poskytovat z evidence trestů jiného členského státu seznam odsouzených. Občanům EU v ČR jsou tak – na jejich žádost – vydávány výpisy z Rejstříku trestů obsahující také relevantní informace z ostatních členských států EU (pokud je tato osoba jejich občanem nebo v nich měla nebo má bydliště). Z toho vyplývá, že výpisy z Rejstříku trestů získané občanem jiného členského státu EU budou mít obdobnou průkazní hodnotu jako výpisy občana ČR. Navrhovaná úprava umožní těmto osobám obstarat si potvrzení přímo v ČR bez nutnosti cestovat do jiného členského státu.

Splnění podmínky bezúhonnosti pro účely vydání rozhodnutí o registraci se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Tento doklad si zajišťuje registrující orgán sám. K tomu potřebuje nezbytné podklady od žadatele o registraci.

K bodu 66

Upřesňují se některé údaje, který je žadatel o registraci povinen v žádosti o vydání rozhodnutí o registraci doložit.

Údaj o územní působnosti sociální služby je důležitý pro krajský úřad z hlediska plnění povinností stanovených zákonem, ale je důležitý též pro zájemce o sociální službu. Navrhuje se proto jeho doplnění do žádosti o registraci.

Vzhledem k charakteru služby poskytované osobám ohroženým genderově podmíněným násilím a v zájmu ochrany těchto osob se umožňuje při žádosti o registraci této služby uplatnit požadavek, aby v registru nebyla zveřejněna adresa zařízení, ve kterém jsou tyto služby poskytovány.

Forma poskytování sociální služby je jednou z náležitostí rozhodnutí o registraci (§ 81 odst. 2 písm. d) zákona o sociálních službách). Náležitosti žádosti o registraci se proto doplňují o tento údaj.

Podle současné právní úpravy se v žádosti o registraci uvádí okruh osob, pro který je sociální služba určena, tedy cílová skupina (např. senioři, osoby se zdravotním postižením), a věková struktura. Tyto údaje jsou nedostačující pro přesnou definici skutečné potřeby pro

poskytnutí sociální služby. Určující by měla být především nepříznivá sociální situace, kterou může daná sociální služba řešit. Navrhuje se proto úprava těchto náležitostí žádosti.

Náležitostí žádosti o registraci je podle současné právní úpravy i údaj o kapacitě sociální služby. Navrhuje se upřesnění tohoto údaje na okamžitou kapacitu (okamžitá kapacita je počet klientů, který je sociální služba schopna v daný okamžik počtem svých pracovníků zabezpečit). Okamžitou kapacitu sociální služby nastavuje poskytovatel sociální služby.

Současně se v návaznosti na znění § 79 odst. 1 písm. f) doplňuje jako náležitost žádosti o registraci popis splnění materiálních a technických podmínek poskytovaného druhu služby.

Navrhovanou úpravou rovněž dochází ke zrušení stávajícího znění § 79 odst. 5 písm. d) bodu 8, který obsahuje povinnost poskytnout údaje o plánu finančního zajištění sociálních služeb. Plán finančního zajištění (finanční rozvaha) měl původně sloužit jako garance finančního krytí provozu sociální služby ze strany žadatele, tzn. jako záruka toho, že po udělení oprávnění k poskytování sociálních služeb bude nový poskytovatel schopen sociální službu zajistit. Protože však dominantním zdrojem příjmů sociálních služeb jsou stále dotace z veřejného rozpočtu, plán finančního zajištění není možné doložit zcela reálným plánem finančního zajištění před zahájením poskytování služby, navrhuje se proto tuto náležitost žádosti o registraci zrušit.

Podle ustanovení § 79 odst. 5 písm. j) zákona o sociálních službách je žadatel o registraci povinen k žádosti připojit doklad, že nemá daňové nedoplatky, ani nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Zákon o sociálních službách však nestanovuje stáří dokladu, tj. z jaké doby musí potvrzení pocházet. V tomto směru se ustanovení upřesňuje.

Podle poznatků z praxe je v některých případech považováno za splnění této registrační podmínky předložení splátkového kalendáře. Navrhuje se proto jednoznačně stanovit, že předložením splátkového kalendáře nebo předložením povolení okresní správy sociálního zabezpečení platit dlužné pojistné na sociální zabezpečení a penále ve splátkách není podmínka neexistence nedoplatků splněna.

Uvedenou úpravou se současně zrušuje dosavadní ustanovení, které stanovilo povinnost žadatele doložit žádost o registraci čestným prohlášením, že na jeho majetek nebyl prohlášen konkurs nebo proti němu nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka. Tato povinnost žadatele se zrušuje s ohledem na současně stanovenou povinnost registrujícího orgánu, aby některé skutečnosti nezbytné pro řízení o registraci zjišťoval sám z informačních systémů veřejné správy, v tomto případě z insolvenčního rejstříku.

K bodu 67

Navrhuje se stanovit princip, že údaje nebo doklady potřebné pro řízení o registraci, které si může registrující orgán zajistit sám z informačních systémů veřejné správy, nebudou vyžadovány po žadateli o registraci.

K bodu 68 a 69

Doplňují se zmocňovací ustanovení pro vydání prováděcího právního předpisu, kterým budou upraveny v ustanovení uvedené podmínky poskytování sociálních služeb. Minimální materiální a technický standard bude stanoven pouze pro pobytové sociální služby poskytované v rámci odlehčovací služby, v domovech pro osoby se zdravotním postižením, týdenních stacionářích, domovech sociální péče, chráněném bydlení.

Základním cílem personálního standardu je stanovit nepodkročitelný počet personálu sociální služby pro zajištění bezpečí klientů sociální služby.

K bodu 70

Poskytovatel sociálních služeb je povinen zaslat registrujícímu orgánu úředně ověřenou kopii pojistné smlouvy o odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb. V některých případech jsou uzavírané pojistné smlouvy velmi objemné, obsahují 50 a více stran. Pro poskytovatele je administrativně velmi náročné předkládat registrujícímu orgánu úředně ověřenou kopii takové smlouvy. Jako alternativní doklad může být proto předloženo potvrzení pojišťovny o uzavřené pojistce.

K bodu 71 až 73

V návaznosti na úpravu registračních podmínek se upřesňují náležitosti rozhodnutí o registraci.

K bodu 74 a 75

Navrhuje se, aby poskytovatel sociálních služeb měl povinnost ohlašovat registrujícímu orgánu pouze změny v údajích, které jsou součástí rozhodnutí o registraci.

Pro změny v údajích, které se týkají poskytovatele sociálních služeb, se navrhuje stanovit samostatnou oznamovací povinnost. Provádění změn např. v označení právnické osoby, v jejím sídle apod. jsou v kompetenci jiného orgánu, než je krajský úřad. Poskytovatel by tedy neměl být sankcionován za to, že o změny nepožádá v předstihu, než nastanou. Změnové rozhodnutí registrujícího orgánu není v případě těchto změn konstitutivní.

Podle současného znění zákona podléhá oznamovací povinnosti i údaj o tom, kdy bylo zahájeno poskytování sociální služby (§ 81 odst. 2 písm. g) zákona). Podle ustanovení § 82 odst. 5 zákona však není poskytovatel povinen zahájit poskytování služby od data uvedeného v žádosti o registraci (které je uvedeno i ve vydaném rozhodnutí), ale může službu začít poskytovat kdykoli ve lhůtě 6 měsíců od právní moci vydaného rozhodnutí. Protože v praxi poskytovatelé často dopředu nevědí, kdy k započetí poskytování služby reálně dojde (jsou zejména limitováni finančními možnostmi), nemohou o změnu tohoto údaje požádat registrující orgán v předstihu. Zpětným oznámením se tak dopouštějí správního deliktu podle § 107 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách. Je proto vhodné tento údaj podřídít samostatné oznamovací povinnosti.

K bodům 76

Navrhuje se umožnit Ministerstvu práce a sociálních věcí rozhodnout o zrušení registrace. Cílem návrhu je reagovat na akutní zjištění porušování lidských práv a svobod nebo jiného, život a zdraví ohrožujícího porušení povinností poskytovatele inspekcí poskytování sociálních služeb. Tato úprava má za cíl zvýšit ochranu práv klientů.

K bodu 77

Legislativně technická úprava.

K bodu 78

Legislativně technická úprava odkazu v návaznosti na změnu § 88.

K bodu 79

Navrhuje se, aby součástí registru poskytovatelů sociálních služeb vedeného v listinné podobě byly i doklady prokazující bezúhonnost fyzické nebo právnické osoby.

K bodu 80

Legislativně technická úprava z důvodu sjednocení znění s § 79 odst. 1 písm. f).

K bodu 81

Podle současné právní úpravy provádí zápis do registru registrující orgán. Proces je časově zdoluhavý a náročný. Navrhovaná úprava umožňuje, aby některé změny zapisovali do registru přímo poskytovatelé sociálních služeb. Tím dojde k pružnějšímu zapisování změn, které se nedotýkají údajů obsažených v rozhodnutí o registraci, avšak jsou pro zájemce o sociální službu důležité. Bude zajištěna aktuálnost údajů, protože každý poskytovatel bude údaje měnit v okamžiku, kdy změna nastala, odpadne doba mezi zasíláním změn registrujícímu orgánu a jejich zpracováním. Jedná se o údaje týkající identifikace poskytovatele sociálních služeb.

K bodu 82

Podle současné právní úpravy není stanovena povinnost podávat žádost o registraci na předepsaných tiskopisech. Žadatel proto může žádost podat v jakékoli písemné podobě, bude-li tato mít uvedené náležitosti. Navrhuje se doplnit znění zákona tak, aby byla zavedena povinnost využít předepsaný tiskopis. Účelem úpravy je zajistit, aby potřebné údaje byly uváděny jednotným způsobem. V případě nefunkčnosti aplikace dokládá poskytovatel změny registrujícímu orgánu v písemné podobě.

K bodu 83

Legislativně technická úprava.

K bodu 84

Navrhuje se revidované znění výčtu povinností poskytovatele se záměrem stanovit konkrétnější a přesnější požadavky, které budou lépe odpovídat praxi poskytování sociálních služeb. Současně je účelem provázanost s kritérii standardů kvality sociálních služeb, které dílčí povinnosti konkretizují, a tím také zajistit srozumitelnost a konkrétnost skutkových podstat správních deliktů, které se vztahují k tématu kvality.

K bodu 85 a 86

Navrhovaná změna ustanovení o opatření omezující pohyb osob zdůrazňuje užití opatření jako krajního prostředku ve specifické situaci. Aplikace § 89 na situace dlouhodobé, trvající nebo dokonce jako preventivní (tedy zajištění běžného bezpečí klienta sociální služby v neincidentních situacích) je při stávající konstrukci ustanovení nevhodná. Stanovené kontrolní mechanismy jsou v případě takto extenzivního pojetí restriktivních opatření nedostatečné.

Úsilí o vyřešení problému, který je "spouštěčem" chování ohrožujícího život a zdraví osob, včetně snahy vyhovět přání osoby, má výrazný potenciál k zabránění eskalace situace. Příkladem může být způsob komunikace, důsledné lpění na nezbytném interním postupu. Poskytovatel tak může účinně předejít nutnosti použít následně opatření omezující pohyb osob.

Návrh opouští striktní vymezení poslušnosti použití jednotlivých opatření. Důsledné dodržování poslušnosti jednotlivých opatření neumožňuje respektovat například předchozí zkušenost z řešení obdobné situace u daného klienta sociální služby a vede v praxi často ke

stupňování konfliktu. Návrh dále umožňuje použít i místnost bez apriorního zvláštního určení, upravenou pro bezpečný pobyt podle konkrétní situace. Reaguje na situace, kdy není reálné zajistit místnost určenou k bezpečnému pobytu předem. Poskytovatel nemá povinnost takovou místnost zřídit a udržovat v každém případě, i pokud se u klientů sociální služby nevyskytuje žádné agresivní chování. Taková situace pak může nastat nečekaně a poskytovatel na ni bude reagovat ad hoc. Při poskytování terénních služeb (podpora samostatného bydlení, osobní asistence, apod.) nelze vůbec předpokládat existenci místnosti zřízení k bezpečnému pobytu na místě, kde se může agresivní chování vyskytnout (např. v domácnosti klienta sociální služby). Současně se z výčtu opatření vypouští problematické a praxi velmi složité kontrolovatelné ustanovení § 89 odst. 3 ve znění „popřípadě lze na základě ordinace přivolaného lékaře a za jeho přítomnosti podat léčivé přípravky“.

K bodu 87

Navrhuje se upřesnit ustanovení upravující vedení evidence případů použití opatření omezujících pohyb osob tak, aby bylo zcela zřejmé, že tato evidence musí být vedena samostatně a nemůže být součástí jiné evidence. Podle poznatků z praxe někteří poskytovatelé sociálních služeb vedou zápisy o použití opatření omezujících pohyb osob ve zdravotnické dokumentaci a odmítají z tohoto důvodu poskytnout součinnost inspekci poskytování sociálních služeb s poukazem na ustanovení zákona o zdravotních službách o nahlížení do zdravotnické dokumentace. Tímto jednáním se vyhýbají prokazování své povinnosti, což má negativní dopad na klienty.

K bodu 88

§ 89 s názvem opatření omezující pohyb již neupravuje podávání léčivého přípravku. Tento "pozůstatek" by činil v praxi nejistotu, jak postupovat a co vlastně kontrolovat. Je nezbytné ho tedy vypustit i v odst. 6.

K bodu 89

V návaznosti změny týkající se druhů sociálních služeb se upřesňuje ustanovení o povinnosti uzavírat smlouvu o poskytování sociální služby v písemné podobě.

K bodu 90

Podle zkušeností z praxe se upřesňuje jeden z důvodů, pro které může poskytovatel sociálních služeb odmítnout uzavření smlouvy o poskytnutí sociální služby.

K bodu 91

Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností (dále jen ORP), které mají povinnost v případě uzavírání smlouvy za osobu mimo jiné i vykonat sociální šetření, aby byly zjištěny všechny relevantní údaje důležité pro podpis smlouvy, mají v praxi velké problémy splnit veškeré povinnosti předcházející podpisu smlouvy v případech, kdy má osoba trvalé bydliště vzdálené např. 300 km od současného pobytu. To znamená, že v praxi posuzuje (nebo bude posuzovat) potřebnost služby ORP podle skutečného pobytu, ale smlouvu bez vlastního šetření by podepisovalo jiné ORP (podle místa trvalého pobytu).

Již nyní se stává, že dožádaná ORP tento akt z důvodu, že neprovedla vlastní šetření, odmítla jednání (podepsání) o smlouvě a nechtěla převzít zodpovědnost bez vlastní znalosti klienta, a to i s ohledem na současnou „detenci“ tj. uzavření smlouvy, se kterou klient výslovně nesouhlasí, případně projeví vážný nesouhlas s poskytnutím pobytové služby.

K bodu 92

Nově jsou vymezeny kompetence pověřených obecních úřadů tak, aby odborná pomoc a informace o možnostech sociální pomoci včetně sociálních služeb byla osobám dostupná co nejbližší, v místě jejich skutečného pobytu; za tím účelem se vymezuje i spolupráce jednotlivých subjektů. Cílem navrhované právní úpravy je posílit preventivní složku výkonu sociální práce na území obcí s pověřeným obecním úřadem tak, aby sociální pracovníci vyhledávali potřebné osoby a prostřednictvím sociální práce přispěli k předcházení nebo zabránění zhoršení situace těchto osob. Pokud sociální pracovník pověřeného obecního úřadu zjistí konkrétní potřeby konkrétního člověka, pak musí konat, a to buď sám v návaznosti na dostupné zdroje, nebo prostřednictvím předání informace obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jehož kompetence jsou širší.

K bodu 93

Navrhuje se zpřesnění za účelem jasného vymezení, že výkon činností sociální práce obecní úřad obce s rozšířenou působností zajišťuje prostřednictvím sociálních pracovníků. Sociální pracovníci poskytují kvalifikovaně podporu a pomoc mimo jiné osobám, které se mohou z různých důvodů (např. ztrátou finančních prostředků, zhoršením zdravotního stavu) ocitnout v situaci, kdy může dojít až k ohrožení života. Osoba se ale může v takové situaci ocitnout kdekoli na území České republiky a nelze zaručit, že se tak stane v místě jejího trvalého bydliště. Proto je nutné, aby vhodnou intervencí pomoc poskytl sociální pracovník kdekoli na území České republiky, tedy v místě skutečného pobytu osoby.

K bodu 94

Navrhuje se upřesnění oblastí činností sociálního pracovníka - sociálního kurátora a explicitní uvedení tohoto pojmu. Skutečnost, že pojem sociální pracovník - sociální kurátor není dosud explicitně v zákoně o sociálních službách upraven, je deficitem, který je nutné napravit především z důvodu potřeby sjednocení a rozvoje dobré praxe, a tedy vymezení přesných povinností obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, včetně spolupráce s ostatními subjekty. Pojem „sociální kurátor“ je používán v právních předpisech Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a v jiných závazných dokumentech např. „Koncepce vězeňství do roku 2025“ a „Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2020“. Na základě této úpravy budou jednotlivé právní předpisy komplementární a nebude docházet k výkladovým a aplikačním potížím. Sociální pracovník – sociální kurátor spolupracuje s klientem při přípravě na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, vykonává postpenitenciární péči, participuje na penitenciární péči, spolupracuje s klientem při přípravě na propuštění z ústavní nebo ochranné výchovy a vykonává tak sekundární a terciální prevenci kriminality. Svým působením tedy přispívá ke snižování recidivy a současně i včasnému zamezení vzniku negativních sociálně patologických jevů.

K bodu 95

Navrhuje se zpřesnění za účelem jasného vymezení, že výkon činností sociální práce obecní úřad obce s rozšířenou působností zajišťuje prostřednictvím sociálních pracovníků.

K bodu 96

Nově vložená povinnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností informovat krajský úřad o skutečnostech nasvědčujících poskytování sociálních služeb bez oprávnění má za cíl

účinněji bojovat proti poskytování nelegálních sociálních služeb a zajistit tak včasnější pomoc osobám, které tyto služby využívají.

K bodu 97

Navrhuje se doplnění stávajícího § 93 tak, aby krajský úřad byl povinen ve spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, pověřeným obecním úřadem a krajskou pobočkou Úřadu práce příslušnými podle místa skutečného pobytu osob, zajistit poskytnutí sociálních služeb osobám v bezprostředním ohrožení života a zdraví (které nejsou schopny samy si zajistit poskytování sociálních služeb) také v dalších mimořádných případech, a to když jej nucený správce informoval, že dojde ke snížení kapacity nebo zrušení sociální služby, a dále je-li poskytována služba aniž by jí bylo vydáno rozhodnutí o registraci (nelegální), a rovněž v případě, kdy jej obecní úřad obce s rozšířenou působností informoval o zjištění, že pro osobu není v jeho území dostupná sociální služba.

K bodu 98

Navrhuje se zpřesnění za účelem jasného vymezení, že výkon činností sociální práce krajský úřad zajišťuje prostřednictvím sociálních pracovníků. S ohledem na svou kvalifikaci podle § 110 zákona o sociálních službách mohou sociální pracovníci jako jediní poskytovat kvalifikovaně podporu a odbornou pomoc všem osobám ohroženým sociálním vyloučením.

K bodu 99

Legislativně technická úprava ustanovení týkajícího se oprávnění sociálních pracovníků v návaznosti na úpravu kompetencí v oblasti poskytování sociálních služeb.

K bodu 100

Jedná se o vymezení činností sociálních pracovníků včetně povinnosti vést dokumentaci ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí; záznamy o činnostech, které vyplývají z § 91 § 92 a § 93 jsou sociální pracovníci povinni vést ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka. Ustanovení umožňuje sociálním pracovníkům vzájemně si předávat informace týkající se osob, vůči nimž vykonávají činnosti sociální práce, aniž by byl potřebný souhlas těchto osob.

K bodu 101

Pro sjednocení činností sociální práce v praxi je nutné, aby byly standardy činností sociální práce upraveny v právním předpisu, a to i s ohledem na skutečnost, že výkon sociální práce je velmi náročný a zároveň se zvyšuje počet osob v nepříznivé sociální situaci, který potřebuje pomoc sociálních pracovníků. Vymezením standardů dojde ke garanci minimálního rozsahu pomoci a sjednocení přístupů sociálních pracovníků. Navrhuje se, aby standardy činností sociální práce byly stanoveny prováděcím právním předpisem s účinností od 1. 1. 2020.

K bodu 102

Navrhuje se doplnění oblasti rozvoje vedoucích pracovníků na všech vertikálních úrovních, pokud přímo řídí, organizují a kontrolují činnost sociálních pracovníků. Návrh je zařazen s ohledem na nevyhnutelnost, flexibilní a odborné reakce poskytovatele na měnící se potřeby komunity a na individuální potřeby klientů (i potenciálních). Oblast rozvoje manažerů není v současné době v žádném právním předpise zachycena, a to přesto, že právě manažeři jsou těmi, kdo rozhodují o strategickém směřování sociální služby, o personálním zajištění, o výkonu činností sociální práce apod. Zákon dosud explicitně neumožňuje přístup k dalšímu

vzdělávání i těmto pracovníkům.

K bodu 103

V současném znění zákona je sice stanovena povinnost obcí „spoluvytvářet podmínky pro zajištění potřeb osob na území obce“, je však nutné specifikovat, že se jedná především o možnost podílet se na financování sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb. Konkrétní dohoda o míře spolufinancování a o tom, které služby budou spolufinancovány z obecních zdrojů, je vždy mezi krajem, jakožto tvůrcem krajské sítě, a jednotlivými obcemi.

K bodu 104

Doplnění § 94 písm. g) a h) souvisí s tím, že podle § 3 písm. h) je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb strategický dokument obce nebo kraje. Jestliže tedy může střednědobý plán rozvoje sociálních služeb vytvářet podle zákona i obec [§ 94 písm. d)], měla by mít možnost také vytvářet obecní síť sociálních služeb a vést seznam poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují služby do této sítě zařazené. Navrhovaná změna navíc představuje období ustanovení týkajících sítě sociálních služeb a seznamu poskytovatelů sociálních služeb na krajské úrovni.

V praxi toto dává obcím možnost vytvářet a financovat právě obecní síť sociálních služeb, tj. služeb, které nejsou zařazené v krajské síti sociálních služeb, a které obec považuje i tak ze svého hlediska za potřebné a na které hodlá vynakládat finanční prostředky (resp. na poskytovatele těchto služeb). Seznam poskytovatelů je potom přehledem poskytovatelů těchto služeb, který může kromě jiného sloužit jako informační zdroj pro občany (zájemce o sociální služby, popř. jejich uživatele).

K bodu 105

Kraj určuje síť sociálních služeb na území kraje. V návaznosti na tuto činnost se doplňuje kompetence kraje vést seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do krajské sítě.

K bodu 106

Upravují se kompetence ministerstva, pokud jde o určování sítě sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru a s tím související povinnost vést seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do této sítě.

K bodu 107

Návrh předpokládá nastavení stejných podmínek pro výkon činností sociální práce vykonávanou sociální pracovníky a soulad v právní úpravě, a to vzhledem ke skutečnosti, že údaje o žadatelích o příspěvek, o příjemcích příspěvku, výši příspěvku a o fyzických a právnických osobách, které poskytují pomoc, jsou vedeny v informačním systému o příspěvku na péči; to v praxi znamená, že je nutný soulad s údaji o osobách ohrožených sociálním vyloučením, které jsou vedeny ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka a které jsou součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí, jehož správcem je ministerstvo. Krajské pobočky Úřadu práce jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o příspěvku, včetně osobních údajů, v informačním systému o příspěvku, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů. Proto se navrhuje, aby i pověřené obecní úřady, obecní úřady s rozšířenou působností a krajské úřady mohli využívat údaje i ze základního registru obyvatel, neboť tyto údaje jsou důležité pro účinnou, efektivní, kvalitní a mnohdy i okamžitou sociální práci, která řeší nepříznivou sociální situaci klientů, předchází sociálnímu vyloučení a především sociálním nepokojům. Jedná se také především o zdroje pro depistážní činnost, tj.

znalost demografické struktury v území, včetně predikce výskytu sociální jevů tak, aby odborná pomoc byla co nejefektivnější.

K bodům 108 a 109

Legislativně technické úpravy v souvislosti se zavedením institutu nucené správy.

K bodu 110

Znění ustanovení se upravuje na základě nové definice kvality, která je uvedena v § 99. Pojem kvalita v sobě obsahuje nejen standardy kvality sociálních služeb, ale také konkrétní povinnosti poskytovatele (§ 99 obsahuje odkaz na konkrétní výčet povinností). Povinnosti uvedené v § 89 jsou tudíž uvedeny samostatně v bodu b). Jelikož definice kvality neobsahuje povinnost § 88 písm. j) a inspekce kontroluje smlouvy v návaznosti na odst. 3 je plnění této povinnosti uvedeno v bodu c). Znění bodu d) je součástí již platné úpravy.

K bodu 111

Legislativně technická úprava.

K bodu 112

Kvalita poskytování sociálních služeb je definována vybranými povinnostmi, které jsou upraveny v § 88. Ty jsou základní definicí pro kritéria standardů kvality sociálních služeb, které jsou nadále součástí prováděcí vyhlášky. Kritéria jsou nově rozdělena do pěti oblastí: garance sociální služby, průběh poskytování sociální služby, respektování důstojnosti, soukromí a integrity osoby, vedení dokumentace a v oblasti podpory osoby, které jsou poskytovány sociální služby ve využívání dalších veřejných služeb a přirozeného sociálního prostředí. Proto je nezbytné upravit definici kvality.

K bodu 113

Cílem návrhu je umožnit Ministerstvu práce a sociálních věcí zavést nucenou správu poskytovatele sociálních služeb, pokud dojde při inspekci poskytování sociálních služeb k závažným zjištěním porušení povinností poskytovatele. Pro zajištění ochrany práv klientů je nezbytné razantnější opatření, které současná právní úprava neumožňuje. Zavedení nucené správy bude možno použít v případě, kdy jsou zjištěny nedostatky v takovém rozsahu, že ohrožují život nebo zdraví klientů poskytovatele, a současně není možné rozhodnout o zrušení registrace poskytovatele.

Nuceným správcem je zaměstnanec ministerstva. K výkonu této činnosti může přibrat další osoby; tyto osoby vykonávají činnost při nucené správě na základě pracovněprávního vztahu, popř. na základě občanskoprávní smlouvy uzavřené s ministerstvem.

K bodu 114

V návaznosti na zavedení nucené správy se upřesňuje okruh osob, kterým je stanovena povinnost mlčenlivosti.

K bodu 115

Nová Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES („Směrnice“), přinesla mj. i změny v oblasti sociálních služeb.

Z uvedené Směrnice (viz Preambule (bod 7) a článek 1 odst. 4) lze dovodit závěr, že:

- členský stát má možnost řešit systém financování sociálních služeb jako služeb obecného hospodářského zájmu jiným způsobem, než zadáváním veřejných zakázek;
- zadávání veřejných zakázek na sociální služby je však možnou alternativou financování sociálních služeb; pro tento případ Směrnice stanoví zvláštní postupy, které veřejné zadávání sociálních služeb zjednodušují.

Směrnice upravuje zadávání veřejných zakázek na sociální služby, a to v tzv. zjednodušeném režimu, umožňuje však členským státům, aby pro služby obecného hospodářského zájmu stanovily v souladu s předpisy o veřejné podpoře jiný způsob financování mimo režim zadávání veřejných zakázek (viz již zmíněný článek 1 odst. 4 Směrnice).

Financování sociálních služeb obecně je právně možné realizovat na základě několika právních titulů, a to jak z oblasti práva veřejného (dotace, příspěvek příspěvkové organizaci), tak i práva soukromého (dar, vklad apod.). Současná legislativní úprava financování sociálních služeb neupravuje jednoznačně využití všech možností financování, které legislativní rámec v ČR nabízí. Sociální služby vykazují v rámci druhové rozmanitosti nejrůznější odlišnosti a specifika, a v tomto kontextu spatřuje předkladatel nedostatek současné právní úpravy v neuvedení všech možností financování a jejich propojení s příslušnými jinými právními předpisy. Ačkoli zákon o zadávání veřejných zakázek s veřejnou soutěží na dodávku sociálních služeb počítá, měla by být tato možnost uvedena i v zákoně o sociálních službách. Nárokovost dotace na síť sociálních služeb kraje se nutně do zákona vnést s ohledem na potřebu zajistit alespoň rámcově jakousi formu víceletého financování. Z uvedené formulace je sice zřejmé, že toto znění v zásadě zakládá vznik mandatorního výdaje státního rozpočtu, avšak je potřeba, aby výšeuvedené bylo nezpochybnitelné.

Stávající právní úprava také nedostatečně specifikuje podmínky, při jakých vzniká nárok na poskytnutí dotace ze státního rozpočtu, tj. že dotace je poskytnuta pouze na zajištění kapacit sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb, na které bylo vydáno pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

Financování sociálních služeb je minimálně z 25% závislé na dotacích ze státního rozpočtu podle zákona o sociálních službách. Při současné právní úpravě nemají poskytovatelé sociálních služeb jistotu financování, protože stávající znění zákona dostatečně nezakládá právní nárok na dotaci ze státního rozpočtu. Právní úprava stanovení nároku na dotaci v rámci „lex specialis“ je umožněna zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (§ 14 odst. 1). Systém sociálních služeb v důsledku nejistoty financování není schopen pružně reagovat na sociodemografické změny v naší zemi, což vede již v současnosti k negativním důsledkům s celospolečenským dopadem. Cílem návrhu je zajistit stabilnější financování sociálních služeb ve smyslu právního nároku na krytí výdajů k zajištění potřebných kapacit sítě sociálních služeb.

Záměrem navrhované změny je umožnění financování prostřednictvím též dalších forem financování, jako jsou např. dary z veřejných zdrojů, půjčky majetku apod., ale je také nezbytné uvést v paragrafovém znění hlavní formy financování z veřejných zdrojů.

Nárokovost dotace na síť sociálních služeb kraje je nutně do zákona vnést s ohledem na potřebu zajistit alespoň rámcově jakousi formu víceletého financování. Z uvedené formulace je sice zřejmé, že toto znění v zásadě zakládá vznik mandatorního výdaje státního rozpočtu, avšak je potřeba, aby výšeuvedené bylo nezpochybnitelné

Pro zpřesnění paragrafového znění, a z důvodu zamezení mylné interpretace je potřebné doplnit slovo „kraje“, aby bylo zřejmé, že předkladatel zákona chce financovat nárokově

pouze sítě v souladu se SPRSS a NSRSS, i když tento záměr jasně vyplývá z předkládací zprávy.

V současném znění zákona také není dostatečně zajištěna kompatibilita zákona o sociálních službách, jako vnitřního právního předpisu, s právem EU. Zejména chybí legislativní ukotvení institutu pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, tj. stanovení pravomoci vydávat toto pověření, postup při jeho vydávání, podmínky, na základě kterých bude pověření vydáváno, resp. měněno či rušeno, včetně specifikace jeho povinného obsahu. Absencí implementace institutu pověření do zákona o sociálních službách dochází také k tomu, že není zřejmé nezpochybnitelné uplatnění výjimky ze zákazu veřejných podpor při využití Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU). Chybějící právní úprava se proto doplňuje.

Návrh odstavce 4. a 5. vychází z faktu, že obec podle textu novely tohoto zákona (§ 94, písm. g) může určit síť sociálních služeb na svém území a v tom případě i vydává pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu (§ 101, odst. 3). Pro případ, že ovšem obec síť neurčí a přesto chce sociální službu nebo služby na svém území finančně podporovat, je na místě, aby zvolila podporu služby obecného hospodářského zájmu de minimis. V praxi půjde o služby, které nebudou zařazeny v žádné síti sociálních služeb, jen s lokálním dosahem, které neovlivní obchod a hospodářskou soutěž mezi členskými státy EU a také se za těchto okolností nejeví jako efektivní vytvářet síť a provádět další s tím spojené kroky. Změna přinese ulehčení pravděpodobně zejm. menším obcím, které nebudou muset podstupovat celý nastíněný proces, ale zároveň v rámci služeb poskytovaných v režimu de minimis zůstane povinnost registrace těchto služeb v registru podpor de minimis, což bude veřejně zjistitelná informace.

Navrhovaná změna vychází z důvodu, že není vhodné v zákoně vysloveně uvádět maximální dobu, na kterou je Pověření vydáno, vzhledem ke specifickým případům obnovy dlouhodobého majetku (investicím), což je situace, ve které je vydání Pověření na dobu delší deseti let legitimním krokem, který připouští i přímo použitelný předpis EU.

K bodu 116

Legislativně technická úprava. Zmocnění pro vydání prováděcího předpisu bylo přesunuto do nového odstavce 8.

K bodu 117

Současná právní úprava nestanoví termíny, v rámci kterých by mělo docházet k zásadním krokům realizovaným při dotačních řízeních jednotlivých krajů/Hl. města Prahy vůči poskytovatelům sociálních služeb. V praxi dochází k situacím, kdy jsou poskytovatelé sociálních služeb z důvodu nesynchronizovaného postupu jednotlivých krajů vystaveni nadměrné administrativní zátěži nebo dochází k opoždění plateb. Tyto skutečnosti blokují řádný výkon jejich hlavní činnosti, tedy poskytování sociálních služeb. Z tohoto důvodu budou v prováděcím nařízení vlády upraveny termíny pro podávání žádostí o poskytnutí dotace poskytovateli sociálních služeb a termín pro zaslání splátky dotace poskytovatelů sociálních služeb. K realizaci tohoto záměru se navrhuje upravit současně znění zmocnění pro nařízení vlády.

K bodu 118

Navrhovaná úprava vychází ze zkušeností z praxe, která ukazuje, že ačkoliv zákon stanoví poskytovateli povinnost poskytovat pečovatelskou službu dle § 75 odst. 2 písm. b) až e) bez úhrady, některé kraje tyto náklady poskytovatelům neproplácejí a u pečovatelských služeb tak dochází k nemalému propadu příjmů. Cílem změny je především, aby v praxi docházelo k úhradě těchto nákladů v plné výši. Stávající zmocnění pro vydání prováděcího právního předpisu týkající se střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb se upřesňuje.

K bodu 119

Ustanovení § 103 je nezbytné upravit v návaznosti na úpravy navržené v § 91d, který do zákona začleňuje výkon sociální práce na úrovni obcí s pověřeným obecním úřadem.

K bodu 120

Praxe ukazuje, že při narození trojčat a vícčat, kdy má být rodinám poskytována pečovatelská služba bez úhrady, kraje odmítají financování této pečovatelské služby, neboť jde o nenadálou událost, na kterou kraje nejsou schopny si ponechávat ve svém rozpočtu rezervy. Jedná se o jednotky případů ročně. MPSV je schopno tyto případy pokrýt z objemu prostředků, který si ponechává na mimořádné situace, proto se doplňuje pro tento případ dotační titul v ustanovení § 104.

K bodu 121

Toto ustanovení (limit poklesu) je navrženo proto, aby byla zajištěna stabilita financování sociálních služeb a nedocházelo k nečekaným propadům či turbulentním změnám v celkové alokaci prostředků na dotace na podporu poskytování sociálních služeb.“

K bodu 122

Současné znění § 105 nepokrývá všechny způsoby financování sociálních služeb, navrhuje se proto jeho úprava.

K bodu 123

Současné znění § 105a, které obsahuje zmocnění pro vydání prováděcího právního předpisu, který má stanovit obvyklé náklady na jednotlivé sociální služby, se zrušuje. Důvodem je skutečnost, že praxe ukazuje, že jednotlivé kraje a hl. město Praha jsou v zásadě mnohem lépe schopny zohlednit regionální specifika sociálních služeb a stanovit tak obvyklé náklady jednotlivých druhů služeb lépe, než MPSV. Taková úprava jde navíc proti logice přechodu financování sociálních služeb na krajskou úroveň, která právě má za cíl zohlednit regionální specifika sociálních služeb, ať již jde o specifika sociodemografická, kulturní či geografická.

Nové znění § 105a upravuje problematiku vytváření sítě sociálních služeb. Současná právní úprava nestanoví podmínky a postup při zařazování sociálních služeb do sítě sociálních služeb a nejsou blíže upraveny postupy správce sítě. To v praxi způsobuje těžkosti, kdy se např. poskytovatelé sociálních služeb poskytující služby v několika krajích musejí vyrovnávat s rozličnými postupy a celkově neexistuje v daném ohledu zcela jednotný přístup jednotlivých krajů. Cílem navrhované právní úpravy je zavést jednotné principy a postupy (především pokud jde o podmínky zařazení a vyřazení do/ze sítě sociálních služeb, výzvy správců sítě k podání žádostí o zařazování kapacit sociálních služeb do sítě, způsob podání žádosti ze strany poskytovatelů sociálních služeb, vyhodnocení a vyřízení žádosti, případně pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu nebo možnosti podání námitek), kterými by se správci sítě sociálních služeb řídili. Stanovením jednotných lhůt a také možnosti podat námitky proti rozhodnutí správce sítě se zvyšuje právní ochrana nejen obcí, krajů

a státu, ale i samotných poskytovatelů sociálních služeb, kteří sociální služby pro občany zajišťují.

Současně se doplňuje zmocnění k vydání prováděcího předpisu upravujícího podmínky pro zařazování služeb do sítě a jejich vyřazování ze sítě, především na základě analýz a cílů obsažených v Střednědobých plánech rozvoje sociálních služeb a akčních plánech stanoví prováděcí právní předpis.

K bodu 124

V souvislosti s návrhem na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) je osobě blízké a asistentovi sociální péče uložena povinnost ohlásit započetí nebo ukončení poskytování pobytových sociálních služeb, při jejichž poskytování zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV nenáleží, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku. Nesplnění této povinnosti je přestupkem.

K bodu 125

V souvislosti s návrhem na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) je poskytovatelům sociálních služeb uložena povinnost ohlásit započetí nebo ukončení poskytování pobytových sociálních služeb, při jejichž poskytování zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV nenáleží. Nesplnění této povinnosti je přestupkem.

V návaznosti na úpravu ohlašovací povinnosti poskytovatelů sociálních služeb týkající se údajů obsažených v rozhodnutí o registraci v § 82 se upravuje i znění skutkové podstaty přestupku.

V návaznosti na změnu úpravy povinností poskytovatele sociálních služeb v § 88 se upravují některé skutkové podstaty přestupků.

Podle znění § 88 písm. d) se upravuje znění přestupku podle § 107 odst. 2 písm. c), jehož předmětem je oblast individuálního plánování.

Dále se navrhuje doplnit novou skutkovou podstatu přestupku pro případy, kdy poskytovatel sociálních služeb porušuje povinnost respektovat důstojnost, soukromí a integritu osoby, které poskytuje sociální služby. Ochrana lidských práv a svobod patří mezi významné prvky celého systému sociálních služeb. Na absenci tohoto přestupku opakovaně upozornila i veřejná ochránkyně práv. Konkrétně se jedná o nové ustanovení § 107 písm. p).

Poslední skutkovou podstatou přestupku, který se implementuje do zákona v souvislosti se změnou znění povinnosti poskytovatele je ustanovení § 107 odst. 2 písm. t), na základě kterého je poskytovatel povinen podle povinnosti § 88 písm. a) pravidelně vyhodnocovat poskytování sociální služby.

Současné znění skutkové podstaty přestupku podle § 107 odst. 2 písm. o) umožňuje postihnout jen úzkou oblast situací, kdy poskytovatel sociálních služeb porušuje povinnosti ve vztahu k úhradám podle § 71 až 77 zákona o sociálních službách. Podle současné úpravy je postihována pouze situace, kdy poskytovatel při stanovení úhrady překročí hranici maximální výše úhrady stanovenou prováděcím právním předpisem. Avšak existují i další situace, kdy poskytovatel při stanovení úhrady porušuje zákon, např. stanoví větší spoluúčast než je možné podle § 71 zákona, nebo stanoví úhradu za služby nebo základní činnosti služeb, které mají být poskytovány bez úhrady podle § 72 zákona, nebo stanoví úhradu za činnosti, které jsou součástí paušální úhrady ve výši příspěvku na péči podle § 73 zákona, anebo úhrada za

fakultativní činnosti neodpovídá skutečně vynaloženým nákladům na jejich poskytování. Navrhuje se proto rozšíření skutkové podstaty u tohoto přestupku.

V návaznosti na stanovení povinnosti poskytovatele sociálních služeb zapisovat do registru poskytovatelů sociálních služeb stanovené údaje se doplňuje i přestupek spočívající v porušení této povinnosti.

K bodu 126

V souvislosti s návrhem na zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) je povinnost ohlásit započetí nebo ukončení poskytování pobytových sociálních služeb, při jejichž poskytování zvýšení příspěvku na péči ve stupni IV nenáleží, uložena také dětskému domovu a speciálnímu lůžkovému zdravotnickému zařízení hospicového typu. Nesplnění této povinnosti je přestupkem.

K bodu 127

Navrhuje se zavést nový přestupek spočívající v nesplnění povinnosti zaměstnavatele v oblasti dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách a dalších pracovníků. Neplnění povinnosti zaměstnavatele umožnit zaměstnanci další vzdělávání v rozsahu stanoveném zákonem může mít za důsledek ohrožení klientů, neboť cílem dalšího vzdělávání je obnovovat, upevňovat a doplňovat odbornou kvalifikaci personálu.

K novému ustanovení odst. 5 se v právní úpravě se navrhuje se uvést do souladu přestupky pověřených obecních úřadů, obecních úřadů s rozšířenou působností a krajských úřadů a přestupky poskytovatelů sociálních služeb a zároveň uvést do souladu stanovení výše sankce. Tím nebude docházet k ohrožení práv a zájmů klientů sociální služby a klientů sociální práce, kterou vykonávají příslušné úřady. Nedojde-li k navrhované legislativní úpravě, bude i nadále přetrvávat nesoulad mezi udělováním sankcí zmíněným subjektům. Současně budou chybět ustanovení, která jsou nezbytná pro zajištění kvalitních, odborných a bezpečných sociálních služeb a pro zajištění kvalitní a odborné sociální práce. Zároveň budou sjednocena pravidla při porušování ustanovení právního předpisu a bude odstraněna nejednotnost při vykazování jednotlivých nedostatků, neboť sankce za přestupky, jejichž důsledkem je stejná míra ohrožení práv a zájmů klientů sociální služby a sociální práce, tak bude totožná.

K bodu 128

Ustanovení upravující výši pokut, které se ukládají za jednotlivé přestupky, zahrnuje stanovení pokuty za nově doplněné přestupky a u některých stávajících přestupků byla přehodnocena výše pokuty. Výše pokut je stanovena jako maximální možná výše. Je na uvážení správního orgánu, jaká výše pokuty bude uložena v souvislosti se závažností přestupku.

Např. u přestupku neposkytování sociální služby v souladu s rozhodnutím může pachatel navýšit kapacitu, přestěhovat klienty sociální služby na jiné místo poskytování, které nesplňuje materiálně technické ani hygienické podmínky apod., čímž dochází k zásadnímu snížení kvality v sociálních službách a ohrožení práv a zájmů klientů služby. Za přestupek je však v současné době v zákoně stanovena maximální výše pokuty 20 000 Kč, což je v rozporu s nebezpečností uvedené situace. Navrhuje se proto stanovit sankci za tento přestupek ve výši 50 000 Kč. Touto úpravou bude výše pokuty v souladu s výší pokuty stanovenou v případě, kdy poskytovatel neoznámí ve stanovené lhůtě úmysl ukončit poskytování sociální služby,

např. ze dne na den ukončí poskytování pobytové služby klientům ve III. stupni závislosti. Tím dochází nejen k ohrožení jejich práv a zájmů, ale i k narušení povinností obce a kraje zajistit těmto osobám návazné služby a pomoc. Sankce za přestupky, jejichž důsledkem je stejná míra ohrožení práv a zájmů klientů sociální služby, tak bude totožná.

K bodům 129 až 131

Legislativně technické úpravy.

K bodu 132

Návrh na změnu § 109 vychází z poznatků z praxe při výkonu sociální práce, když reaguje na nejasnosti, které nedostatečné definování činností sociálního pracovníka vyvolává, a je v souladu s metodami sociální práce. Návrh úpravy rovněž navazuje na nové vymezení standardů kvality v sociálních službách.

K bodu 133

Z ustanovení, které upravuje odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka, se navrhuje vypustit vysokoškolské vzdělání získané ve studijním programu zaměřeném na právo. Důvodem tohoto návrhu je skutečnost že absolventi vysokoškolského studia zaměřeného na právo se v rámci svého studia nevzdělávají v metodách sociální práce nebo práce s lidmi s potřebou specifického přístupu. Obecně definované ustanovení navíc vyvolává v praxi problém, kdy není zřejmé, zda za vzdělání zaměřené na právo lze považovat i studijní program „Právní specializace“ a podobné (např. studijní obor Veřejná správa).

K bodu 134

V ustanovení o dalším vzdělávání sociálních pracovníků se upřesňuje způsob stanovení rozsahu dalšího vzdělání v případě, kdy pracovní nebo služební poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok.

K bodu 135, 140 a 141

Z metodické činnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, z průběžné zpětné vazby z praxe a na základě konzultací s nezávislými odborníky se ukazuje, že je potřeba doplnit mezi formy dalšího vzdělávání supervizi. Supervizi jako formu dalšího vzdělávání je možné definovat jako organizovanou příležitost k sebereflexi. Supervize je jedna z forem podpory profesního růstu. Cílem supervize je plánovat další postup práce a zvyšovat tak své profesní kompetence. Supervize může probíhat na bázi individuální, skupinové nebo týmové. Druh a formu supervize včetně dalších podmínek dojednávají společně supervidovaní, zadavatelé supervize a supervizor.

K bodu 136

Za specializační vzdělávání se navrhuje považovat také probíhající studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v oborech vzdělání uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b). Tato úprava umožní, aby sociální pracovníci, kteří si doplňují svou odbornost navazujícím studiem na VOŠ nebo VŠ, měli možnost si toto vzdělávání započítat do dalšího vzdělávání.

K bodům 137 až 139

Upravuje se rozsah dalšího vzdělávání. Akreditované kurzy jsou plnohodnotným přínosem v oblasti vzdělávání a nabývání znalostí a dovedností především ve vztahu k potřebám

klientů, proto se upravuje minimální povinný počet hodin u akreditovaných kurzů na 6 hodin a u specializačního vzdělávání, supervize a stáží se nastavuje možnost vykazání maximálně 12 hodin.

Pro zajištění kvality dalšího vzdělávání je nutné určit maximální nebo minimální počet hodin dalšího vzdělávání. V současné době může zaměstnanec splnit povinnost dalšího vzdělávání například pouze absolvováním stáže, což nemusí být dostatečně přínosné.

Stanovení maximálního rozsahu hodin ročně nemá za cíl omezit nebo regulovat rozsah vzdělávání v návaznosti na potřeby zaměstnance, poskytovatele a účel, kterého má být dosaženo – stanoví pouze počet hodin započitatelných do ročního objemu 24 hodin (preventivní opatření), tedy specializační vzdělávání, kurzy, konference, stáže a supervize mohou zaměstnanci absolvovat ve větším rozsahu.

Platný zákon o sociálních službách v § 111 odst. 5 stanoví, že dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. d) se rozumí vzdělávací akce v maximálním rozsahu 8 hodin ročně organizovaná zaměstnavatelem nebo odbornou organizací, jejíž je zaměstnavatel členem. Ministerstvo a krajské úřady nelze považovat za tyto odborné organizace, přestože často pořádají vzdělávací akce, které jsou pro sociální pracovníky plnohodnotným přínosem pro jejich odbornou činnost, proto se navrhuje do zákona doplnit ministerstvo a krajské úřady jako organizace pořádající vzdělávací akce v rámci dalšího vzdělávání.

K bodu 142

Navrhuje se stanovit předpoklady k výkonu činnosti při inspekci poskytování sociálních služeb, obdobně jako pro sociálního pracovníka. Navíc je požadována praxe v sociálních službách a v přímé práci s klienty. Vzhledem k tomu, že působení v oblasti inspekce poskytování sociálních služeb má významný vliv na zajištění a udržení jejich minimální kvality a naplňuje předpoklady k jejímu kontinuálnímu zvyšování, je nezbytné, aby byly stanoveny předpoklady pro výkon této činnosti.

Dále se navrhuje se stanovit předpoklady k výkonu činnosti supervizora v sociálních službách, obdobně jako pro sociálního pracovníka. Navíc je požadována praxe v přímé práci s klienty. Supervize je vzdělávací a podpůrný nástroj, který má své uplatnění v pomáhajících profesích, v oblasti sociálních služeb nevyjímaje. Navrhovaná právní úprava zavádí supervizi jako novou formu dalšího vzdělávání, a proto je nezbytné současně upravit předpoklady pro výkon činnosti supervizora. Návrh úpravy reaguje na zpětnou vazbu z výkonu praxe zejména sociálních služeb, kdy jsou v některých případech poskytovány supervize pouze k manažerským záležitostem, tj. neřeší případovou práci s klientem ani zvyšování odborných kompetencí pracovníků a současně je v některých případech supervize poskytována osobami, které pro tuto činnost nemají adekvátní dovednosti a kompetence.

K bodu 143

Legislativně technická úprava. Manželští a rodinní poradci jsou zahrnutí mezi další odborné pracovníky.

K bodům 144 a 145

Vzhledem ke skutečnosti, že depistážní činnost je uvedena § 109 zákona o sociálních službách jako samostatná vysoce odborná činnost sociálního pracovníka a sociální pracovníci podle ustanovení zákona mají povinnost splnit požadované odborné vzdělání což je v praxi převážně vysoká škola, pak zde dochází k nesouladu, neboť v § 116 hovoří o činnostech pro

pracovníky v sociálních službách, a na tyto pracovníky nejsou kladeny tak vysoké požadavky na vzdělání. Neodborný pracovník by s ohledem na jeho nekvalifikovanost, neznalost psychického či jiného handicapu osoby při výkonu depistážní činnosti této osobě/klientovi podat nepřiměřené informace nebo by mohl svým neodborným jednáním osobu v nepříznivé sociální situaci jinak poškodit.

K bodům 146 a 147

Navrhuje se dílčí úprava podmínek odborné způsobilosti pracovníků v sociálních službách a jejich dalšího vzdělávání.

Z metodické činnosti MPSV a z průběžné zpětné vazby z terénu se ukazuje, že je žádoucí odbornou způsobilost pracovníků v sociálních službách upravit. V současné době splňuje kvalifikační podmínky pro činnost pracovníka v sociálních službách v přímé péči také ošetřovatel; navrhuje se úprava v tom smyslu, že kvalifikační podmínky bude splňovat také sanitář, neboť činnosti sanitáře jsou analogické činnostem pracovníků v přímé péči.

K bodu 148

Navrhuje se rozšířit rozdělení odborných činností v sociálních službách. Současná právní úprava zákona o sociálních službách definuje okruh pracovníků, kteří v sociálních službách vykonávají odbornou činnost, pouze v pěti skupinách. Z metodické činnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, z průběžné zpětné vazby z praxe, z expertních skupin i ze zpětné vazby v souvislosti s přípravou profesního zákona o sociálních pracovnících se ukazuje, že v současném znění zákona je potřebné okruh pracovníků vykonávajících odbornou činnost v sociálních službách rozdělit detailněji, jelikož se zde vyskytují noví odborníci a je potřeba, aby byl vytvořen prostor pro jejich vlastní odbornou činnost s vlastní identitou. Tím bude rovněž podpořen rozvoj multidisciplinární spolupráce uvnitř sociálních služeb.

K bodu 149

Doplňuje se oblast rozvoje vedoucích pracovníků poskytovatelů sociálních služeb na všech vertikálních úrovních, pokud přímo řídí, organizují a kontrolují činnost sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, včetně statutárního zástupce poskytovatele. Návrh je zařazen s ohledem na nevyhnutelnost, flexibilní a odborné reakce poskytovatele na měnící se potřeby komunity a na individuální potřeby klientů.

Oblast rozvoje manažerů poskytovatele sociálních služeb není v současné době v žádném právním předpise zachycena, a to přesto, že právě manažeři jsou těmi, kdo rozhodují o strategickém směřování sociální služby, o personálním zajištění apod. Stávající § 117a sice stanovuje úpravu akreditace programů pro vedoucí pracovníky, zákon však explicitně neumožňuje přístup k dalšímu vzdělávání i těmto pracovníkům, specificky ve vztahu k sociální službě, kterou řídí, či manažerským dovednostem. Se zvyšujícími se požadavky na personál požadují i vedoucí pracovníci vytvoření zákonných podmínek pro další vzdělávání. Obsah dalšího vzdělávání je obdobný jako pro sociální pracovníky s tím, že minimální časová dotace je nižší než pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách.

Na tuto úpravu bude nutně reagovat akreditační proces tak, aby pro vedoucí pracovníky byly akreditovány kurzy jak pro oblast činností odborných pracovníků a pracovníků v sociálních službách, tak pro oblast managementu a řízení organizace.

Účelem stanovení povinnosti absolvování kurzů s akreditovaným programem je, aby vedoucí pracovník s kvalifikací z jiného oboru získal náhled o systému, který má tento pracovník řídit.

K bodu 150

Legislativně technická úprava.

K bodu 151

V souvislosti s navrhovanými změnami v oblasti dalšího vzdělávání se upravují i ustanovení týkající se akreditací vzdělávacích programů, zejména pokud jde okruh pracovníků, kterým jsou vzdělávací programy určeny. Okruh těchto osob se rozšiřuje o další odborné pracovníky v sociálních službách, inspektory poskytování sociálních služeb a supervizory v sociálních službách.

Nově je stanovena povinnost podávat žádosti o akreditaci prostřednictvím počítačového programu (Systém pro agendu akreditací). V tomto programu budou přístupné interaktivní formuláře. Žadatelé o akreditaci tak budou využívat elektronický formulář a veškeré fáze schvalovacího a hodnotícího procesu budou probíhat prostřednictvím tohoto systému, čímž dojde ke zrychlení a zefektivnění celého procesu.

Náležitosti žádosti o akreditaci se doplňují o prohlášení žadatele, že v žádosti o akreditaci vzdělávacího programu a ani při jeho tvorbě nebylo porušeno výlučné právo jiného subjektu k užívání ochranné známky, a že výuka v akreditovaném vzdělávacím programu nebude využívána ke komerčním cílům, tzn. k prezentování vybavení zařízení sociálních služeb, kompenzačních pomůcek, hygienických výrobků nebo jiných produktů.

Současná úprava je dvoukolejná, neboť o akreditaci vzdělávacího programu se rozhoduje podle § 117a a násl. zákona o sociálních službách, avšak například o změně či doplnění lektorského týmu, tj. podstatné změně obsahu již udělené akreditace, se rozhoduje podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť tato změna není zákonem o sociálních službách výslovně upravena. Taková úprava je pro adresáty nesrozumitelná, proto se navrhuje zákon doplnit.

K bodu 152

V návaznosti na změny v § 117a je nutné upravit systém termínů podávání žádostí o akreditaci, jelikož praxe prokázala, že návaznost na kalendářní čtvrtletí (tj. 4 termíny ročně) je nevyhovující z důvodu malé flexibility systému a dlouhého schvalovacího období.

K bodu 153

Legislativně technická úprava zmocňovacího ustanovení v návaznosti na úpravu zákona.

K bodu 154

Povinnost vzdělávacího zařízení vést evidenci osvědčení se navrhuje rozšířit o povinnost evidovat i další dokumentaci související s udělenou akreditací vzdělávacího programu.

K bodu 155

Navrhuje se umožnit participaci státní příspěvkové organizace zřízené ministerstvem na činnostech v akreditačním procesu. Návrh je odůvodněn trvajícím vysokým počtem žádostí o akreditaci vzdělávacích programů přijímaných do akreditačního řízení, které je v působnosti ministerstva.

K bodům 156 – 158

Legislativně technická úprava zmocňovacího ustanovení v návaznosti na úpravy zákona.

K čl. II (přechodná ustanovení ke změně zákona o sociálních službách)

K bodům 1 až 5

Navrhují se přechodná ustanovení řešící postup Úřadu práce České republiky v souvislosti se zvýšením příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost).

K bodu 6

Přechodné ustanovení upravuje postup v přestupcích podle zákona o sociálních službách, která nebudou do dne nabytí účinnosti zákona dokončena.

K bodu 7

V ustanoveních týkajících se předmětu inspekce poskytování sociálních služeb jsou navrhovány oproti současné právní úpravě zásadní změny zejména ve vymezení povinností poskytovatelů sociálních služeb a v definici a obsahu standardů kvality sociálních služeb. Přechodné ustanovení proto upravuje postup v inspekcích poskytování sociálních služeb, které nebyly dokončeny ke dni nabytí účinnosti zákona.

K bodu 8

Vzhledem k tomu, že odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka již nebude možné získat vysokoškolským studiem ve studijním programu zaměřeném na právo, navrhuje se přechodné ustanovení, která zachovává odbornou způsobilost u dosavadních sociálních pracovníků.

K bodu 9

V návaznosti na nově stanovené předpoklady odborné způsobilosti k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb se stanoví přechodné období pro zaměstnance, kteří ode dne nabytí účinnosti zákona nebudou podmínky odborné způsobilosti splňovat.

K bodu 10

V návaznosti na nově stanovené předpoklady odborné způsobilosti k výkonu činnosti supervizora se stanoví přechodné období pro fyzické osoby, které ode dne nabytí účinnosti zákona nebudou splňovat podmínky odborné způsobilosti, s možností doplnit si požadované hodiny kurzu supervize.

K bodu 11

V návrhu zákona se nově stanoví předpoklady odborné způsobilosti tlumočnicků českého znakového jazyka a přepisovatelů pro neslyšící, pokud působí v sociálních službách. Pro splnění podmínky odborné způsobilosti se stanoví přechodné období. Nová právní úprava se nebude vztahovat na osoby starší 50 let.

K bodu 12

Přechodné ustanovení řeší platnost registrace u poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo rozhodnutí o registraci vydáno přede dnem nabytí účinnosti zákona. Plnění povinností podle § 88 a 89 zákona se posuzuje ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Přechodné ustanovení bylo ze strany MPSV formulováno s úmyslem postupného nabývání účinnosti při poskytování sociálních služeb pouze v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci. To znamená pouze pro oblasti, které jsou v rozsahu rozhodnutí o registraci. Doplněním se vylučují ustanovení § 88 a 89, které bude poskytovatel povinen plnit dne nabytí účinnosti zákona.

K bodům 13

Poskytovatelům sociálních služeb je stanovena povinnost zajistit materiální a technické podmínky odpovídající druhu poskytované sociální služby. Tyto materiální a technické podmínky budou stanoveny prováděcí vyhláškou. Pro stávající poskytovatele pobytových sociálních služeb je stanoveno přechodné období, ve kterém jsou povinni splnit tyto podmínky.

K bodu 14

Přechodné ustanovení upravuje vztah navrhované právní úpravy vydávání pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu k pověření vydaným před nabytím účinnosti zákona.

K bodu 15

Předpoklady k výkonu činnosti psychoterapeuta podle § 116a odst. 2 písm. e) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za splněné u fyzické osoby, která ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona vykonávala činnost psychoterapeuta v sociálních službách a absolvovala postgraduální výcvik v metodách psychoterapie v rozsahu nejméně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.

K čl. III (změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení)

Návrh změny zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení reaguje na změny zákona o sociálních službách týkající se lhůt v řízení o příspěvku na péči, jejichž cílem je zkrácení doby řízení. Vzhledem k tomu, že podle tohoto návrhu bude žádost krajské pobočky Úřadu práce o posouzení stupně závislosti zasílána okresní správě sociálního zabezpečení s předstihem, ještě před provedením sociálního šetření, bude mít tato správa sociálního zabezpečení možnost dřívějšího shromáždění zdravotnické dokumentace. Navrhuje se proto z důvodu zachování účelu úpravy zkrácení dosavadní lhůty 45 dnů pro posouzení stupně závislosti na 30 dnů s tím, že tato lhůta začne běžet ode dne, kdy okresní správa sociálního zabezpečení bude doručen písemný záznam o sociálním šetření.

K čl. IV (změna zákona o pomoci v hmotné nouzi)

V zákoně o pomoci v hmotné nouzi se navrhuje zrušit ustanovení týkající se činností sociální práce zaměstnanců pověřených obecních úřadů vzhledem k tomu, že se jedná o činnosti obdobné, které vykonávají tito zaměstnanci podle zákona o sociálních službách a jeho navrhovaných změn, a tyto činnosti se vzájemně prolínají. Duplicitní právní úprava je proto nadbytečná a navrhuje se odkázat na postup podle zákona o sociálních službách.

K čl. V (změna zákona o Úřadu práce České republiky)

Úpravy se provádějí v souvislosti s úpravou kompetencí orgánů veřejné správy.

K čl. VI. (změna zákona o správních poplatcích)

K bodům 1 a 2

Zákon o sociálních službách od roku 2007 stanovuje Ministerstvu práce a sociálních věcí povinnost rozhodovat o akreditaci vzdělávacích programů pro účely zajištění vzdělávacích kurzů podle § 110 odst. 4 písm. c) a d) a kvalifikačních kurzů podle § 116 odst. 5, dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, vzdělávání vedoucích pracovníků zaměstnanců uvedených v § 115 odst. 1 a pro účely odborné podpory fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku.

Ministerstvo dbá na efektivitu celého akreditačního procesu, proto se zkracuje celé akreditační řízení o 90 dnů (ze stávajících 180) při zachování kvality procesu. Výše správního poplatku však již neodpovídá náročnosti procesu hodnocení a akreditačního řízení vůbec. Dále je nutné zohlednit náročnost hodnocení dle délky a obsahu kurzu. Kurzy dalšího vzdělávání jsou nejčastěji v rozsahu 8 – 16 hodin, na rozdíl od kvalifikačních kurzů pro pracovníky v sociálních službách, jejichž minimální rozsah stanovený vyhláškou je 150 hodin. Tomu odpovídá struktura kurzu a množství lektorů; není výjimkou 15 lektorů v jednom kvalifikačním kurzu. Obsah kurzu a vzdělání lektorů je nutné velmi pečlivě posoudit, což je časově výrazně (až 10násobně) náročnější, než kurz v rozsahu 8 – 16 hodin s jedním lektorem.

Navržená úprava neklade žádné nároky na státní rozpočet, naopak lze předpokládat zvýšení příjmů státního rozpočtu až o 273 %. Ministerstvo přijme ročně v průměru 1.500 žádostí v rámci akreditačního řízení, z toho v průměru 85 žádostí o akreditaci kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách a 540 žádostí o změnu nebo doplnění lektorského týmu (tyto nejsou dosud zpoplatněny), což je změna obsahu akreditace. Zbývajících 875 jsou žádosti o akreditaci kurzů dalšího vzdělávání. Akreditace se uděluje na dobu 4 let, dostupnost dalšího vzdělávání v sociální oblasti nebude ohrožena.

K čl. VII. (účinnost)

Účinnost zákona se navrhuje dnem 1. července 2018.

Výjimkou jsou ustanovení upravující zmocnění k vydání prováděcích předpisů pro zpracování střednědobých plánů sociálních služeb a sítě sociálních služeb, která nabývají účinnosti dnem 1. července 2019, a zmocnění k vydání prováděcího předpisu, který upraví standardy sociální práce a dále prováděcího předpisu, který stanoví minimální personální podmínky při poskytování sociálních služeb, který má nabýt účinnosti dnem 1. července 2020. A dále pak prováděcí předpis, který upraví specifikaci údajů včetně stanovení obvyklých nákladů závazných pro výpočet výše vyrovnávací platby, případně jejich rozmezí, s ohledem na krajská specifika jednotlivých druhů sociálních služeb. Účinnost taktéž od 1. července 2020.

Platné znění částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn

I. Platné znění částí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci (dále jen "osoba") prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkonu veřejné správy **a činností sociální práce** v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

(2) Tento zákon dále upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách **a ve veřejné správě v oblasti sociálních služeb** nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.

(3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie⁵⁴⁾.

§ 2

Základní zásady

(1) Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství (§ 37 odst. 2) o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.

(2) Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob. Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb osob, musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležité kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod osob. **Jestliže je třeba pomoc a podporu zajistit prostřednictvím sociálních služeb, poskytují se přednostně sociální služby v terénní nebo ambulantní formě.**

§ 3

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) sociální službou činnost nebo soubor činností podle tohoto zákona zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení,
- b) nepříznivou sociální situaci ~~oslabení~~ **omezení** nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením,
- c) dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládnutí základních životních potřeb,
- d) přirozeným sociálním prostředím rodina a sociální vazby k osobám blízkým¹⁾, domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity,
- e) sociálním začleňováním proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný,
- f) sociálním vyloučením vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace,
- g) zdravotním postižením tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby,
- h) střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb strategický dokument obce nebo kraje schválený na dobu **3 5** let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce nebo kraje a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů; jeho obsahem je souhrn a výsledky podkladových analýz a dat, popis způsobu zpracování plánu včetně vymezení spolupráce s obcemi, s poskytovateli sociálních služeb a osobami, kterým jsou sociální služby poskytovány, popis a analýza dostupných zdrojů a potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb obsahující popis budoucího žádoucího stavu a opatření, jejichž prostřednictvím by mělo být tohoto stavu dosaženo, povinnosti zúčastněných subjektů, postup sledování a vyhodnocování plnění plánu včetně způsobu, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb a způsob zajištění sítě sociálních služeb na území kraje; střednědobý plán rozvoje sociálních služeb může být doplněn akčními plány zpracovanými na období jednoho roku, které vycházejí ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb,
- ~~i) sítě sociálních služeb souhrn sociálních služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob na území kraje a které jsou v souladu se zjištěnými potřebami osob na území kraje a dostupnými finančními a jinými zdroji; síť sociálních služeb je součástí střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje~~
- i) **sítě sociálních služeb souhrn kapacit sociálních služeb, které vycházejí ze zjištěných potřeb osob,**
- j) **seznamem poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb evidence poskytovatelů sociálních služeb, kterým v souladu s tímto zákonem a předpisy Evropské unie o veřejné podpoře může být vydáno pověření k poskytování sociální služby zařazené do sítě sociálních služeb jako služby obecného hospodářského zájmu,**

- k) akčním plánem soubor plánovaných činností, jejichž prostřednictvím mají být naplněny cíle střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb,
- l) depistážní činností soustavné, cílené a včasné vyhledávání jedinců či skupin osob ohrožených sociálním vyloučením nebo jinou sociální událostí sociálním pracovníkem v jejich přirozeném sociálním prostředí s cílem nabízet jim pomoc při jejím řešení a přispívat tím k předcházení a eskalaci negativních sociálních jevů.

§ 4

Okruh oprávněných osob

(1) Nárok na příspěvek na péči má při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně

- a) osoba, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu podle zvláštního právního předpisu²⁾, jde-li o státního občana České republiky,
- b) cizinec, který má na území České republiky trvalý pobyt podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- c) cizinec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu Evropské unie, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- d) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu a), pokud mu bylo vydáno povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- e) rodinný příslušník osoby uvedené v písmenu b), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾,
- f) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem vědeckého výzkumu podle zvláštního právního předpisu⁵⁾,
- g) osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana formou doplňkové ochrany podle zvláštního právního předpisu⁶⁾,
- h) cizinec, kterému bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci podle zvláštního právního předpisu⁷⁾,
- i) cizinec bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky,
- j) osoba, které nárok vyplývá z přímo použitelných předpisů Evropské unie⁵⁴⁾, nebo osoba zaměstnaná, samostatně výdělečně činná, osoba ponechávající si takové postavení a její rodinní příslušníci mající právo na rovné zacházení podle předpisu Evropské unie⁶³⁾,
- k) cizinec, kterému byla vydána zaměstnanecká karta podle zvláštního právního předpisu⁵⁹⁾,
- l) cizinec, který je zaměstnán nebo již byl zaměstnán na území České republiky alespoň po dobu 6 měsíců a je v evidenci uchazečů o zaměstnání⁶⁰⁾, pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,
- m) rodinný příslušník⁶²⁾ osob uvedených v písmenech f), h), k) a l), pokud mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾,

a to, pokud má bydliště na území České republiky, s výjimkou osob uvedených v písmenu j)); co se rozumí bydlištěm, stanoví zákon o pomoci v hmotné nouzi⁴⁹⁾).

(2) Sociální služby se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně poskytují

- a) osobám uvedeným v odstavci 1; podmínka bydliště na území České republiky zde neplatí,
- b) občanovi členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu³⁾ po dobu delší než 3 měsíce,
- c) rodinnému příslušníkovi občana členského státu Evropské unie, pokud je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu³⁾ po dobu delší než 3 měsíce.

(3) Sociální služby uvedené v § 57, 59 až 63 a 69 se při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně poskytují také osobě, která není uvedena v odstavci 2, pokud oprávněně pobývá na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁾. Sociální služby uvedené v § 37, 57, 60 a 69 se poskytují také osobě, která je obětí trestného činu obchodování s lidmi nebo trestného činu zavlčení⁴⁸⁾ **obětí trestných činů.**

⁴⁸⁾ ~~§ 168 a 172 trestního zákoníku.~~

§ 5

Působnost v oblasti sociálních služeb

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- d) pověřené obecní úřady,
- e) okresní správy sociálního zabezpečení,
- f) Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“).

(2) Výkon působnosti **pověřených obecních úřadů**, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

(3) V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.

ČÁST DRUHÁ

PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

HLAVA II

Výše příspěvku

§ 11

(1) Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc

- a) 3 300 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 6 600 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 9 900 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 13 200 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost)

- 1. 13 200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,**
- 2. 19 200 Kč v ostatních případech.**

(2) Výše příspěvku pro osoby starší 18 let činí za kalendářní měsíc

- a) 880 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 4 400 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 8 800 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 13 200 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

d) jde-li o stupeň IV (úplná závislost)

- 1. 13 200 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, nebo dětský domov anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu,**
- 2. 19 200 Kč v ostatních případech.**

(3) Částky příspěvku uvedené v odstavcích 1 a 2 se podle § 12 zvyšují o 2 000 Kč za kalendářní měsíc.

HLAVA III

Zvýšení příspěvku

§ 12

(1) Zvýšení příspěvku podle § 11 odst. 3 náleží

- a) nezaopatřenému dítěti²²⁾ do 18 let věku, kterému náleží příspěvek, s výjimkou
 - 1. dítěte, kterému náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte ze systému dávek péstounské péče podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí,
 - 2. dítěte, jemuž nenáleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte ze systému dávek péstounské péče proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, který je stejný nebo vyšší než tento příspěvek,
 - 3. dítěte, které je v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež, a
- b) rodiči, kterému náleží příspěvek, a který pečuje o nezaopatřené dítě do 18 let věku,

jestliže rozhodný příjem oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných je nižší než dvojnásobek částky životního minima oprávněné osoby a osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu²⁷⁾.

(2) Zvýšení příspěvku podle § 11 odst. 3 náleží také nezaopatřenému dítěti od 4 do 7 let věku, kterému náleží příspěvek ve stupni III (těžká závislost) ~~nebo stupni IV (úplná~~

~~závislost~~). Výjimka uvedená v odstavci 1 písm. a) bodech 1 až 3 platí obdobně i pro zvýšení příspěvku podle věty první.

(3) Splňuje-li nezaopatřené dítě podmínky nároku na zvýšení příspěvku podle odstavce 1 písm. a) a zároveň podle odstavce 2, náleží zvýšení příspěvku jen jednou, a to podle odstavce 2.

(4) Zvýšení příspěvku náleží v kalendářním měsíci, v němž se vyplácí příspěvek.

(5) Plné přímé zaopatření v zařízení pro péči o děti nebo mládež se posuzuje podle § 7 odst. 4 zákona o státní sociální podpoře. Pro účely nároku na zvýšení příspěvku podle odstavce 1 se příjmem oprávněné osoby nebo společně posuzovaných osob rozumí příjmy podle § 5 zákona o státní sociální podpoře. Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je období kalendářního čtvrtletí, předcházejícího kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu zvýšení příspěvku prokazuje, popřípadě nárok na zvýšení příspěvku uplatňuje. Okruh společně posuzovaných osob se posuzuje podle ~~§ 7 odst. 2 a 6 až 12~~ zákona o státní sociální podpoře, **s výjimkou ustanovení o společně posuzovaných osobách pro účely příspěvku na bydlení.**

(6) Neprokáže-li oprávněná osoba rozhodný příjem podle § 21 odst. 2 písm. e), zastaví se výplata zvýšení příspěvku od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu zvýšení příspěvku na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se mělo uvedené zvýšení příspěvku vyplácet, nárok na zvýšení příspěvku zaniká.

HLAVA IV

Nárok na příspěvek a jeho výplatu

§ 14a

(1) Příspěvek se nevypláčí, jestliže je oprávněné osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace

- a) po dobu přesahující 2 celé kalendářní měsíce po sobě jdoucí, v případech, kdy oprávněné osobě poskytuje pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, nebo**
- b) po celý kalendářní měsíc v ostatních případech.**

Podle věty první se nepostupuje, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 52 a v případě, kdy je s oprávněnou osobou k hospitalizaci přijata podle jiného právního předpisu^{7c)} jako průvodce fyzická osoba, která byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c) jako osoba poskytující pomoc. Podmínka celého kalendářního měsíce není splněna, pokud k přijetí k hospitalizaci došlo první den v kalendářním měsíci nebo k propuštění z hospitalizace došlo poslední den v kalendářním měsíci. Není-li podle § 21a odst. 1 ohlášeno propuštění z hospitalizace, zastaví se výplata příspěvku v případech uvedených ve větě první písmenu a) od prvního dne následujícího třetího kalendářního měsíce a případech uvedených ve větě první písmenu b) od prvního dne následujícího kalendářního měsíce. Výplata příspěvku se obnoví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém hospitalizace netrvala po celý kalendářní měsíc.

(2) Dosáhne-li oprávněná osoba 18 let věku, příspěvek se vyplácí od následujícího kalendářního měsíce ve výši podle § 11 odst. 2 odpovídající stupni závislosti stanovenému před 18. rokem věku. Současně krajská pobočka Úřadu práce zahájí řízení z moci úřední za účelem nového stanovení stupně závislosti podle § 8 a tomu odpovídající výše příspěvku.

§ 16

Přechod nároku na příspěvek a jeho výplatu

(1) Zemřel-li žadatel o příspěvek před pravomocným rozhodnutím o příspěvku, vstupuje do dalšího řízení a nabývá nárok na částky splatné do dne jeho smrti osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, zařízení sociálních služeb poskytující pobytové sociální služby podle ~~§ 48, 49 nebo 50~~ § 48, 49, 51, zdravotnické zařízení poskytující sociální služby podle § 52, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu, pokud některá z těchto fyzických nebo právnických osob byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě v průběhu řízení ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d), jako osoba, která poskytuje žadateli o příspěvek pomoc. Účastníky řízení se stávají všechny fyzické nebo právnické osoby uvedené ve větě první, které se od zahájení řízení podílely na pomoci žadateli o příspěvek do dne jeho smrti. Tyto osoby nabývají nárok na částky příspěvku splatné do dne smrti žadatele o příspěvek za kalendářní měsíc, ve kterém poskytovaly pomoc. Pokud se v kalendářním měsíci podílelo na pomoci žadateli o příspěvek více těchto osob, nabývají nárok na částku příspěvku rovným dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém žadatel o příspěvek zemřel, pokud mu od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(2) Jestliže byl příspěvek přiznán před smrtí oprávněné osoby, vyplatí se splatné částky příspěvku, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněné osoby, fyzické nebo právnické osobě uvedené v odstavci 1 větě první, pokud v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, poskytovala oprávněné osobě pomoc a byla uvedena v žádosti o příspěvek, popřípadě ohlášena podle § 21 odst. 1 písm. d) nebo § 21 odst. 2 písm. c). Pokud se v kalendářním měsíci, za který nebyl příspěvek vyplacen, podílelo na pomoci oprávněné osobě více fyzických nebo právnických osob, nabývají tyto osoby nárok na příspěvek rovným dílem, pokud nepředloží příslušné krajské pobočce Úřadu práce dohodu o jiném rozdělení částky příspěvku. Nárok na výplatu příspěvku nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém oprávněná osoba zemřela, pokud jí od prvního dne tohoto kalendářního měsíce do dne smrti byla poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

(3) Nárok na příspěvek není předmětem dědictví.

HLAVA VI

Povinnosti žadatele o příspěvek, oprávněné osoby a jiného příjemce příspěvku

§ 21a

(1) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, který poskytuje oprávněné osobě pomoc, jsou povinni písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce přijetí oprávněné osoby k hospitalizaci a propuštění z hospitalizace, a to ve lhůtě do 8 dnů ode

dne, kdy tato skutečnost nastala, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku podle § 21 odst. 2 písm. a); tuto povinnost má i zařízení sociálních služeb uvedené v ~~§ 48 až 50~~ **§ 48, 49, 51**, jestliže poskytuje oprávněné osobě pobytové sociální služby, a dětský domov.

(2) Osoba blízká, asistent sociální péče uvedený v § 83, poskytovatel sociálních služeb, který poskytuje pobytové sociální služby podle ~~§ 48 až 50~~ **§ 48, 49, 51**, , zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu a dětský domov, pokud poskytovaly oprávněné osobě pomoc, jsou povinny ohlásit úmrtí oprávněné osoby příslušné krajské pobočce Úřadu práce ve lhůtě do 8 dnů ode dne úmrtí oprávněné osoby.

(3) Poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, je povinen písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování těchto sociálních služeb osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

(4) Dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu jsou povinny písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování pomoci osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala.

(5) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, kteří poskytují nebo poskytovali pomoc osobě, které náleží příspěvek na péči ve stupni IV (úplná závislost), jsou povinni písemně ohlásit příslušné krajské pobočce Úřadu práce započetí nebo ukončení poskytování pomoci této osobě poskytovatelem sociálních služeb podle § 48, 49, 51, 52, , dětským domovem nebo speciálním lůžkovým zařízením hospicového typu, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala, pokud tuto povinnost nemůže splnit příjemce příspěvku podle § 21 odst. 2 písm. a).

§ 22

Přeplatky

(1) Příjemce příspěvku, který přijal příspěvek nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo jinak způsobil, že příspěvek byl vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen tento přeplatek vrátit; povinnost vrátit příspěvek nebo jeho část má též osoba, která po smrti oprávněné osoby přijala příspěvek nebo jeho část, které jí nenáleží.

(2) Nárok na vrácení přeplatku zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl vyplacen. Tato lhůta neplyne po dobu řízení o opravném prostředku nebo o žalobě.

(3) Přeplatek na vyplacených částkách zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 2 nevzniká za kalendářní měsíce, za které nárok na toto zvýšení příspěvku zanikl, pokud příjemce příspěvku prokáže, že za tyto kalendářní měsíce vznikl témuž dítěti nárok na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1 písm. a). Obdobně to platí pro přeplatek na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 1 písm. a), je-li prokázáno, že vznikl nárok na zvýšení příspěvku podle § 12 odst. 2.

(4) O povinnosti vrátit přeplatek podle odstavců 1 a 2 rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce, která příspěvek vyplácí nebo naposledy vyplácela. **Přeplatek může být srážen z běžně vypláceného nebo později přiznaného příspěvku.** Přeplatky vybírá krajská pobočka Úřadu práce, která o povinnosti vrátit přeplatek rozhodla.

(5) Povinnost vrátit přeplatek nevzniká, jestliže tento přeplatek nepřesahuje částku 100 Kč.

(6) Krajská pobočka Úřadu práce může rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit přeplatek, jde-li o částku do 20 000 Kč v každém jednotlivém případě nebo na základě předchozího souhlasu ministerstva, jde-li o částku nad 20 000 Kč v každém jednotlivém případě.

(7) Vracené prostředky podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu v případě jejich vrácení v jiném roce, než v roce poskytnutí; tyto prostředky je povinen orgán, který je vybral, bezodkladně odvést do státního rozpočtu. Vracené prostředky, k jejichž vrácení došlo v roce jejich poskytnutí ze státního rozpočtu, se použijí ke stejnému účelu v tomtéž roce, popřípadě se stávají předmětem finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem.

HLAVA VII

Řízení o příspěvku

§ 23

(1) Řízení o přiznání příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem; pokud není osoba schopna jednat samostatně a nemá zástupce, zahajuje se řízení o příspěvku z úřední moci.

(2) Je-li nezletilá osoba svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné fyzické osoby, zastupuje ji v řízení o příspěvku tato fyzická osoba.

(3) Využívá-li nezletilá osoba pobytové služby (§ 48, ~~50~~ **49**, 52), vyzve krajská pobočka Úřadu práce osobu uvedenou v odstavci 2 nebo zákonného zástupce, aby požádali o příspěvek nejpozději do 2 měsíců ode dne doručení výzvy. Pokud tak v této lhůtě neučiní nebo pokud pobyt zákonného zástupce nebo opatrovníka této osoby anebo osoby uvedené v odstavci 2 není znám, zastupuje tuto osobu v řízení o příspěvku zařízení sociálních služeb.

(4) Řízení o změně výše již přiznaného příspěvku nebo o zastavení jeho výplaty nebo o jeho odnětí se zahajuje na návrh příjemce příspěvku nebo z moci úřední, nejde-li o postup podle § 26a odst. 1, v němž se řízení nevede. Návrh na změnu výše přiznaného příspěvku podává příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce ustanoví pro řízení o příspěvku opatrovníka též osobě, která není schopna vzhledem ke svému zdravotnímu stavu jednat samostatně a nemá zástupce; o ustanovení opatrovníka rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb.

(6) Zletilou osobu, které brání duševní porucha samostatně právně jednat a která nemá jiného zástupce, může v řízení o příspěvku zastupovat člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování této osoby bylo schváleno soudem⁶⁹⁾.

⁶⁹⁾ § 49 až 54 občanského zákoníku.

Žádost o příspěvek musí kromě náležitostí stanovených správním řádem dále obsahovat

- a) označení fyzické nebo právnické osoby, která osobě poskytuje nebo bude poskytovat pomoc, rozsah pomoci a písemný souhlas fyzické nebo právnické osoby s jejím poskytováním,
- b) určení, jakým způsobem má být příspěvek vyplácen; **má-li být příspěvek vyplácen převodem na platební účet, obsahuje žádost také číslo účtu a označení majitele účtu,**
- c) doklad o výši příjmu oprávněné osoby a společně posuzovaných osob v rozhodném období v případech, kdy má být podle § 12 odst. 1 příspěvek zvýšen.

§ 25

(1) Krajská pobočka Úřadu práce provádí pro účely posuzování stupně závislosti podle odstavce 3 sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí, **a to na základě sběru informací o aktuální situaci osoby, jejím přirozeném sociálním prostředí a o zdrojích pomoci a podpory; přitom využívá sdělení osoby a další zdroje informací.** Sociální šetření provádí sociální pracovník. O provedeném sociálním šetření vyhotovuje sociální pracovník písemný záznam, který na požádání předkládá posuzované osobě. Sociální šetření podle věty první provádí příslušná krajská pobočka Úřadu práce také v průběhu hospitalizace osoby ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče, jestliže je této osobě poskytována u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková péče pro tutéž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů; podmínkou je, že tato skutečnost byla oznámena a doložena podle § 21 odst. 1 písm. e).

~~(2) Krajská pobočka Úřadu práce zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾ žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek.~~

(2) Krajská pobočka Úřadu práce ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne následujícího po dni zahájení řízení o příspěvku započne sociální šetření a současně v této lhůtě zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾ žádost o posouzení stupně závislosti a kopii žádosti osoby o příspěvek, popřípadě lékařské zprávy a nálezy, pokud je osoba k žádosti o příspěvek přiložila; o započetí sociálního šetření se učiní záznam do spisu. Písemný záznam o provedeném sociálním šetření zašle krajská pobočka Úřadu práce příslušné okresní správě sociálního zabezpečení bezodkladně po jeho vyhotovení.

(3) Při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu⁵¹⁾ s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat, ~~a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepotou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace.~~ Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.

(5) Krajská pobočka Úřadu práce provádí sociální šetření také, pokud o to okresní správa sociálního zabezpečení požádá v případech, kdy provádí kontrolu původního posouzení zdravotního stavu osoby.

§ 26

(1) Krajská pobočka Úřadu práce přeruší řízení o příspěvku na dobu, po kterou

- a) okresní správa sociálního zabezpečení posuzuje stupeň závislosti osoby, nebo
- b) je osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace, pokud nebylo do dne přijetí osoby k hospitalizaci ~~provedeno~~ **započato** sociální šetření; to neplatí, je-li osobě poskytována v průběhu hospitalizace u jednoho nebo postupně u více poskytovatelů zdravotních služeb následná nebo dlouhodobá lůžková péče pro tutéž nemoc nebo úraz trvající nepřetržitě déle než 60 dnů, a tato skutečnost byla oznámena a doložena podle § 21 odst. 1 písm. e).

(2) Krajská pobočka Úřadu práce zastaví řízení o příspěvku, jestliže žadatel o příspěvek zemřel před provedením sociálního šetření podle § 25 odst. 1.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 se nelze odvolat.

§ 26a

~~(1) Řízení se nevede, jestliže krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu příspěvku podle § 14a odst. 1, § 18 odst. 5 nebo § 21 odst. 4 anebo podle § 14a odst. 2 věty první změni výši vypláceného příspěvku. Řízení se nevede, jestliže krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu příspěvku podle § 12 odst. 6, § 14a odst. 1, § 18 odst. 5 nebo § 21 odst. 4, nebo změni výši příspěvku ve stupni IV (úplná závislost) z důvodu započetí nebo ukončení poskytování pomoci podle § 11 odst. 1 písm. d) bodu 1 a § 11 odst. 2 písm. d) bodu 1 anebo změni výši příspěvku podle § 14a odst. 2 věty první. V těchto případech je krajská pobočka Úřadu práce povinna doručit příjemci příspěvku písemné oznámení o zastavení výplaty příspěvku nebo o změně jeho výše. Písemné oznámení se nedoručuje do vlastních rukou.~~

(2) Proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky nejpozději do 15 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, ve kterém byla výplata příspěvku zastavena nebo ve kterém došlo ke změně jeho výše.

(3) Námitky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce. Tato krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o zastavení výplaty příspěvku nebo o změně jeho výše.

HLAVA IX

Informační systém o příspěvku

§ 30

~~(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky pro účely příspěvku poskytuje ministerstvu a krajským pobočkám Úřadu práce~~ **Pro účely příspěvku krajské pobočky Úřadu práce využívají**

- a) ~~referenční~~ údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(10) Krajské pobočky Úřadu práce jsou povinny zajistit uložení všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů podle odstavce 1, a všech písemností a spisů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o příspěvku po dobu ~~15~~ **50** kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu uložení údajů do informačního systému. Pro účely tohoto zákona se písemností a spisem rozumí spis a písemnost podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

ČÁST TŘETÍ

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

HLAVA I

Druhy sociálních služeb a úhrada nákladů za poskytování sociálních služeb

Díl 1

Základní druhy a formy sociálních služeb

§ 32

Sociální služby zahrnují

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

§ 33

Formy poskytování sociálních služeb

- (1) Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.
- (2) Pobytovými službami se rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.
- (3) Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.
- (4) Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

~~§ 34~~

Zařízení sociálních služeb

~~(1) Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:~~

- ~~a) centra denních služeb,~~
- ~~b) denní stacionáře,~~
- ~~c) týdenní stacionáře,~~
- ~~d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,~~
- ~~e) domovy pro seniory,~~
- ~~f) domovy se zvláštním režimem,~~
- ~~g) chráněné bydlení,~~
- ~~h) azylové domy,~~
- ~~i) domy na půl cesty,~~
- ~~j) zařízení pro krizovou pomoc,~~
- ~~k) nízkoprahová denní centra,~~
- ~~l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,~~
- ~~m) noclehárny,~~
- ~~n) terapeutické komunity,~~
- ~~o) sociální poradny,~~
- ~~p) sociálně terapeutické dílny,~~
- ~~q) centra sociálně rehabilitačních služeb,~~
- ~~r) pracoviště rané péče,~~
- ~~s) intervenční centra,~~
- ~~t) zařízení následné péče.~~

~~(2) Kombinací zařízení sociálních služeb lze zřizovat mezigenerační a integrovaná centra.~~

§ 34

Zařízení sociálních služeb

(1) Pro poskytování sociálních služeb se zřizují tato zařízení sociálních služeb:

- a) centra denních služeb,**
- b) denní stacionáře,**
- c) týdenní stacionáře,**
- d) domovy pro osoby se zdravotním postižením,**
- e) domovy sociální péče,**
- f) chráněné bydlení,**
- g) azylové domy,**
- h) domy na půl cesty,**
- i) kontaktní centra,**
- j) zařízení pro krizovou pomoc,**
- k) nízkoprahová denní centra,**
- l) nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,**
- m) noclehárny,**
- n) terapeutické komunity,**
- o) sociální poradny,**
- p) sociálně terapeutické dílny,**
- q) centra sociálně rehabilitačních služeb,**
- r) pracoviště rané péče,**

- s) intervenční centra,
- t) zařízení následné péče,
- u) zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím.

(2) Kombinací zařízení sociálních služeb lze zřizovat mezigenerační, integrovaná a komunitní centra.

§ 35

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb

(1) Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování,
- e) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- g) základní sociální poradenství,
- h) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- i) sociálně terapeutické činnosti,
- j) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- k) telefonická krizová pomoc,
- l) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- m) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností,
- n) poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci,**
- o) rozvojové a nácvikové činnosti, které vedou k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí,**
- p) psychologická podpora,**
- q) psychosociální podpora při umírání,**
- r) pomoc osobám blízkým k vyrovnaní se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby,**
- s) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci,**
- t) umožnění kontaktu se společenským prostředím rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, prostřednictvím zajištění péče o děti do 4 let jejich věku,**
- u) pomoc při zajištění péče o děti rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, do 4 let věku těchto dětí.**

(2) Rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Základní činnosti uvedené u jednotlivých druhů sociálních služeb v § 37, 39 až 52 a § 54 až 70 jsou poskytovatelé sociálních služeb povinni vždy zajistit.

(4) Fakultativně mohou být při poskytování sociálních služeb zajišťovány další činnosti.

§ 36

Rozsah a podmínky zabezpečení a hrazení zdravotní péče o osoby, kterým se poskytují pobytové služby v zařízeních sociálních služeb uvedených v § 34 odst. 1 písm. ~~e)~~ až ~~f)~~ **c) až e)**, upravují zvláštní právní předpisy¹⁹⁾. Ošetrovatelská a rehabilitační péče je těmto osobám poskytována především prostřednictvím zaměstnanců zařízení uvedených v předchozí větě, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾.

Díl 2

Sociální poradenství

§ 37

(1) Sociální poradenství zahrnuje

- a) základní sociální poradenství,
- b) odborné sociální poradenství.

(2) Základní sociální poradenství poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Základní sociální poradenství je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé sociálních služeb jsou vždy povinni tuto činnost zajistit.

(3) Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností, **osobami ohroženými závislostí na návykových látkách a nelátkovými závislostmi nebo s pečujícími fyzickými osobami.**

(4) Služba podle odstavce 3 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Díl 3

Služby sociální péče

§ 39

Osobní asistence

(1) Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje ~~zejména~~ tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,

- b) pomoc při osobní hygieně,
- c) pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) sociálně terapeutické činnosti.**

§ 40

Pečovatelská služba

(1) Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,**
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,**
- h) umožnění kontaktu se společenským prostředím rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, prostřednictvím zajištění péče o děti do 4 let jejich věku,**
- i) pomoc při zajištění péče o děti rodičům, kterým se narodily současně 3 nebo více dětí, do 4 let věku těchto dětí.**

§ 41

Tísňová péče

(1) Tísňová péče je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 42

Průvodcovské a předčitatelské služby

(1) Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služby mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 43

Podpora samostatného bydlení

(1) Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- b) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) sociálně terapeutické činnosti,
- e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 44

Odlehčovací služby

(1) Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované **na dobu nejdéle 90 dnů v kalendářním roce** osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) poskytnutí ubytování v případě pobytové služby,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- h) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

§ 45

Centra denních služeb

(1) V centrech denních služeb se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- e) sociálně terapeutické činnosti,
- f) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 46

Denní stacionáře

(1) V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy,
- d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 47

Týdenní stacionáře

(1) V týdenních stacionářích se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 48

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

(1) V domovech pro osoby se zdravotním postižením se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- i) psychosociální podpora při umírání,**
- j) pomoc osobám blízkým k vyrovnání se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby.**

(3) Nezaopatřeným dětem se v domovech pro osoby se zdravotním postižením poskytuje osobní vybavení, drobné předměty běžné osobní potřeby a některé služby s přihlédnutím k jejich potřebám. Osobním vybavením se rozumí prádlo, šatstvo a obuv; některými službami se rozumí stříhání vlasů, holení a pedikúra. Nezaopatřenost dítěte se pro účely tohoto zákona posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře²²⁾ .

(4) V domovech pro osoby se zdravotním postižením může být vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření podle zvláštních právních předpisů²³⁾. Pro výkon ústavní výchovy nebo předběžného opatření v domovech pro osoby se zdravotním postižením platí s ohledem na specifické potřeby osob se zdravotním postižením přiměřeně ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních²⁴⁾ o

- a) právech a povinnostech dětí umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy,
- b) právu ředitele takového zařízení povolit dítěti pobyt mimo zařízení, zakázat nebo přerušit návštěvu osob odpovědných za výchovu nebo jiných osob v zařízení, být přítomen při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, převzít od dítěte do dočasné úschovy cenné předměty, finanční hotovost nebo předměty ohrožující výchovu, zdraví nebo bezpečnost dítěte, povolit dětem starším 15 let cestovat do místa pobytu bez dozoru a zastoupit dítě v běžných záležitostech,
- c) povinnosti ředitele takového zařízení seznámit dítě s jeho právy a povinnostmi, dát příslušnému soudu podnět ke zrušení ústavní výchovy, pominuly-li důvody pro její nařízení, podat soudu podnět na prodloužení ústavní výchovy, vyžaduje-li to zájem dítěte, podávat informace o dítěti zákonným zástupcům nebo opatrovníkovi a orgánu sociálně-právní ochrany dětí na jejich žádost, projednat předem opatření zásadní důležitosti se zákonnými zástupci nebo opatrovníkem dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení, informovat o nadcházejícím propuštění dítěte ze zařízení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, propustit dítě mladší 15 let pouze v doprovodu osob odpovědných za výchovu,
- d) nároku na kapesné a jeho výši.

§ 49

Domovy pro seniory—sociální péče

~~(1) V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.~~

(1) V domovech sociální péče se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, demence, chronického duševního onemocnění, závislosti na návykových látkách nebo nelátkových závislostí, nebo osobám, které vedou rizikový způsob života, jejichž situace nebo zdravotní stav vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- i) výchovné a vzdělávací činnosti,**
- j) psychosociální podpora při umírání,**
- k) pomoc osobám blízkým k vyrovnaní se s traumatem spojeným s umíráním a úmrtím blízké osoby.**

§ 50

Domovy se zvláštním režimem

~~— (1) V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.~~

~~(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:~~

- ~~a) poskytnutí ubytování,~~
- ~~b) poskytnutí stravy,~~
- ~~c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,~~
- ~~d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,~~
- ~~e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,~~
- ~~f) sociálně terapeutické činnosti,~~
- ~~g) aktivizační činnosti,~~
- ~~h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.~~

§ 51

Chráněné bydlení

(1) Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- f) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- g) sociálně terapeutické činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 52

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče

(1) Ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče²⁵⁾ do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytování terénních nebo ambulantních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Díl 4

Služby sociální prevence

§ 53

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

§ 54

Raná péče

(1) Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 55

Telefonická krizová pomoc

(1) Služba telefonické krizové pomoci je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) telefonickou krizovou pomoc,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 56

~~Tlumočnické služby~~

Tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby

(1) ~~Tlumočnické služby~~ **Tlumočení a zprostředkování komunikace** jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby. **Cílem služby je tlumočení a zprostředkování komunikace mezi slyšící většinou společnosti a osobami se sluchovým postižením nebo hluchoslepými osobami.**

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 57

Azylové domy

(1) Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- d) **sociálně terapeutické činnosti,**
- e) **poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.**

§ 58

Domy na půl cesty

(1) Domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby **od 15** do 26 let věku, které ~~po dosažení zletilosti~~ opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež **nebo pro osoby ze všech forem náhradní rodinné péče**, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

§ 59

Kontaktní centra

~~(1) Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek.~~

(1) Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách a nelátkovými závislostmi. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, s hazardním hraním a s dalšími závislostními poruchami.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- c) poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- d) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.**

§ 60

Krizová pomoc

(1) Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- e) **poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.**

§ 60a

Intervenční centra

(1) Na základě vykazání ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu²⁶⁾ je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykazání intervenčnímu centru. **Služba je poskytována také dalším ohroženým osobám žijícím ve společné domácnosti, ve které dochází k násilí.** Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Sociální služby v intervenčním centru jsou poskytovány jako služby ambulantní, terénní nebo pobytové.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.

(4) Součástí služby je zajištění spolupráce a vzájemné informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli jiných sociálních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, obcemi, útvary Policie České republiky a obecní policie, jakož i ostatními orgány veřejné správy.

§ 60b

Služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím

(1) **Služba pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím je ambulantní, terénní nebo pobytová služba poskytovaná osobám ohroženým genderově podmíněným násilím, jako je zejména znásilnění, sexuální obtěžování nebo nebezpečné pronásledování.**

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) **pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,**

- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) telefonická krizová pomoc.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v zařízeních pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- c) poskytnutí ubytování,
- d) pomoc při zajištění stravy.

(4) Je-li služba podle odstavce 1 poskytována v pobytové formě, nesmí být v rámci jednoho místa poskytování registrována jiná sociální služba v pobytové formě, s výjimkou pobytové formy sociální služby podle § 60.

§ 61

Nízkoprahová denní centra

(1) Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí,
- d) **poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.**

§ 62

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

(1) Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 63

Noclehárny

(1) Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí přenocování,

c) poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.

§ 64

Služby následné péče

(1) Služby následné péče jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách **a s nelátkovými závislostmi**, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) sociálně terapeutické činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v zařízeních následné péče obsahuje vedle základních činností uvedených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.

§ 65

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

(1) Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) sociálně terapeutické činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 66

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

(1) Sociálně aktivizační služby jsou ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 67

Sociálně terapeutické dílny

(1) Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umísťitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- d) podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností,
- e) **pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.**

§ 68

Terapeutické komunity

(1) Terapeutické komunity poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách **a s nelátkovými závislostmi** nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí stravy,
- b) poskytnutí ubytování,
- c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- d) sociálně terapeutické činnosti,
- e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

§ 69

Terénní programy

(1) Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro ~~problémové skupiny osob~~, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, **osoby s nelátkovými závislostmi**, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

(2) Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- c) **rozvojové a nácvikové činnosti, které vedou k rozvoji nebo udržení schopností a dovedností v přirozeném sociálním prostředí,**
- d) **poskytnutí nebo zprostředkování potravinové a materiální pomoci.**

§ 70

Sociální rehabilitace

(1) Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje tyto základní činnosti:

- a) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje vedle základních činností, obsažených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Díl 5

Úhrada nákladů za sociální služby

§ 71

(1) Sociální služby se poskytují osobám bez úhrady nákladů nebo za částečnou nebo plnou úhradu nákladů.

(2) Úhradu nákladů za poskytování sociálních služeb hradí osoba ve výši sjednané ve smlouvě uzavřené s poskytovatelem služby podle § 91.

(3) Poskytovatel sociální služby se může dohodnout na spoluúčasti na úhradě nákladů s osobou blízkou osobě, které je sociální služba poskytována, popřípadě s jinou fyzickou osobou nebo s právnickou osobou, pokud osoba, které je sociální služba poskytována, nemá vlastní příjem nebo její příjem nepostačuje na úhradu nákladů.

(4) Příjmem osoby se pro účely úhrady rozumí příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu²⁷⁾, s výjimkou příspěvku.

§ 72

Sociální služby poskytované bez úhrady

Bez úhrady nákladů se poskytují

- a) sociální poradenství (§ 37),
- b) raná péče (§ 54),
- c) telefonická krizová pomoc (§ 55),
- d) ~~tlumočnické služby (§ 56),~~

d) tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé osoby (§ 56),

- e) krizová pomoc (§ 60),
- f) služby následné péče (§ 64), s výjimkou základních činností poskytovaných podle § 64 odst. 3,
- g) sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65),
- h) sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66),
- i) terénní programy (§ 69),
- j) sociální rehabilitace (§ 70), s výjimkou základních činností poskytovaných podle § 70 odst. 3,
- k) sociální služby v kontaktních centrech (§ 59) a nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež (§ 62),
- l) služby sociálně terapeutických dílen (§ 67), s výjimkou základní činnosti poskytované podle § 67 odst. 2 písm. b),
- m) sociální služby intervenčních center (§ 60a)-,

n) služby pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím (§ 60b).

Sociální služby poskytované za úhradu

§ 73

(1) Za pobytové služby poskytované v

- a) týdenních stacionářích (§ 47),
- b) domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48),
- c) domovech ~~pro seniory~~ **sociální péče** (§ 49),
- d) ~~domovech se zvláštním režimem (§ 50),~~

d) chráněném bydlení (§ 51)

- e) zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52),

hradí osoba úhradu za ubytování, stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu.

(2) Péčí se pro účely stanovení úhrady rozumí základní činnosti uvedené v § 35 odst. 1 písm. a), b), e), f) a h) až j).

(3) Maximální výši úhrady za ubytování a stravu stanoví prováděcí právní předpis. Po úhradě za ubytování a stravu při poskytování pobytových služeb v týdenních stacionářích

musí osobě zůstat alespoň 25 % jejího příjmu, a při poskytování pobytových služeb uvedených v odstavci 1 písm. b) až e) musí osobě zůstat alespoň 15 % jejího příjmu.

(4) Úhrada za péči se stanoví při poskytování

- a) pobytových služeb, s výjimkou týdenních stacionářů, ve výši přiznaného příspěvku,
- b) pobytových služeb v týdenních stacionářích maximálně ve výši 75 % přiznaného příspěvku.

(5) Osoba, které jsou poskytovány sociální služby podle odstavce 1 a které by po úhradě nákladů za ubytování a stravu nezůstala z jejího příjmu částka uvedená v odstavci 3, je povinna doložit poskytovateli těchto sociálních služeb výši svého příjmu pro účely stanovení úhrady podle odstavce 3 a neprodleně mu oznamovat změny v příjmu, které mají vliv na výši úhrady podle odstavce 3.

§ 74

(1) Za pobytové služby poskytované nezaopatřenému dítěti²²⁾ v týdenních stacionářích (§ 47) a domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48) hradí rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě svěřeno rozhodnutím soudu do péče, popřípadě jiná fyzická osoba povinná výživou dítěte, úhradu za stravu a za péči poskytovanou ve sjednaném rozsahu. Za pobytové služby poskytované v týdenních stacionářích (§ 47) nezaopatřenému dítěti, které je svěřeno do péče fyzické osoby, která má z tohoto důvodu nárok na dávky péstounské péče podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾, hradí úhradu podle věty první tato fyzická osoba.

(2) Je-li dítě umístěno do domova pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření, stanoví úhradu za stravu a za péči rozhodnutím obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu dítěte. Rodiče se na hrazení úhrady podílejí rovným dílem, není-li dále stanoveno jinak. Úhrada se na žádost osoby, která je podle odstavce 1 povinna hradit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb uvedeného v odstavci 1, nestanoví, jestliže doloží, že tato osoba nebo osoba s ní společně posuzovaná je příjemcem dávek podle zákona o pomoci v hmotné nouzi^{28a)}. Úhrada se na žádost osoby, která je podle odstavce 1 povinna hradit úhradu, popřípadě z podnětu zařízení sociálních služeb uvedeného v odstavci 1, rovněž nestanoví nebo se sníží, jestliže tato osoba doloží, že po zaplacení úhrady by její příjem nebo její příjem a příjem osob s ní společně posuzovaných poklesl pod součet částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu²⁷⁾ a částky normativních nákladů na bydlení podle zvláštního právního předpisu^{28b)}.

(3) Maximální výši úhrady za stravu podle odstavců 1 a 2 stanoví prováděcí právní předpis. Pokud se zařízení sociálních služeb, ve kterém je nezaopatřené dítě umístěno, vyplácí podle zvláštního právního předpisu přídavek na dítě²⁹⁾, snižuje se úhrada o jeho výši.

(4) Úhrada za péči nezaopatřenému dítěti²²⁾ se stanoví při poskytování

- a) pobytových služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením ve výši přiznaného příspěvku,
- b) pobytových služeb v týdenních stacionářích maximálně ve výši 75 % přiznaného příspěvku.

Ustanovení § 73 odst. 2 platí obdobně.

(5) Za pobytové služby poskytované v týdenních stacionářích (§ 47) a domovech pro osoby se zdravotním postižením (§ 48) dítěti, které není nezaopatřeným dítětem²²⁾, a dítěti, které je poživitelem sirotčích důchodů po obou rodičích, hradí úhradu toto dítě podle § 73.

§ 75

(1) Za poskytování

- a) osobní asistence (§ 39),
- b) pečovatelské služby (§ 40),
- c) tísňové péče (§ 41),
- d) průvodcovských a předčitatelských služeb (§ 42),
- e) podpory samostatného bydlení (§ 43),
- f) odlehčovacích služeb (§ 44),
- g) služeb v centrech denních služeb (§ 45),
- h) služeb v denních stacionářích (§ 46),
- i) pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb uvedených v § 70 odst. 3,
- ~~j) služeb v chráněném bydlení (§ 51),~~

hradí osoby úhradu za základní činnosti v rozsahu stanoveném smlouvou, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak. Maximální výši úhrady stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Pečovatelská služba se s výjimkou nákladů za stravu poskytnutou v rámci základní činnosti uvedené v § 40 odst. 2 písm. c) poskytuje bez úhrady

- a) rodinám, ve kterých se narodily současně 3 nebo více dětí, a to do 4 let věku těchto dětí,
- b) účastníkům odboje³⁰⁾,
- c) osobám, které jsou účastny rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., nebo u nichž bylo odsuzující soudní rozhodnutí pro trestné činy uvedené v § 2 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., zrušeno přede dnem jeho účinnosti, anebo byly účastny rehabilitace podle § 22 písm. c) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, jestliže neoprávněný výkon vazby nebo trestu odnětí svobody činil celkem alespoň 12 měsíců, popřípadě méně, pokud tento výkon měl činit 12 měsíců, avšak skončil ze zdravotních důvodů před uplynutím 12 měsíců,
- d) osobám, které byly zařazeny v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila 12 měsíců, popřípadě méně, pokud tato doba měla činit 12 měsíců, avšak skončila ze zdravotních důvodů před uplynutím 12 měsíců,
- e) pozůstalým manželům (manželkám) po osobách uvedených v písmenech b) až d) starším 70 let.

§ 76

(1) Za poskytování sociálních služeb v

- a) azylových domech (§ 57),
- b) domech na půl cesty (§ 58),
- c) terapeutických komunitách (§ 68),
- d) zařízeních následné péče (§ 64 odst. 3),

hradí osoby úhradu za ubytování a stravu, a za poskytování sociálních služeb v sociálně terapeutických dílnách hradí osoby úhradu za stravu v rozsahu stanoveném smlouvou. Maximální výši úhrady stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Za poskytování sociálních služeb v noclehárnách (§ 63) hradí osoby úhradu ve výši stanovené poskytovatelem.

(3) Za poskytování sociálních služeb v nízkoprahových denních centrech (§ 61) hradí osoby úhradu za stravu ve výši stanovené poskytovatelem.

§ 77

Úhrada za fakultativní činnosti může být stanovena v plné výši nákladů na tyto služby.

HLAVA II

Podmínky poskytování sociálních služeb

Díl 1

Registrace

Oddíl 1

Podmínky registrace

§ 78

(1) Sociální služby lze poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, není-li v § 83 a 84 stanoveno jinak; toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci.

(2) O registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa **poskytování sociální služby, s výjimkou sociální služby tísňová péče a sociální služby telefonická krizová pomoc, kdy o registraci rozhoduje krajský úřad příslušný podle místa** trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby, popřípadě podle umístění organizační složky zahraniční právnické osoby na území České republiky; v případě, že zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb je ministerstvo, rozhoduje o registraci toto ministerstvo (dále jen "registrující orgán").

§ 79

(1) Podmínkou registrace je

- a) podání písemné žádosti o registraci, která obsahuje náležitosti uvedené v odstavci 5,
- b) odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,

- c) bezúhonnost
 - 1. všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
 - 2. právnické osoby, která bude poskytovat sociální služby,
- d) zajištění hygienických podmínek, jsou-li sociální služby poskytovány v zařízení sociálních služeb,
- e) vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby,
- f) zajištění personálních, materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
- g) ~~skutečnost, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení anebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku dlužníka,~~
skutečnost, že v posledních 5 letech nebylo rozhodnuto o úpadku žadatele o registraci, o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že jeho majetek nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, o zastavení insolvenčního řízení z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je jeho majetek zcela nepostačující, nebo o zrušení konkursu z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je jeho majetek zcela nepostačující.

(2) Za bezúhonné se pro účely tohoto zákona považují fyzická osoba a právnická osoba, které nebyly odsouzeny pro úmyslný trestný čin, ani trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností při poskytování sociálních služeb nebo činností s nimi srovnatelných, anebo fyzická osoba a právnická osoba, jejichž odsouzení pro tyto trestné činy bylo zhlazeno nebo se na ně z jiných důvodů hledí, jako by nebyly odsouzeny.

(3) Bezúhonnost se dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů a dále doklady prokazujícími splnění podmínky bezúhonnosti vydanými státy, ve kterých se fyzická osoba zdržovala v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce nebo právnická osoba vykonávala činnost v posledních 3 letech alespoň po dobu 3 měsíců. Výpis z evidence Rejstříku trestů a další doklady, jimiž se dokládá bezúhonnost, nesmí být starší 3 měsíců. Při uznávání dokladu o bezúhonnosti, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾. **Cizinec, který je nebo byl státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měl adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo dokladu o bezúhonnosti vydaného příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace, které jsou zapsané v evidenci trestů jiného členského státu Evropské unie.** Za účelem doložení bezúhonnosti si registrující orgán **na základě podkladů předložených žadatelem o registraci** vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{30a)} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Odborná způsobilost se posuzuje podle § 110 odst. 4 a 5, § 116 odst. 5 a § 117.

(5) ~~Žádost o registraci obsahuje tyto údaje a připojené doklady:~~

- a) ~~je-li žadatelem právnická osoba, obchodní firmu nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), a statutární orgán,~~
- b) ~~je-li žadatelem fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu a datum a místo narození,~~

- e) ~~je-li žadatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku, její název, sídlo, identifikační číslo jejího zřizovatele, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky,~~
- d) ~~údaje o poskytovaných sociálních službách, kterými jsou~~
 - 1. ~~název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb, popřípadě požadavek na nezveřejňování místa zařízení, jde-li o sociální služby poskytované v azylovém domě anebo pobytové sociální služby poskytované v intervenčním centru, nebo v zařízení pro krizovou pomoc, druhy poskytovaných sociálních služeb,~~
 - 2. ~~okruh osob, pro které je sociální služba určena, popřípadě jejich věková hranice nebo druh zdravotního postižení,~~
 - 3. ~~popis realizace poskytování sociálních služeb,~~
 - 5. ~~popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb,~~
 - 4. ~~časový rozsah poskytování sociálních služeb,~~
 - 5. ~~kapacita poskytovaných sociálních služeb,~~
 - 6. ~~plán finančního zajištění sociálních služeb,~~
 - 9. ~~způsob zajištění zdravotní péče, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. e) až f),~~
 - 10. ~~den započetí poskytování sociálních služeb,~~
- e) ~~doklad o bezúhonnosti fyzických osob nebo právnické osoby uvedených v odstavci 1 písm. e), s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,~~
- f) ~~doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob uvedených v odstavci 1 písm. b),~~
- g) ~~rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb uvedeného v § 34 odst. 1 písm. e) až f) vydané orgánem ochrany veřejného zdraví,~~
- h) ~~doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,~~
- i) ~~je-li žadatelem právnická osoba, úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů,~~
- j) ~~doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,~~
- k) ~~čestné prohlášení o skutečnostech uvedených v odstavci 1 písm. g), jde-li o žadatele, na kterého se vztahuje insolvenční zákon⁵⁶).~~

(5) Žádost o registraci obsahuje tyto údaje a připojené doklady:

- a) **je-li žadatelem právnická osoba, obchodní firmu nebo název, sídlo nebo umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), a statutární orgán,**
- b) **je-li žadatelem fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, příjmení, místo trvalého nebo hlášeného pobytu a datum a místo narození,**

- c) je-li žadatelem organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, jehož jménem bude poskytovat sociální služby organizační složka územního samosprávného celku, její název, sídlo, identifikační číslo jejího zřizovatele, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky,
- d) údaje o poskytovaných sociálních službách, kterými jsou
 - 1. název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb, popřípadě požadavek na nezveřejňování místa zařízení, jde-li o sociální služby poskytované v azylovém domě anebo pobytové sociální služby poskytované v intervenčním centru, zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím nebo v zařízení pro krizovou pomoc, územní působnost sociální služby a jméno oprávněné osoby,
 - 2. druhy poskytovaných sociálních služeb a formy jejich poskytování,
 - 3. vymezení nepříznivé sociální situace a okruh osob, pro které je sociální služba určena,
 - 4. popis realizace poskytování sociálních služeb,
 - 5. popis zajištění personálních podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb a jejich okamžité kapacitě,
 - 6. časový rozsah poskytování sociálních služeb,
 - 7. okamžitá kapacita poskytovaných sociálních služeb,
 - 8. popis zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
 - 9. způsob zajištění zdravotní péče, jde-li o poskytování sociálních služeb podle § 34 odst. 1 písm. c) až e),
 - 10. den započetí poskytování sociálních služeb,
- e) doklad nebo jeho úředně ověřená kopie o bezúhonnosti fyzických osob nebo právnické osoby uvedených v odstavci 1 písm. c), s výjimkou výpisu z evidence Rejstříku trestů,
- f) doklady nebo jejich úředně ověřené kopie prokazující odbornou způsobilost fyzických osob uvedených v odstavci 1 písm. b),
- g) rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb uvedeného v § 34 odst. 1 písm. c) až e) vydané orgánem ochrany veřejného zdraví,
- h) doklad nebo jeho úředně ověřená kopie o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat,
- i) je-li žadatelem právnická osoba, úředně ověřené kopie zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů,
- j) aktuální doklad nebo jeho úředně ověřená kopie, popřípadě čestné prohlášení, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění a na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ani nedoplatky vůči rozpočtům

krajů; tento doklad nelze nahradit předložením splátkového kalendáře nebo povolením platit dlužné pojistné na sociální zabezpečení a penále ve splátkách,

(6) Splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. g) ověřuje a doklady uvedené v odstavci 5 písm. h), jde-li o doklad o vlastnickém právu, a v písmenu i) zajišťuje registrující orgán prostřednictvím informačních systémů veřejné správy podle jiných zákonů.

~~(6)~~ (7) Registrující orgán může rozhodnout, že doklady, které žadatel přikládá k registraci podle odstavce 5 a § 80, je možno podat také v elektronické podobě ve formátu, který vyhlásí registrující orgán, pokud není předepsán zvláštním právním předpisem.

(8) Výčet nepříznivých sociálních situací, náležitosti popisu realizace poskytování sociálních služeb a minimální materiální a technické podmínky poskytování sociálních služeb podle § 44, jde-li o pobytovou formu služby, § 47 až 49, 51 stanoví prováděcí právní předpis.

(9) Minimální personální podmínky poskytování jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.

§ 80

Poskytovatel sociálních služeb je povinen před započítím jejich poskytování uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb; toto pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou poskytuje sociální služby podle tohoto zákona. Poskytovatel sociálních služeb je povinen do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její úředně ověřenou kopii **nebo potvrzení pojišťovny o uzavření pojistné smlouvy** registrujícímu orgánu.

§ 81

(1) Registrující orgán vydá rozhodnutí o registraci, jestliže žadatel prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 79 odst. 1.

(2) Rozhodnutí o registraci obsahuje

- a) označení poskytovatele sociálních služeb s uvedením údajů podle § 79 odst. 5 písm. a), b) nebo c),
- b) identifikační číslo přidělené poskytovateli sociálních služeb; pokud poskytovateli sociálních služeb dosud nebylo identifikační číslo přiděleno, poskytne ho registrujícímu orgánu správce základního registru osob^{31a)},
- c) název a místo zařízení anebo místo nebo místa poskytování sociálních služeb,
- d) druhy sociálních služeb, které budou poskytovány, číselné označení sociální služby (identifikátor) a formy poskytování sociálních služeb,
- e) okruh osob, kterým budou sociální služby poskytovány, **a vymezení nepříznivé sociální situace,**
- f) údaj o kapacitě poskytovaných sociálních služeb **podle § 79 odst. 5 písm. d) bodu 7,**
- g) den započítí poskytování sociálních služeb **v jednotlivých zařízeních a místech.**

§ 82

~~(1) Poskytovatel sociálních služeb je povinen písemně oznámit registrujícímu orgánu změny týkající se údajů obsažených v žádosti o registraci a v dokladech předkládaných s~~

~~touto žádostí podle § 79 odst. 5, s výjimkou údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2, a s výjimkou údaje podle § 79 odst. 5 písm. d) bodu 8. Poskytovatel sociálních služeb je povinen tyto změny oznámit do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém změny nastaly, a doložit tyto změny příslušnými doklady.~~

(1) O změnách údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2 písm. a), vydává registrující orgán rozhodnutí o změně registrace na základě písemné žádosti poskytovatele sociálních služeb; tato žádost musí být podána ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy ke změně údajů došlo.

~~(2) O změnách údajů, které jsou náležitostí rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2~~ **podle § 81 odst. 2 písm. b) až g),** vydává registrující orgán rozhodnutí o změně registrace, a to na základě písemné žádosti poskytovatele sociálních služeb. Žádost o změnu registrace obsahuje údaje, kterých se změny týkají, doložené příslušnými doklady. Poskytování sociální služby v souladu s těmito změnami je možné až po právní moci rozhodnutí o změně registrace.

(3) Ministerstvo může rozhodnout o zrušení registrace, jestliže při inspekci poskytování sociálních služeb byly zjištěny závažné nedostatky, jejichž důsledkem je bezprostřední ohrožení zdraví a života osob, kterým jsou sociální služby poskytovány. Ministerstvo vyrozumí o vydání rozhodnutí o zrušení registrace příslušný registrační orgán. Podání rozkladu nemá odkladný účinek.

~~(3)~~ **(4)** Registrující orgán rozhodne o zrušení registrace, jestliže

- a) poskytovatel sociálních služeb přestane splňovat podmínky uvedené v § 79 a 80,
- b) poskytovateli sociálních služeb byl uložen správní trest za přestupek v případě zvlášť závažného porušení povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb,
- c) poskytovatel sociálních služeb ani po uložení správního trestu za přestupek podle § 107 odst. 2 písm. m) nesplní opatření uložená k odstranění nedostatků v oblasti dodržování standardů kvality sociálních služeb zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb, nebo
- d) poskytovatel sociálních služeb požádá o zrušení registrace; tato žádost musí být podána nejméně 3 měsíce přede dnem ukončení činnosti.

~~(4)~~ **(5)** Týkají-li se skutečnosti uvedené v odstavci 3 **a odstavci 4** písm. a) až c) jen některé ze sociálních služeb poskytovaných týmž poskytovatelem sociálních služeb, registrující orgán může rozhodnout jen o změně registrace. Lhůta uvedená v odstavci ~~3~~ **4** písm. d) platí i v případě, kdy poskytovatel sociálních služeb požádá o změnu registrace spočívající v ukončení jen některé ze sociálních služeb uvedených v rozhodnutí o registraci.

~~(5)~~ **(6)** Rozhodnutí o registraci pozbývá platnosti, jestliže poskytovatel sociálních služeb nezapočne poskytovat sociální služby ve lhůtě do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí o registraci.

~~(6)~~ **(7)** Registrace je nepřevoditelná a pozbývá platnosti dnem zániku právnické osoby nebo dnem úmrtí fyzické osoby.

~~(7)~~ **(8)** Registrující orgán informuje bezodkladně Ministerstvo spravedlnosti o změně nebo zrušení rozhodnutí o registraci poskytovatele sociálních služeb, který je podle oznámení Ministerstva spravedlnosti zapsán také v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů podle zákona o obětech trestných činů⁵⁵).

§ 82b

Registrující orgán je oprávněn provádět kontrolu i u fyzických a právnických osob, kterým nebylo vydáno rozhodnutí o registraci, nasvědčující-li skutečnosti tomu, že u těchto osob jsou poskytovány sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování.

§ 83

(1) Registrace podle § 79 se nevyžaduje, poskytuje-li osobě pomoc osoba blízká nebo asistent sociální péče, který tuto činnost nevykonává jako podnikatel³²).

(2) Asistentem sociální péče podle odstavce 1 může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let věku a zdravotně způsobilá. Zdravotní způsobilost se posuzuje podle § 29 odst. 1 písm. e).

(3) Asistent sociální péče je povinen poskytovat pomoc osobně a s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci. Náležitostmi smlouvy je označení smluvních stran, rozsah pomoci, místo a čas poskytování pomoci a výše úhrady za pomoc. Pro uzavření smlouvy o poskytnutí pomoci platí obdobně ustanovení § 91 odst. 6.

§ 84

(1) Registrace podle § 79 se rovněž nevyžaduje u fyzické nebo právnické osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie, jestliže poskytuje sociální služby ve smyslu tohoto zákona na území České republiky dočasně a ojediněle, pokud prokáže, že je

- a) státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo má sídlo v jiném členském státě Evropské unie,
- b) držitelem oprávnění k výkonu činnosti uvedené v odstavci 1 podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie.

(2) Fyzická nebo právnická osoba uvedená v odstavci 1 je povinna oznámit krajskému úřadu příslušnému podle místa poskytování sociálních služeb zahájení činnosti na území České republiky a předložit doklad, který ji opravňuje k poskytování sociálních služeb v jiném členském státě Evropské unie, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne zahájení této činnosti.

(3) Fyzická nebo právnická osoba uvedená v odstavci 1 může tuto činnost vykonávat ode dne, kdy příslušnému krajskému úřadu oznámila zahájení činnosti na území České republiky; při této činnosti je povinna dodržovat povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb podle § 88 a 89.

(4) Krajský úřad rozhodne o pozastavení výkonu činnosti právnické nebo fyzické osoby uvedené v odstavci 1 na území České republiky, jestliže zjistí, že pozbyla oprávnění k výkonu činnosti ve státě, kde je usazena, nebo jestliže zjistí závažné porušení povinností uvedených v § 88 a 89.

(5) Registrace podle § 78 a 79 se dále nevyžaduje u poskytování sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče podle § 52. Při poskytování sociálních služeb jsou tito poskytovatelé lůžkové péče povinni dodržovat povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb v § 88 ~~písm. b), c), h) a i)~~ **písm. b), d) až j).**

Oddíl 2

Registr poskytovatelů sociálních služeb

§ 85

(1) Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb (dále jen "registr"), do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a právnické a fyzické osoby uvedené v § 84 odst. 1. Do registru jsou povinni se na žádost zapsat také poskytovatelé sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení ústavní péče podle § 52, speciální lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu a dětský domov. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí podle § 78 odst. 2, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Registr je veden v listinné a elektronické podobě. Krajský úřad je správcem listinné podoby registru a zpracovatelem elektronické podoby registru. Při zpracování údajů se postupuje podle zvláštního právního předpisu¹⁰).

(3) Registr v listinné podobě obsahuje

- a) údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d),
- b) dokumenty uvedené v § 79 odst. 3 a odst. 5 ~~písm. f) až k)~~ **písm. a) až k)** a § 80 a **dokumenty prokazující splnění podmínky podle § 79 odst. 1 písm. g).**

(4) Registr v elektronické podobě obsahuje údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d), identifikační číslo podle § 81 odst. 2 písm. b), číselné označení sociální služby podle § 81 odst. 2 písm. d), informaci o výsledku provedené inspekce poskytování sociálních služeb a informaci o výsledku kontroly plnění podmínek stanovených pro registraci. Obsah informace o výsledku provedené inspekce stanoví prováděcí právní předpis. Krajský úřad, a jde-li o informaci o výsledku provedené inspekce ministerstvo, zapisují do registru údaje podle věty první a jejich změny bez zbytečného odkladu.

(5) Registr v elektronické podobě dále obsahuje údaje o kapacitě, materiálním, technickém a personálním ~~zabezpečení~~ **zajištění**, poskytování základních a fakultativních činností a financování jednotlivých sociálních služeb, a zobecněné údaje o žadatelích, osobách, kterým je sociální služba poskytována, a o osobách, se kterými nemohla být uzavřena smlouva o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3, a údaje o počtu osob, u kterých byla použita opatření omezující pohyb osob, a o četnosti jejich použití podle druhů těchto opatření, a to pro účely analytické a koncepční činnosti ministerstva. Poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru, je povinen tyto údaje sdělovat krajskému úřadu uvedenému v odstavci 1 prostřednictvím elektronického systému na tiskopisu předepsaném ministerstvem, a to ve lhůtě do 30. června za předchozí kalendářní rok. ~~Příslušný krajský úřad kontroluje správnost a úplnost těchto údajů.~~

(6) Registr v elektronické podobě dále obsahuje údaje o výši poskytnuté dotace na příslušný kalendářní rok podle § 101a odst. 2 a § 104 na jednotlivé sociální služby. Tyto údaje do registru zapisuje v případě § 101a odst. 2 krajský úřad příslušný podle místa poskytování sociální služby a v případě § 104 ministerstvo, a to do 30. dubna příslušného rozpočtového roku.

(7) Poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru, je povinen do elektronické podoby registru zapisovat ve lhůtě 15 pracovních dnů od právní moci

rozhodnutí o registraci nebo ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy změna nastala, tyto údaje a jejich změny:

- a) kontaktní údaje poskytovatele sociálních služeb (telefon, fax, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky),
- b) kontaktní údaje místa poskytování sociální služby (telefon, fax, adresu elektronické pošty, adresu internetových stránek a identifikátor datové schránky),
- c) provozní dobu každého zařízení sociálních služeb nebo místa poskytování sociálních služeb,
- d) jméno vedoucího sociální služby,
- e) změny organizační struktury u pracovních pozic, na kterých se přímo poskytují sociální služby.

(7) (8) Poskytovatel sociálních služeb je povinen sdělit registrujícímu orgánu na základě jeho žádosti zobecněné údaje o počtu osob, kterým poskytuje sociální služby, a o charakteru jejich snížené soběstačnosti a potřebách péče, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení žádosti, pokud registrující orgán neurčí lhůtu delší.

§ 86

(1) Ministerstvo je správcem elektronické podoby registru.

(2) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) zpracování údajů potřebný pro vedení registru a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, krajským úřadům, **žadatelům o registraci a poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru podle § 85 odst. 1.** Krajské úřady jsou povinny používat při vedení registru program, kterým je ministerstvo vybaví. **Žadatelé o registraci jsou povinni používat tiskopisy, které jsou součástí programu, pro podání žádosti o registraci podle § 79 a pro podání žádosti o změnu registrace sociálních služeb. Za podanou žádost o registraci a o změnu registrace se považuje pouze žádost, která je podána na tiskopisu, který je součástí tohoto programu.**

§ 87

(1) Registr je veden v informačním systému veřejné správy podle zvláštního právního předpisu³³⁾.

(2) Registr je veřejným seznamem v části, která obsahuje údaje uvedené v § 79 odst. 5 písm. a) až d) a v § 85 ~~odst. 5 a 6 odst. 5 až 7~~ a informaci o výsledku provedené inspekce, bez uvedení údaje o datu a místě narození poskytovatele sociálních služeb, který je fyzickou osobou, a bez uvedení místa zařízení, jde-li o poskytování sociálních služeb v azylovém domě anebo poskytování pobytových sociálních služeb v intervenčním centru, **zařízení služeb pro osoby ohrožené genderově podmíněným násilím** nebo zařízení pro krizovou pomoc, pokud byl tento požadavek uplatněn v ~~žádosti o registraci~~; tyto údaje zveřejňuje ministerstvo v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Na požádání se z veřejné části registru vydá úřední výpis nebo opis.

Díl 2

Povinnosti poskytovatelů sociálních služeb

§ 88

~~Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni~~

- ~~a) zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, okruhu osob, jimž poskytují sociální služby, o kapacitě poskytovaných sociálních služeb a o způsobu poskytování sociálních služeb, a to způsobem srozumitelným pro všechny osoby;~~
- ~~b) informovat zájemce o sociální službu o všech povinnostech, které by pro něho vyplývaly ze smlouvy o poskytování sociálních služeb, o způsobu poskytování sociálních služeb a o úhradách za tyto služby, a to způsobem pro něj srozumitelným;~~
- ~~c) vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které umožní osobám, kterým poskytují sociální služby, naplňovat jejich lidská i občanská práva, a které zamezí střetům zájmů těchto osob se zájmy poskytovatele sociální služby;~~
- ~~d) zpracovat vnitřní pravidla zajištění poskytované sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů osob, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby;~~
- ~~e) zpracovat vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností osob, kterým poskytují sociální služby, na úroveň služeb, a to ve formě srozumitelné pro všechny osoby;~~
- ~~f) plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby, vést písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby a hodnotit průběh poskytování sociální služby za účasti těchto osob, je-li to možné s ohledem na jejich zdravotní stav a druh poskytované sociální služby, nebo za účasti jejich zákonných zástupců nebo opatrovníků a zapisovat hodnocení a jeho výstupy do písemných individuálních záznamů;~~
- ~~g) vést evidenci žadatelů o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3 písm. b);~~
- ~~h) dodržovat standardy kvality sociálních služeb;~~
- ~~i) uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby, pokud tomu nebrání důvody uvedené v § 91 odst. 3;~~
- ~~j) v případě, že poskytují sociální službu podle § 48, přednostně poskytnout sociální službu dítěti, kterému byla soudem nařízena ústavní výchova, výchovné opatření nebo předběžné opatření;~~
- ~~k) neprodleně písemně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému v § 92 písm. a) ukončení poskytování pobytové služby sociální péče osobě, která se může bez další pomoci a podpory ocitnout v situaci ohrožující její život a zdraví, pokud tato osoba s takovým oznámením souhlasí.~~

§ 88

Poskytovatel sociálních služeb je povinen

- a) poskytovat sociální služby způsobem odpovídajícím nepříznivé sociální situaci vymezené v rozhodnutí o registraci a ve lhůtě stanovené standardy kvality poskytování sociálních služeb tento způsob poskytování sociální služby vyhodnocovat,**
- b) písemně zpracovat vnitřní pravidla pro jednání o poskytování sociálních služeb a pro uzavření smlouvy o poskytování sociálních služeb a podle těchto pravidel postupovat,**
- c) vést evidenci žadatelů o sociální službu, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v § 91 odst. 3,**
- d) společně s osobou, které poskytuje sociální službu s ohledem na nepříznivou sociální situaci, kterou s osobou řeší, plánovat a hodnotit průběh poskytování sociální služby podle sjednaných cílů spolupráce a**

uzavřené smlouvy o poskytnutí sociální služby a vést písemné individuální záznamy v rozsahu přiměřeném nepříznivé sociální situaci o průběhu a hodnocení poskytování sociální služby této osobě; plnění této povinnosti koordinuje zejména sociální pracovník,

- e) respektovat důstojnost, soukromí a integritu osoby, které poskytuje sociální službu,
- f) zpracovat a zveřejnit písemná vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností na poskytování sociálních služeb a podle těchto pravidel postupovat,
- g) zpracovat písemná vnitřní pravidla řízení dokumentace a vést dokumentaci o průběhu poskytování sociální služby,
- h) podporovat osobu, které poskytuje sociální službu, ve využívání dalších veřejných služeb a přirozeného sociálního prostředí, s ohledem na její nepříznivou sociální situaci, individuální potřeby a dostupnost těchto služeb,
- i) dodržovat standardy kvality sociálních služeb,
- j) uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby, pokud tomu nebrání důvody uvedené v § 91 odst. 3,
- k) neprodleně písemně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uvedenému v § 92 písm. a) ukončení poskytování pobytové nebo ambulantní služby sociální péče nebo sociální prevence osobě, která se může bez další pomoci a podpory ocitnout v situaci ohrožující její život a zdraví, pokud tato osoba s takovým oznámením souhlasí.

§ 89

Opatření omezující pohyb osob

(1) Při poskytování sociálních služeb nelze používat opatření omezující pohyb osob, jimž jsou sociální služby poskytovány, s výjimkou případů přímého ohrožení jejich zdraví a života nebo zdraví a života jiných fyzických osob, a to za dále stanovených podmínek pouze po dobu nezbytně nutnou, která postačuje k odstranění přímého ohrožení jejich zdraví a života a života jiných fyzických osob.

(2) Opatření omezující pohyb osob lze použít pouze tehdy, pokud byla neúspěšně použita jiná opatření pro zabránění takového jednání osoby, které ohrožuje její zdraví a život nebo zdraví a život jiných fyzických osob. Poskytovatel sociálních služeb je proto povinen podle konkrétní situace nejdříve **vyvinout úsilí k vyřešení problému, který spouští agresi**, využít možnosti slovního zklidnění situace a jiné způsoby pro zklidnění situace, například odvrácení pozornosti, rozptýlení, aktivní naslouchání. Osoba musí být vhodným způsobem informována, že může být vůči ní použito opatření omezující její pohyb.

(3) Poskytovatel sociálních služeb je povinen v případě použití opatření omezujících pohyb osob zvolit vždy nejmírnější opatření, **jmž lze dosáhnout řešení situace. Zasáhnout lze nejdříve pomocí fyzických úchopů, poté umístěním osoby do místnosti zřízené k bezpečnému pobytu, popřípadě lze na základě ordinace přivolaného lékaře a za jeho přítomnosti podat léčivé přípravky. Zasáhnout lze pomocí fyzických úchopů nebo umístěním osoby do místnosti umožňující bezpečný pobyt.**

(4) Poskytovatel sociálních služeb je povinen poskytovat sociální služby tak, aby metody poskytování těchto služeb předcházely situacím, ve kterých je nezbytné použít opatření omezující pohyb osob.

(5) Poskytovatel sociálních služeb je povinen o použití opatření omezujícího pohyb osob informovat bez zbytečného odkladu zákonného zástupce nebo opatrovníka osoby, které jsou poskytovány sociální služby, nebo jde-li o nezletilou osobu, která byla svěřena na základě rozhodnutí příslušného orgánu do péče jiné osoby, tuto osobu, anebo fyzickou osobu, kterou osoba, které jsou poskytovány sociální služby, s jejím předchozím souhlasem určí.

(6) Poskytovatel sociálních služeb je povinen vést **samostatnou** evidenci případů použití opatření omezujících pohyb osob v rozsahu

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození osoby,
- b) datum, čas počátku a místo použití opatření omezujícího pohyb osob a druh tohoto opatření,
- c) důvod použití opatření omezujícího pohyb osob,
- d) jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, která opatření omezujícího pohyb osob použila,
- ~~e) podání léčivého přípravku jako opatření omezujícího pohyb osoby,~~
- e) datum a čas ukončení použití opatření omezujícího pohyb osob,
- f) popis bezprostředně předcházející situace před použitím opatření omezujícího pohyb osob, popis průběhu situace při použití tohoto opatření a její zhodnocení a popis bezprostředně následující situace,
- g) záznam o splnění povinnosti stanovené v odstavci 5,
- h) popis případných poranění osob, ke kterým došlo při použití opatření omezujícího pohyb osob,
- i) popis způsobu informování osoby podle odstavce 2,

a umožnit nahlížení do této evidence osobě, u níž bylo použito opatření omezující pohyb osob, fyzické osobě, kterou osoba s jejím předchozím souhlasem určí, zákonnému zástupci osoby nebo opatrovníkovi nebo osobě jí blízké nebo fyzické osobě, které byla nezletilá osoba svěřena rozhodnutím příslušného orgánu do péče, zřizovateli zařízení, lékaři, členům inspekčního týmu při provádění inspekce poskytování sociálních služeb a Veřejnému ochránci práv.

Díl 3

Smlouva o poskytnutí sociální služby

§ 91

(1) O poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb; tato smlouva se neuzavírá v případě poskytnutí sociální služby dítěti na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření. ~~Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, 57, 58, 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě.~~ **Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, § 57 a 58, § 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě.** Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 54, 56, 60, 60a, **60b**, 65 a 70 musí být

uzavřena v písemné formě, pokud alespoň jedna smluvní strana při jednání o uzavření smlouvy tuto formu navrhne.

(2) Smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- a) označení smluvních stran,
- b) druh sociální služby,
- c) rozsah poskytování sociální služby,
- d) místo a čas poskytování sociální služby,
- e) výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení, včetně způsobu vyúčtování,
- f) ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb,
- g) výpovědní důvody a výpovědní lhůty,
- h) dobu platnosti smlouvy.

(3) Poskytovatel sociálních služeb může odmítnout uzavřít smlouvu o poskytování sociálních služeb pouze, pokud

- ~~a) neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to i s ohledem na vymezení okruhu osob v registru poskytovatelů sociálních služeb,~~
- a) neposkytuje sociální službu, o kterou osoba žádá, a to s ohledem na vymezení nepříznivé sociální situace a okruhu osob, pro které je sociální služba určena, v registru poskytovatelů sociálních služeb,**
- b) nemá dostatečnou kapacitu k poskytnutí sociální služby, o kterou osoba žádá,
- c) zdravotní stav osoby, která žádá o poskytnutí pobytové sociální služby, vylučuje poskytnutí takové sociální služby; tyto zdravotní stavy stanoví prováděcí právní předpis, nebo
- d) osobě, která žádá o poskytnutí sociální služby, vypověděl v době kratší než 6 měsíců před touto žádostí smlouvu o poskytnutí téže sociální služby z důvodu porušování povinností vyplývajících ze smlouvy.

(4) Osoba je povinna před uzavřením smlouvy o poskytnutí pobytové služby předložit poskytovateli sociálních služeb posudek registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství o zdravotním stavu, nejde-li o poskytování sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení podle § 52.

(5) Pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy vzniklé z této smlouvy se použijí ustanovení občanského zákoníku.

(6) Osobu, která podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb není schopna sama jednat a nemá zákonného zástupce nebo opatrovníka, zastupuje při uzavírání smlouvy obecní úřad obce s rozšířenou působností ~~podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu osoby~~, nebo jde-li o poskytnutí pobytových sociálních služeb v zařízení sociálních služeb nebo ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče podle § 52, obecní úřad s rozšířenou působností podle sídla tohoto zařízení.

(7) Jestliže poskytovatel sociálních služeb odmítne uzavřít s osobou smlouvu o poskytnutí sociální služby z důvodů uvedených v odstavci 3, vydá o tom osobě na její žádost písemné oznámení s uvedením důvodu odmítnutí uzavření smlouvy.

§ 91a

(1) Opatrovník nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, postupuje-li podle § 91 odst. 6, může za osobu, která s uzavřením smlouvy o poskytování pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb neprojevila souhlas, uzavřít takovou smlouvu a její změny pouze v případě, že

- a) neposkytnutí okamžité pomoci při řešení nepříznivé sociální situace by v důsledku oslabení nebo ztráty schopnosti z důvodu nepříznivého zdravotního stavu způsobeného duševní poruchou ohrozilo její život nebo by jí hrozilo vážné poškození zdraví anebo by totéž hrozilo osobám v jejím okolí a
- b) nezbytnou podporu a pomoc jí nelze zajistit mírnějším a méně omezujícím opatřením.

(2) Podmínku uvedenou v odstavci 1 písm. a) posuzuje obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb.

91b

(1) V případě, kdy osoba, která není schopna vypovědět smlouvu o poskytování pobytové sociální služby, projeví vážně míněný nesouhlas s poskytováním pobytové sociální služby, je poskytovatel sociální služby povinen oznámit tuto skutečnost ve lhůtě 24 hodin soudu, v jehož obvodu je zařízení sociálních služeb, ve kterém se tato osoba nachází.

(2) Oznámení soudu o podezření na nepřípustnost držení osoby v zařízení sociálních služeb může učinit každý.

(3) Poskytovatel sociálních služeb je povinen o oznámení soudu podle odstavce 1 informovat bez zbytečného odkladu toho, kdo za osobu uzavřel smlouvu o poskytování pobytové sociální služby.

§ 91c

Poskytovatel sociálních služeb vede evidenci o osobách, kterým poskytuje pobytovou sociální službu na základě smlouvy uzavřené podle § 91a, a o případech uvedených v § 91b odst. 1. V evidenci jsou vedeny tyto údaje:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození osoby,
- b) datum zahájení poskytování pobytové sociální služby,
- c) jméno, popřípadě jména, příjmení opatrovníka a adresa pro doručování nebo označení obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který uzavřel smlouvu o poskytování pobytové sociální služby podle § 91a,
- d) datum a četnost projevených vážně míněných nesouhlasů osoby s poskytováním pobytové sociální služby, včetně popisu situace,
- e) záznam o splnění povinnosti oznámit soudu podle § 91b odst. 1 skutečnost, že osoba projevila vážně míněný nesouhlas s poskytováním pobytové sociální služby, a
- f) popis vyřešení situace.

Díl 4

Působnost při zajišťování sociálních služeb

§ 91d

Pověřený obecní úřad

- a) **prostřednictvím sociálního pracovníka realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob v místě jejich skutečného pobytu, zejména provádí depistážní činnost a sociální šetření a poskytuje sociální poradenství; přitom spolupracuje s obcemi v jeho správním obvodu, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce, příslušným krajským úřadem, poskytovateli sociálních služeb a poskytovateli zdravotních služeb,**
- b) **ve svém správním obvodu ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb zjišťuje využití kapacit sociálních služeb a informace o odmítnutých zájemcích o sociální služby; tyto údaje předává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a krajskému úřadu,**
- c) **bezodkladně informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad, pokud v rámci své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující poskytování sociálních služeb bez oprávnění.**

§ 92

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) **prostřednictvím sociálního pracovníka zajišťuje osobě, které není poskytována sociální služba, a je v takové situaci, kdy neposkytnutí okamžité pomoci by ohrozilo její život nebo zdraví, poskytnutí sociální služby nebo jiné formy pomoci, a to v nezbytném rozsahu; místní příslušnost se řídí místem trvalého nebo hlášeného skutečného pobytu osoby,**
- b) ~~koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství~~ **prostřednictvím sociálního pracovníka – sociálního kurátora provádí depistážní činnost, poskytuje sociální poradenství a zprostředkuje poskytování sociálních služeb** osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, **osobám bez přístřeší** a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady a územními samosprávnými celky,
- c) na základě oznámení poskytovatele zdravotních služeb²⁵⁾ zjišťuje, zda je nezbytné poskytnout osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení služby sociální péče a zprostředkovává možnost jejich poskytnutí; v případě, že nelze služby sociální péče osobě poskytnout, sděluje neprodleně tuto skutečnost poskytovateli zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení je osoba umístěna,
- d) **prostřednictvím sociálního pracovníka** na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob, **zejména provádí depistážní činnost a sociální šetření a poskytuje sociální poradenství;** přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem,
- e) **bezodkladně informuje krajský úřad, pokud v rámci své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující poskytování sociálních služeb bez oprávnění.**

§ 93

Krajský úřad

a) ~~zajišťuje ve spolupráci s ostatními poskytovateli sociálních služeb a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, příslušným podle místa hlášeného pobytu osob, poskytnutí sociálních služeb v případě, kdy poskytovatel sociálních služeb ukončil poskytování sociálních služeb z důvodu zrušení jeho registrace, pozbytí její platnosti, popřípadě z jiného důvodu, a osoby, kterým tento poskytovatel dosud poskytoval sociální služby, se nacházejí v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů a nejsou schopny samy si zajistit pokračující poskytování sociálních služeb,~~

a) **zajišťuje ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb, obecním úřadem obce s rozšířenou působností, pověřeným obecním úřadem a krajskou pobočkou Úřadu práce, příslušnými podle místa skutečného pobytu osob, poskytnutí sociálních služeb osobám, které se nacházejí v bezprostředním ohrožení života nebo zdraví a nejsou schopny samy si zajistit poskytování sociálních služeb, v případě, kdy**

1. **poskytovatel sociálních služeb ukončil poskytování sociálních služeb z důvodu zrušení registrace nebo pozbytí její platnosti,**
2. **nucený správce informoval krajský úřad, že cílem nucené správy je snížení kapacity nebo zrušení sociální služby,**
3. **pověřený obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností informoval krajský úřad o důvodném podezření, že v jejich správním obvodu je poskytována sociální služba bez oprávnění, nebo**
4. **obecní úřad obce s rozšířenou působností informoval krajský úřad o zjištění, že pro osobu není v jeho správním obvodu dostupná sociální služba,**

b) **prostřednictvím sociálního pracovníka** koordinuje poskytování sociálních služeb osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby; přitom spolupracuje s obecními úřady obcí s rozšířenou působností,

c) **prostřednictvím sociálního pracovníka** na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje a koordinuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob.

§ 93a

(1) ~~Zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu obce s rozšířenou působností jako sociální pracovníci~~ **obce s rozšířenou působností nebo pověřeného obecního úřadu jako sociální pracovníci** a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu jako sociální pracovníci jsou na základě souhlasu osoby, která se nachází v nepříznivé sociální situaci nebo je ohrožena sociálním vyloučením anebo se v tomto stavu nachází, oprávněni v souvislosti s plněním úkolů ~~podle § 92 písm. b) a d) a § 93 písm. e)~~ **podle § 91d, 92 a 93** vstupovat do obydlí, v němž tato osoba žije, a to s cílem vykonávat činnosti sociální práce. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat průkazem vydaným příslušným úřadem; náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

~~(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou v souvislosti s výkonem činností sociální práce povinni vést Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.~~

(2) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou povinni vést záznamy o činnostech sociální práce vykonávané podle § 91d, 92 a 93 ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Za účelem zprostředkování a zaměření pomoci osobám uvedeným v

§ 91d, 92 a 93 jsou zaměstnanci uvedení v odstavci 1 oprávněni předávat si vzájemně údaje týkající se těchto osob.

(3) Zaměstnanci uvedení v odstavci 1 jsou při výkonu sociální práce podle § 91d, 92 a 93 povinni dodržovat standardy činností sociální práce; obsah standardů činností sociální práce stanoví prováděcí právní předpis.

§ 93b

Zaměstnavatel je povinen zabezpečit vedoucímu pracovníku, který není zařazen jako sociální pracovník, ale přímo řídí, organizuje a kontroluje činnost sociálních pracovníků podle § 91d, 92 a 93, další vzdělávání v rozsahu nejméně 8 hodin za kalendářní rok, kterým si prohlubuje kvalifikaci v oblasti řízení ve vztahu k činnostem podle § 91d, 92 a 93. Ustanovení § 111 platí zde obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání se nepoužije.

§ 94

Obec

- a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,
- f) spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob, **zejména se může podílet na financování sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb,**
- g) **může určit síť sociálních služeb na území obce; přitom přihlíží k síti sociálních služeb na území kraje,**
- h) **vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb, pokud určí síť sociálních služeb podle písmene g).**

§ 95

Kraj

- a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,

- c) spolupracuje s obcemi, s dalšími kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- d) zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování; při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obce sděleným podle § 94 písm. e) a k údajům uvedeným v registru podle § 85 odst. 5,
- e) sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,
- f) informuje ministerstvo o plnění plánů rozvoje sociálních služeb,
- g) zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb,
- h) určuje síť sociálních služeb na území kraje; přitom přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. f)-,
- i) vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do krajské sítě sociálních služeb.**

§ 96

Ministerstvo

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociálních služeb, včetně činností sociální práce v oblasti sociálních služeb,
- b) zpracovává národní strategii rozvoje sociálních služeb, sleduje a vyhodnocuje její plnění a ve spolupráci s kraji určuje parametry dostupnosti sociálních služeb-,
- c) určuje síť sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru,**
- d) vede seznam poskytovatelů sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb celostátního nebo nadregionálního charakteru.**

§ 96b

(1) Pro účely výkonu činností sociální práce podle § 91d, 92 a 93 využívají pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady

- a) údaje ze základního registru obyvatel,**
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,**
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,**
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).**

(2) Pro rozsah a použití těchto poskytovaných údajů platí ustanovení § 30 odst. 4 až 9 obdobně.

(3) Ustanovení § 30 odst. 10 platí obdobně s tím, že doba uložení údajů činí 10 kalendářních let.

ČÁST ČTVRTÁ

INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A NUCENÁ SPRÁVA

Hlava I

Inspekce poskytování sociálních služeb

§ 97

(1) Inspekci poskytování sociálních služeb (dále jen „inspekce“) provádí u poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, a u poskytovatelů sociálních služeb uvedených v § 84 ministerstvo.

~~(2) Předmětem inspekce u poskytovatelů sociálních služeb je~~

- ~~a) plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb stanovených v § 88 a 89,~~
- ~~b) kvalita poskytovaných sociálních služeb,~~
- ~~c) plnění povinnosti vést evidenci podle § 91c.~~

(2) Předmětem inspekce u poskytovatelů sociálních služeb je

- a) kvalita poskytovaných sociálních služeb,**
- b) plnění povinností uvedených v § 88 a 89,**
- c) plnění povinností uvedené v 88 písm. j),**
- d) plnění povinnosti vést evidenci podle § 91c.**

(3) Při plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb podle § 88 ~~písm. i)~~ **písm. j)** je předmětem inspekce také posouzení, zda smlouva o poskytnutí sociální služby obsahuje náležitosti smlouvy podle § 91 odst. 2, a zda je výše úhrady sjednána v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77.

(4) Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni informovat o závažných nedostatecích zjištěných při inspekci podle odstavce 3 osobu, která uzavřela smlouvu o poskytnutí sociální služby, nebo zákonného zástupce anebo opatrovníka, popřípadě zástupce podle § 91 odst. 6, pokud uzavřeli smlouvu o poskytnutí sociální služby za osobu, která není schopna sama jednat. Za závažný nedostatek se považuje zejména sjednání výše úhrady v rozporu s § 73 až 77 a neuvedení výpovědních důvodů a výpovědních lhůt ve smlouvě.

§ 98

(1) Inspekce se provádí vždy v místě poskytování sociálních služeb.

(2) Inspekci v každém jednotlivém případě provádí inspekční tým, který tvoří nejméně 3 členové, jde-li o inspekci pobytových sociálních služeb, a nejméně 2 členové v ostatních případech. Alespoň 1 člen inspekčního týmu musí být zaměstnancem státu zařazeným k výkonu práce v ministerstvu.

(3) V zájmu odborného posouzení věci mohou být k účasti na inspekci přizváni specializovaní odborníci. Přizvaný odborník nesmí být podjatý vůči poskytovateli sociálních

služeb, u kterého je prováděna inspekce. Poskytovatel sociálních služeb, u kterého je prováděna inspekce, je povinen umožnit přizvanému odborníkovi, aby se podílel na provádění inspekce.

(4) Poskytovatel sociálních služeb je povinen umožnit členům inspekčního týmu dotazovat se osob, kterým poskytuje sociální služby, na záležitosti související s poskytováním sociálních služeb, které jsou předmětem inspekce. Podmínkou přitom je, že osoba byla členem inspekčního týmu za účasti poskytovatele sociálních služeb poučena o možnosti odmítnout rozhovor a dala k rozhovoru souhlas.

(5) Ministerstvo je oprávněno ukládat poskytovateli sociálních služeb opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci; uložené opatření je součástí kontrolního zjištění. Poskytovatel sociálních služeb je povinen splnit uložená opatření ve lhůtě stanovené ministerstvem a podat písemnou zprávu o jejich plnění, pokud si ji ministerstvo vyžádá. Po podání písemné zprávy o plnění uložených opatření lze provést následnou inspekci, na kterou se ustanovení odstavce 2 nevztahuje.

§ 99

~~(1) Kvalita sociálních služeb se při výkonu inspekce ověřuje pomocí standardů kvality sociálních služeb. Standardy kvality sociálních služeb jsou souborem kritérií, jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblasti personálního a provozního zabezpečení sociálních služeb a v oblasti vztahů mezi poskytovatelem a osobami.~~

(1) Kvalita poskytovaných sociálních služeb se při výkonu inspekce ověřuje pomocí plnění povinností poskytovatelů sociálních služeb uvedených v § 88 písm. a) až i) a standardů kvality sociálních služeb. Standardy kvality sociálních služeb jsou souborem kritérií, která blíže specifikují povinnosti poskytovatelů sociálních služeb, a jejichž prostřednictvím je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblastech garance sociálních služeb a průběhu jejich poskytování, respektování důstojnosti, soukromí a integrity osoby, které jsou poskytovány sociální služby, vedení dokumentace a v oblasti podpory osoby, které jsou poskytovány sociální služby, ve využívání dalších veřejných služeb a přirozeného sociálního prostředí.

(2) Plnění standardů kvality se hodnotí systémem bodů.

(3) Obsah jednotlivých standardů kvality a bodové hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

Hlava II

Nucená správa

§ 99a

(1) Jde-li o právnickou osobu, může ministerstvo na základě podnětu inspekce poskytování sociálních služeb rozhodnout o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb, která se vztahuje pouze na činnosti přímo související s poskytováním sociálních služeb, jestliže předchozí opatření k nápravě nedostatků zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb nebo uložení pokuty nevedlo k nápravě a důsledkem neplnění povinností poskytovatele sociálních služeb je ohrožení života nebo zdraví osob, kterým poskytuje sociální služby, anebo závažné a opakované porušování lidských práv těchto osob.

(2) Rozhodnutí o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb obsahuje také

- a) název, místo poskytování a druh sociální služby, na kterou se rozhodnutí o zavedení nucené správy vztahuje,**
- b) důvod zavedení nucené správy,**
- c) rozsah a podmínky nucené správy,**
- d) jmenování nuceného správce a jeho identifikační údaje,**
- e) povinnosti nuceného správce včetně lhůt pro jejich splnění a**
- f) dobu trvání nucené správy, která nesmí být delší než 48 měsíců ode dne vydání rozhodnutí o zavedení nucené správy.**

(3) Ministerstvo vyrozumí o vydání rozhodnutí o zavedení nucené správy příslušný registrační orgán.

(4) Podání rozkladu proti rozhodnutí o zavedení nucené správy nemá odkladný účinek.

§ 99b

(1) Nucený správce je ve služebním poměru ke státu a je zařazen k výkonu služby v ministerstvu nebo v pracovním poměru ke státu a je zařazen k výkonu práce v ministerstvu. Nucený správce je oprávněn přibírat k výkonu nucené správy další osoby na základě písemného souhlasu ministerstva. Nucený správce a osoby přibrané k výkonu nucené správy jsou oprávněni seznamovat se se všemi skutečnostmi, které se týkají poskytovatele sociálních služeb a sociálních služeb, které poskytuje.

(2) Zavedením nucené správy přechází působnost statutárního orgánu poskytovatele sociálních služeb na nuceného správce, a to v rozsahu poskytování sociální služby, na kterou se vztahuje rozhodnutí o zavedení nucené správy.

(3) Nucený správce učiní neprodleně opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb. Jestliže cílem nucené správy je snížení kapacity nebo zrušení sociální služby, nucený správce informuje o této skutečnosti příslušný krajský úřad za účelem plnění povinnosti podle § 93 písm. a) bodu 2.

(4) Nucená správa končí

- a) dnem uvedeným v rozhodnutí o zavedení nucené správy, nebo**
- b) rozhodnutím registrujícího orgánu o zrušení registrace poskytovatele sociálních služeb.**

(5) Rozhodnutí o zavedení nucené správy poskytovatele sociálních služeb a její ukončení zapisí ministerstvo do elektronické podoby registru poskytovatelů sociálních služeb. Zápis obsahuje tyto údaje:

- a) den zavedení nucené správy,**
- b) údaje o nuceném správci,**
- c) den ukončení nucené správy.**

ČÁST PÁTÁ

MLČENLIVOST

§ 100

(1) Zaměstnanci obcí a krajů, zaměstnanci státu a zaměstnanci poskytovatelů sociálních služeb jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se při své činnosti dozvědí, není-li dále stanoveno jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené ve větě první zproštěny pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Povinnost mlčenlivosti stanovená v odstavci 1 platí obdobně pro fyzické osoby, které jsou poskytovateli sociálních služeb nebo se jako přizvaní odborníci účastní inspekce anebo při poskytování sociálních služeb působí jako dobrovolníci. **Povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1 má rovněž nucený správce a osoby přibrané k výkonu nucené správy poskytovatele sociálních služeb, pokud jde o skutečnosti, které se dozví v souvislosti s výkonem nucené správy.**

(3) Údaje týkající se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní zákon³⁵); jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen s písemným souhlasem osoby, které jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek.

(4) Zobecněné informace a souhrnné údaje, které ministerstvo, obce a kraje získají při své činnosti, mohou být bez uvedení konkrétních jmenných údajů využívány zaměstnanci ministerstva, obcí a krajů při vědecké, publikační a pedagogické činnosti, nebo ministerstvem pro analytickou a koncepční činnost.

§ 100a

Sdělování údajů orgánu sociálně-právní ochrany dětí

(1) Poskytovatel sociálních služeb je povinen na písemnou žádost sdělit bezplatně orgánu sociálně-právní ochrany dětí údaje nezbytné pro poskytnutí sociálně-právní ochrany týkající se osoby, které byla rozhodnutím orgánu sociálně-právní ochrany dětí uložena povinnost využít odbornou poradenskou pomoc podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí⁵⁷). Poskytovatel sociálních služeb je povinen vždy sdělit, zda s osobou uzavřel smlouvu o poskytování sociální služby, dobu platnosti smlouvy, datum ukončení poskytování sociální služby, popřípadě výpovědní důvod, pokud byla smlouva vypovězena, a zhodnocení průběhu poskytování sociální služby.

(2) Poskytovatel sociálních služeb, který poskytuje pro rodiny s dětmi nebo pro děti sociální službu uvedenou v § 37 odst. 3, § 48, 52, 54, 57, 58, 60, 60a, 62, 65 nebo § 69, je povinen, pokud nejde o případ uvedený v odstavci 1 nebo neposkytuje-li sociální službu anonymně, na písemnou žádost sdělit bezplatně orgánu sociálně-právní ochrany dětí

- a) zda osobě uvedené v žádosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí poskytuje nebo poskytoval sociální službu,
- b) druh a formu poskytované sociální služby a dobu poskytování a
- c) zhodnocení průběhu poskytování sociální služby.

Poskytovatel sociálních služeb má povinnost podle věty první jen v těch případech, kdy orgán sociálně-právní ochrany dětí v žádosti současně uvede, že situaci dítěte a jeho rodiny

vyhodnotil podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí⁵⁸⁾ tak, že se jedná o dítě, na něž se sociálně-právní ochrana dětí zaměřuje.

ČÁST ŠESTÁ

FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

§ 101

(1) Sociální služby jsou z veřejných zdrojů financovány zejména formou dotace nebo příspěvkem zřizovatele příspěvkové organizace podle jiného právního předpisu⁷⁰⁾ anebo jsou veřejné zdroje použity na financování plnění zadaného jako veřejná zakázka podle jiného právního předpisu⁷¹⁾.

(2) Sociální služby poskytované podle tohoto zákona se považují za služby obecného hospodářského zájmu. Na financování těchto sociálních služeb se v souladu s předpisy Evropské unie⁷⁵⁾ poskytuje nároková dotace ze státního rozpočtu. Dotace se poskytuje v rozsahu odpovídajícím základním činnostem u jednotlivých druhů sociálních služeb podle rozhodnutí o registraci, na kapacity sociálních služeb zařazené v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje nebo národní strategií rozvoje sociálních služeb do sítě sociálních služeb, na které bylo vydáno pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, a to na financování uznatelných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb uvedených v žádosti o dotaci.

(3) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu pro poskytovatele sociálních služeb, kteří zajišťují kapacity sociálních služeb zařazené do sítě sociálních služeb, vydávají obec, kraj nebo ministerstvo, jako správci sítě, kterou určují (dále jen „správce sítě“).

(4) V případě, že obec nevytvoří síť sociálních služeb, může na sociální služby, které nejsou zařazené do jiné sítě sociálních služeb, poskytnout podporu v souladu s Nařízením Komise o použití článků 107 a 708 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.

(5) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu se vydává minimálně na dobu podpory sociální služby v příslušném rozpočtovém roce.

(6) Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu obsahuje zejména tyto náležitosti:

- a) identifikační údaje poskytovatele sociální služby a správce sítě, který pověření vydává,**
- b) obsah a dobu trvání závazku veřejné služby,**
- c) uvedení případných výhradních práv nebo zvláštních práv poskytovatele sociální služby,**
- d) popis kompenzačního mechanismu, parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby,**
- e) opatření směřující k zamezení a vrácení nadměrné vyrovnávací platby,**
- f) uvedení odkazu na rozhodnutí Komise o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby⁷⁶⁾.**

(7) Příjmy a výdaje spojené s poskytováním sociální služby jako služby obecného hospodářského zájmu se vykazují odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinou činností. Údaje nezbytné k určení, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slučitelná s rozhodnutím Komise uvedeným v odstavci 5 písm. f), musí být uchovány po dobu trvání pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu a dále po dobu 10 let ode dne uplynutí doby trvání tohoto pověření.

(8) Specifikaci údajů dle odst. 6 písm. d) a e), včetně stanovení obvyklých nákladů závazných pro výpočet výše vyrovnávací platby, případně jejich rozmezí, s ohledem na krajská specifika jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.

⁷⁰⁾ **Zákon č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

Zákon č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹⁾ **Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.**

⁷⁵⁾ **Čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.**

⁷⁶⁾ **Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2012/21/EU).**

§ 101a

(1) K plnění povinnosti uvedené v § 95 písm. g) a h) se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾.

(2) Kraj rozhoduje podle zvláštního právního předpisu^{37a)} a předpisů Evropské unie o veřejné podpoře o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru podle § 85 odst. 1, popřípadě o zadání veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb. O poskytnutí finančních prostředků na jednotlivé sociální služby a jejich výši rozhoduje zastupitelstvo kraje v souladu s podmínkami stanovenými zastupitelstvem kraje.

(3) Kraj předkládá ministerstvu žádost o poskytnutí dotace na příslušný rozpočtový rok. Žádost obsahuje

- a) název kraje, identifikační číslo a číslo účtu, na který bude dotace vyplacena,
- b) popis způsobu rozdělení a čerpání dotace podle odstavce 2,
- c) požadovanou výši dotace na příslušný rozpočtový rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na následující 2 rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.

Součástí žádosti je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje, který obsahuje ekonomickou analýzu v plánu identifikovaných potřeb a způsob jejich finančního zajištění. ~~Podmínky pro zpracování a strukturu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis.~~

(4) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) pro podávání žádostí o dotace a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, krajským úřadům a poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru podle § 85 odst. 1. Krajské úřady a poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni používat program pro podávání žádostí o dotace, který jim ministerstvo poskytne. Krajské úřady jsou povinny používat program též pro posouzení žádostí o dotace poskytovatelů a stanovení výše finanční podpory. Za podanou žádost poskytovatele sociálních služeb o dotaci podle odstavců 1 a 2 se považuje pouze žádost, která je podána kraji prostřednictvím tohoto programu.

(5) Kraj předloží ministerstvu do 31. května příslušného rozpočtového roku prostřednictvím počítačového programu podle odstavce 5 průběžný přehled o čerpání dotace a do 31. března následujícího rozpočtového roku konečný přehled o čerpání dotace za příslušný rozpočtový rok.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví bližší podmínky pro čerpání dotace, lhůty pro výplatu dotace, **lhůty pro zaslání splátek dotace poskytovatelům sociálních služeb, lhůty pro zahájení a ukončení dotačního řízení**, formu a obsah žádosti podle odstavce 3 a lhůtu pro její podání a formu a obsah přehledu podle odstavce 6. **Dále tento prováděcí právní předpis stanoví procentuální limity uznatelného meziročního nárůstu či poklesu požadované výše dotace dle § 101a odst. 3 písm. c).**

(7) **K plnění povinnosti uvedené v § 75 odst. 2 písm. b) až e) poskytuje kraj na základě žádosti poskytovatelů sociálních služeb podle odstavce 1 finanční prostředky ve výšinákladů.**

(8) **Postup pro zpracování střednědobého a akčního plánu rozvoje sociálních služeb a jejich obsah a strukturu stanoví prováděcí právní předpis.**

§ 102

Na zajištění povinnosti uvedené v § 93 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 93 písm. b) a c), se krajům poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾.

§ 103

~~Na zajištění povinnosti uvedené v § 92 písm. a) a na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92 písm. b) až d), se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾. Dotace ze státního rozpočtu je obcím s rozšířenou působností poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje; tato činnost krajů je činností vykonávanou v přenesené působnosti.~~

§ 103

Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 91d, se obcím s pověřeným obecním úřadem poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 92, se obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace.

§ 104

(1) Ze státního rozpočtu mohou být podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾ poskytovány účelové dotace k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.

(2) Dotace podle odstavce 1 poskytuje ministerstvo.

(3) Dotaci lze poskytnout

- a) na podporu sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter,
- b) na činnosti, které mají rozvojovou povahu, zejména na vzdělávání pracovníků v sociálních službách, na podporu kvality sociálních služeb a na zpracování střednědobých plánů krajů a plánů obcí v oblasti sociálních služeb,
- c) v případě mimořádných situací; mimořádnou situací se rozumí zejména živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie,
- d) **plnění povinnosti podle § 75 odst. 2 písm. a).**

(4) Na financování činností podle odstavce 3 v oblasti poskytování sociálních služeb se mohou podílet také programy financované v rámci Strukturálních fondů Evropských společenství a dalších programů Evropských společenství.

(5): Prováděcí právní předpis stanoví bližší podmínky pro čerpání dotace, lhůty pro výplatu dotace a lhůty pro zaslání splátek dotace poskytovatelům sociálních služeb. Dále tento prováděcí právní předpis stanoví procentuální limity uznatelného meziročního nárůstu či poklesu požadované výše dotace dle § 104 odst. 2 písm. a).

(6) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) pro podávání žádostí o dotace a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, krajským úřadům a poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru podle § 85 odst. 1. Poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni používat počítačový program pro podávání žádostí o dotace, který jim ministerstvo poskytne. Krajský úřad se prostřednictvím počítačového programu vyjadřuje k podpoře pro danou sociální službu.

§ 105

~~Obec nebo kraj může poskytnout ze svého rozpočtu účelové dotace podle zvláštního zákona³⁹⁾ v souladu s § 101 poskytnout ze svého rozpočtu finanční prostředky k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.~~

~~§ 105a~~

~~Prováděcí právní předpis stanoví obvyklé náklady na jednotlivé sociální služby s ohledem na regionální specifika sociálních služeb.~~

§ 105a

Sít' sociálních služeb

(1) Správce sítě je povinen při správě sítě dodržovat zásady transparentnosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení a přiměřenosti.

(2) Podmínkou zařazení kapacit sociální služby do sítě sociálních služeb je, že

- a) sociální služba je poskytována na základě rozhodnutí o registraci,**
- b) potřebnost sociální služby vychází**
 - 1. ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb obce, je-li správcem sítě sociálních služeb obec,**
 - 2. ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje, je-li správcem sítě sociálních služeb kraj, nebo**
 - 3. z národní strategie rozvoje sociálních služeb, je-li správcem sítě sociálních služeb ministerstvo,**
- c) nebylo rozhodnuto o zavedení nucené správy poskytovatele sociální služby.**

(3) Výzvu k podání žádosti o zařazování kapacit sociálních služeb do sítě sociálních služeb uveřejňuje správce sítě na úřední desce umožňující dálkový přístup, a to nejméně 15 dnů před započítáním běhu lhůty pro podání žádosti. Výzva obsahuje tyto náležitosti:

- a) formu a způsob podání žádosti,**
- b) lhůtu pro podání žádosti, která nesmí být kratší než 30 dnů,**
- c) určení kapacit včetně uvedení druhů sociálních služeb, které mají být zařazeny do sítě sociálních služeb,**
- d) dobu, po kterou mají být kapacity sociálních služeb poskytovány a místo poskytování,**
- e) popis způsobu hodnocení žádostí.**

(4) Správce sítě vyhodnotí žádosti o zařazení do sítě sociálních služeb ve lhůtě 90 dnů ode dne skončení lhůty pro podání žádostí. O výsledku hodnocení zašle žadateli sdělení.

(5) Proti výsledku hodnocení lze podat námitky ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení sdělení. Námitky se podávají písemně správci sítě. O vyřízení námitek správce sítě písemně vyrozumí žadatele ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení námitek.

(6) Poskytovatelům sociálních služeb, které byly zařazeny do sítě sociálních služeb, vydá správce sítě pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu podle § 101 odst. 4 až 6.

(7) V případě potřeby navýšení nebo jiné změny kapacit sociálních služeb postupuje správce sítě obdobně podle odstavců 3 až 6.

(8) Správce sítě vyřadí sociální službu ze sítě sociálních služeb, jestliže

- a) registrující orgán rozhodl o zrušení rozhodnutí o registraci,**
- b) skončila doba trvání pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu,**

- c) poskytovatel sociální služby neplní podmínky pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

Vyřazením sociální služby ze sítě sociálních služeb současně zaniká platnost pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

(9) Proti vyřazení sociální služby ze sítě sociálních služeb lze podat námitky. Odstavec 5 platí obdobně.

(10) Podmínky pro zařazování služeb do sítě a jejich vyřazování ze sítě, především na základě analýz a cílů obsažených v Střednědobých plánech rozvoje sociálních služeb a akčních plánech stanoví prováděcí právní předpis.

ČÁST SEDMÁ

PŘESTUPKY

§ 106

(1) Zaměstnanec uvedený v § 100 odst. 1 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 1.

(2) Přizvaný odborník uvedený v § 100 odst. 2 se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 2.

~~(3) Osoba blízká, nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, kteří poskytovali oprávněné osobě pomoc, se dopustí přestupku tím, že neohlásí úmrtí oprávněné osoby ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2.~~

(3) Osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 se dopustí přestupku tím, že

- a) neohlásí úmrtí oprávněné osoby ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2,**
- b) nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 5.**

(4) Asistent sociální péče se dopustí přestupku tím, že neuzavře písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci s osobou, jíž poskytuje pomoc, podle § 83 odst. 3.

(5) Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavců 3 a 4 pokutu do 20 000 Kč.

§ 107

(1) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1.

~~(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že~~

- ~~a) neposkytuje sociální služby v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2,~~
- ~~b) nevede záznamy podle § 88 písm. f),~~
- ~~c) nevede evidenci žadatelů o sociální službu podle § 88 písm. g),~~
- ~~d) odmítne s osobou uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby v rozporu s § 91 odst. 3,~~
- ~~e) použije opatření omezující pohyb osob v rozporu s § 89 odst. 1 až 3,~~

- ~~f) nepodá informaci o použití opatření omezujících pohyb osob podle § 89 odst. 5,~~
- ~~g) nevede evidenci nebo neumožní nahlížení do evidence podle § 89 odst. 6,~~
- ~~h) neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovala pomoc, podle § 21a odst. 2, nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 3 písm. d) nebo odst. 4,~~
- ~~i) nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 3 písm. d) nebo odst. 4,~~
- ~~j) nesplní oznamovací povinnost podle § 88 písm. k),~~
- ~~k) nezašle ve stanovené lhůtě údaje uvedené na předepsaném tiskopisu podle § 85 odst. 5,~~
- ~~l) neoznámí ve stanovené lhůtě změny údajů podle § 82 odst. 1,~~
- ~~m) nesplní ve lhůtě stanovené ministerstvem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci nebo nepodá písemnou zprávu o jejich plnění podle § 98 odst. 5,~~
- ~~n) nesplní ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole registračních podmínek podle § 82a odst. 2,~~
- ~~o) stanoví za poskytnutí sociální služby vyšší úhradu, než je maximální výše úhrady stanovená prováděcím právním předpisem,~~
- ~~p) uzavře smlouvu, která neobsahuje náležitosti smlouvy podle § 91 odst. 2,~~
- ~~q) nesdělí ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem údaje podle § 85 odst. 7,~~
- ~~r) nevede evidenci podle § 91c.~~

(2) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že

- a) neposkytuje sociální služby v rozsahu stanoveném v rozhodnutí o registraci podle § 81 odst. 2,**
- b) nevede evidenci žadatelů o sociální službu podle § 88 písm. c),**
- c) neplánuje a nehodnotí společně s osobou, které poskytuje sociální službu s ohledem na nepříznivou sociální situaci, kterou s osobou řeší, průběh poskytování sociální služby nebo nevede písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby této osobě podle § 88 písm. d),**
- d) odmítne s osobou uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby v rozporu s § 91 odst. 3,**
- e) použije opatření omezující pohyb osob v rozporu s § 89 odst. 1 až 3,**
- f) nepodá informaci o použití opatření omezujících pohyb osob podle § 89 odst. 5,**
- g) nevede evidenci nebo neumožní nahlížení do evidence podle § 89 odst. 6,**
- h) neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovala pomoc, podle § 21a odst. 2, nebo nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 3,**
- i) nesplní lhůtu k podání žádosti o zrušení registrace podle § 82 odst. 4 písm. d) nebo odst. 5,**
- j) nesplní oznamovací povinnost podle § 88 písm. k),**
- k) nezašle ve stanovené lhůtě údaje uvedené na předepsaném tiskopisu podle § 85 odst. 5,**
- l) nepodá žádost ve stanovené lhůtě podle § 82 odst. 1 nebo nepodá žádost podle § 82 odst. 2,**
- m) nesplní ve lhůtě stanovené ministerstvem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci nebo nepodá písemnou zprávu o jejich plnění podle § 98 odst. 5,**

- n) nesplní ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole registračních podmínek podle § 82a odst. 2,
- o) stanoví nebo požaduje za poskytnutí sociální služby úhradu v rozporu s § 72 až 77,
- p) porušuje povinnost respektovat důstojnost, soukromí a integritu osoby, které poskytuje sociální službu, stanovenou v § 88 písm. e),
- q) nesdělí ve lhůtě stanovené registrujícím orgánem údaje podle § 85 odst. 8,
- r) nevede evidenci podle § 91c,
- s) nezapíše ve stanovené lhůtě údaje nebo jejich změny podle § 85 odst. 7,
- t) nevyhodnocuje ve stanovené lhůtě soulad způsobu poskytování sociální služby s nepříznivou sociální situací podle § 88 písm. a).

(3) Podnikající fyzická osoba se jako poskytovatel sociálních služeb dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti podle § 100 odst. 2.

(4) Zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu se dopustí přestupku tím, že neohlásí úmrtí oprávněné osoby, které poskytovalo pomoc, ve lhůtě stanovené v § 21a odst. 2. **Zdravotnické zařízení, které poskytuje sociální služby podle § 52, dětský domov a speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu se dopustí přestupku tím, že nesplní ohlašovací povinnost podle § 21a odst. 4.**

(5) pověřený obecní úřad, obecní úřad s rozšířenou působností a krajský úřad se dopustí přestupku tím, že poruší mlčenlivost podle § 100 odst. 1) a neposkytne pomoc osobám nacházejícím se v nepříznivé sociální situaci podle §91d písm .a, § 92 písm. a, §93 písm. a,

(6) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel dopustí přestupku tím, že nezabezpečí zaměstnanci další vzdělávání v rozsahu stanoveném v § 93b, 111, 113, § 116 odst. 9, § 116a odst. 3 a § 116b.

(7) Vzdělávací zařízení se dopustí přestupku tím, že ve stanovené lhůtě nesplní ohlašovací povinnost podle § 117a odst. 2.

~~(5) (7) Za přestupek lze uložit pokutu do~~

- ~~a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. b), c) a l),~~
- ~~b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a), d), f), g), h), p) a odstavce 4,~~
- ~~c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. i) až k), m), o) a q) a odstavce 3,~~
- ~~d) 250 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. e),~~
- ~~e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. n),~~
- ~~f) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1.~~

(8) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. l) a odstavce 6,
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. d), f) až h), r) a odstavce 4,
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a) a b), i) až k), m), n), q), s) a t) a odstavců 3 a 5,
- d) 250 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. c),
- e) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. e), o) a p),
- f) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek delikt podle odstavce 1.

§ 108

Přestupky podle tohoto zákona projednávají

a) krajská pobočka Úřadu práce, jde-li o

1. přestupek podle § 106 odst. 1, kterého se dopustí zaměstnanec státu zařazený do krajské pobočky Úřadu práce,
2. přestupek podle § 106 odst. 3 a 4,
3. přestupek podle § 107 odst. 2 písm. h) a § 107 odst. 4,

b) obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o přestupek podle § 106 odst. 1, kterého se dopustí zaměstnanec obce,

c) krajský úřad, jde-li o

1. přestupek podle § 106 odst. 1, kterého se dopustí zaměstnanec kraje nebo zaměstnanec poskytovatele sociálních služeb, kterému krajský úřad vydal rozhodnutí o registraci,
2. přestupek podle § 107 odst. 1,
3. přestupek podle § 107 odst. 2 písm. a), i), k), l), n) ~~a-q)~~ , **q) a s)** a § 107 odst. 3, kterého se dopustí poskytovatel sociálních služeb, kterému krajský úřad vydal rozhodnutí o registraci,

d) ministerstvo, jde-li o

1. přestupek podle § 106 odst. 1, kterého se dopustí zaměstnanec státu zařazený do ministerstva, nebo zaměstnanec poskytovatele sociálních služeb, kterému ministerstvo vydalo rozhodnutí o registraci, a přestupek podle § 106 odst. 2,
2. přestupek podle § 107 odst. 2 písm. a), i), k), l), n) ~~a-q)~~ , **q) a s)**, kterého se dopustí poskytovatel sociálních služeb, kterému ministerstvo vydalo rozhodnutí o registraci,
3. přestupek podle § 107 odst. 2 písm. b) až g), j), m), o), ~~p) a r)~~ **p), r) a t)**,
4. **přestupek podle § 107 odst. 5 a 6.**

ČÁST OSMÁ

PŘEDPOKLADY PRO VÝKON POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA

HLAVA I

Sociální pracovník

§ 109

Sociální pracovník vykonává sociální šetření, zabezpečuje sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitace, zjišťuje potřeby obyvatel obce a kraje a koordinuje poskytování sociálních služeb, **podle konkrétní situace používá metody a techniky sociální práce, vyhodnocuje situace, spolupracuje s dalšími aktéry v sociální oblasti za účelem řešení nepříznivé sociální situace, spolupracuje s příslušnými institucemi, zprostředkovává poskytování sociálních služeb a další pomoci.**

§ 110

(1) Předpokladem k výkonu povolání sociálního pracovníka je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost podle tohoto zákona.

(2) Bezúhonnost se posuzuje a prokazuje podle § 79 odst. 2 a odst. 3 věty první až třetí.

(3) Zdravotní způsobilost zjišťuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost a u zaměstnanců poskytovatel pracovně lékařských služeb.

(4) Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je

- a) vyšší odborné vzdělání získané absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu⁴⁰⁾ v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost,
- b) vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, ~~právo~~ nebo speciální pedagogiku, akreditovaném podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾.

(5) Odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka při poskytování sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče podle § 52 má též sociální pracovník a zdravotně sociální pracovník, který získal způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu⁴²⁾.

(6) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾.

HLAVA II

Další vzdělávání sociálního pracovníka

§ 111

(1) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit sociálnímu pracovníku další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. ~~Pokud pracovní poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok, činí rozsah dalšího vzdělávání jednu dvanáctinu částky rozsahu uvedeného ve větě první za každý kalendářní měsíc trvání pracovního poměru. Pokud pracovní nebo služební poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok nebo v případě omluvené nepřítomnosti v práci v rozsahu delším než 1 kalendářní měsíc, krátí se rozsah dalšího vzdělávání o jednu dvanáctinu doby uvedené ve větě první za každý takový kalendářní měsíc. V případě nepřítomnosti v práci v rozsahu delším než jeden kalendářní měsíc se rozsah dalšího vzdělávání krátí o jednu dvanáctinu celkové částky rozsahu. Povinnost zabezpečení dalšího vzdělávání se nevztahuje na zaměstnance ve zkušební době.~~

(2) Formy dalšího vzdělávání jsou

- a) specializační vzdělávání zajišťované vysokými školami a vyššími odbornými školami navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka,
- b) účast v kurzech s akreditovaným programem,
- c) odborné stáže,
- d) účast na školicích akcích,
- e) účast na konferencích,
- f) **supervize.**

(3) Za další vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) se považuje také probíhající studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v oborech vzdělání uvedených v § 110 odst. 4 písm. a) a b). Další vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) činí maximálně 12 hodin ročně.

~~(3)~~ **(4) Další vzdělávání podle odstavce 2 písm. b) se uskutečňuje na základě akreditace vzdělávacích programů udělené ministerstvem na vysokých školách, vyšších odborných školách a ve vzdělávacích zařízeních právnických a fyzických osob (dále jen „vzdělávací zařízení“) v rozsahu nejméně 6 hodin ročně.**

~~(4)~~ **(5) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. c) se rozumí výkon odborné činnosti na základě písemné smlouvy mezi zaměstnavatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž v maximálním rozsahu 12 hodin ročně.**

~~(5)~~ **(6) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. d) se rozumí vzdělávací akce v maximálním rozsahu 8 hodin ročně organizovaná zaměstnavatelem, ministerstvem, krajským úřadem nebo odbornou organizací, jejíž je zaměstnavatel členem.**

~~(6)~~ **(7) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. e) se rozumí akce odborného charakteru v maximálním rozsahu 8 hodin ročně, jejíž program se týká oboru činnosti sociálního pracovníka.**

(8) Dalším vzděláváním podle odstavce 2 písm. f) se rozumí systematická odborně vedená činnost, jejímž cílem je v rámci skupinových nebo individuálních setkání prohlubovat, upevňovat a doplňovat profesní kompetence, etickou citlivost sociálních pracovníků a kvalitu poskytovaných služeb a odborných činností, a to v maximálním rozsahu 12 hodin ročně.

~~(7)~~ **(9) Účast na dalším vzdělávání podle odstavce 2 se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu⁴³⁾.**

~~(8) (10) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) a b) je osvědčení vydané vzdělávacím zařízením, které další vzdělávání pořádalo. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. c) a d) je potvrzení vydané zařízením, ve kterém byla zajišťována odborná stáž, nebo zaměstnavatelem jako organizátorem odborné stáže nebo školicí akce. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. e) je potvrzení vydané organizátorem konference.~~

(10) Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. a) a b) je osvědčení vydané vzdělávacím zařízením, které další vzdělávání pořádalo. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. c) je potvrzení vydané zařízením, ve kterém byla zajišťována odborná stáž, nebo zaměstnavatelem jako organizátorem odborné stáže. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. d) je potvrzení nebo osvědčení vydané zaměstnavatelem jako organizátorem školicí akce, ministerstvem nebo krajským úřadem. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání

podle odstavce 2 písm. e) je potvrzení vydané organizátorem konference. Dokladem o absolvování dalšího vzdělávání podle odstavce 2 písm. f) je písemné potvrzení vydané supervizorem.

ČÁST DEVÁTÁ

PŘEDPOKLADY PRO VÝKON ČINNOSTI V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

§ 113

Předpoklady k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb

(1) Předpokladem k výkonu inspekce poskytování sociálních služeb je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a nejméně 6 let praxe v oblasti poskytování sociálních služeb, z toho nejméně 3 roky výkonu činnosti sociálního pracovníka nebo pracovníka v sociálních službách.

(2) Pro posuzování bezúhonnosti, zdravotní způsobilosti a odborné způsobilosti platí § 110 odst. 2, 3 a 4 písm. b) obdobně.

(3) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit zaměstnanci, který vykonává inspekci poskytování sociálních služeb, další vzdělávání v rozsahu stanoveném v § 111.

§ 114

Předpoklady k výkonu činnosti supervizora v sociálních službách

(1) Předpokladem k výkonu činnosti supervizora v sociálních službách je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost.

(2) Pro posuzování bezúhonnosti a zdravotní způsobilosti platí § 110 odst. 2 a 3 obdobně.

(3) Odbornou způsobilostí je vysokoškolské vzdělání získané studiem v magisterském studijním programu humanitního nebo sociálního zaměření, 6 let praxe vykonávané v odborných činnostech podle § 115 odst. 1 nebo § 116a, přičemž 3 roky praxe v těchto činnostech mohou být vykonávány i mimo oblast sociálních služeb, a absolvování nejméně dvouletého kurzu supervize v rozsahu 380 hodin.

§ 115

Okruh pracovníků

(1) V sociálních službách vykonávají odbornou činnost

- a) sociální pracovníci za podmínek stanovených v § 109 a 110,
- b) pracovníci v sociálních službách,
- c) zdravotničtí pracovníci,
- d) pedagogičtí pracovníci,
- e) ~~manželská a rodinná poradenství~~ a další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

(2) Při poskytování sociálních služeb působí rovněž dobrovolníci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{44a)}.

Pracovníci v sociálních službách

(1) Pracovníkem v sociálních službách je ten, kdo vykonává

- a) přímou obslužnou péčí o osoby v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních služeb spočívající v nácviku jednoduchých denních činností, pomoci při osobní hygieně a oblékání, manipulaci s přístroji, pomůckami, prádlem, udržování čistoty a osobní hygieny, podporu soběstačnosti, posilování životní aktivizace, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů a uspokojování psychosociálních potřeb,
- b) základní výchovnou nepedagogickou činnost spočívající v prohlubování a upevňování základních hygienických a společenských návyků, působení na vytváření a rozvíjení pracovních návyků, manuální zručnosti a pracovní aktivity, provádění volnočasových aktivit zaměřených na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalostí a tvořivých schopností formou výtvarné, hudební a pohybové výchovy, zabezpečování zájmové a kulturní činnosti,
- c) pečovatelskou činnost v domácnosti osoby spočívající ve vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi, komplexní péči o jejich domácnost, zajišťování sociální pomoci, ~~provádění sociálních depistáží pod vedením sociálního pracovníka~~, poskytování pomoci při vytváření sociálních a společenských kontaktů a psychické aktivizaci, organizační zabezpečování a komplexní koordinování pečovatelské činnosti a provádění osobní asistence,
- d) pod dohledem sociálního pracovníka činnosti při základním sociálním poradenství, ~~depistážní činnosti~~, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, činnosti při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, činnosti při poskytování pomoci při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(2) Podmínkou výkonu činnosti pracovníka v sociálních službách je plná svéprávnost, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost podle tohoto zákona.

(3) Bezúhonnost se posuzuje a prokazuje podle § 79 odst. 2 a odst. 3 věty první až třetí.

(4) Zdravotní způsobilost zjišťuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství a u zaměstnanců poskytovatel pracovně lékařských služeb.

~~(5) Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách~~

- ~~a) uvedeného v odstavci 1 písm. a) je základní vzdělání nebo střední vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetrovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,~~
- ~~b) uvedeného v odstavci 1 písm. b) je střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které~~

~~získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání ergoterapeut, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,~~

- ~~e) uvedeného v odstavci 1 písm. e) je základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,~~
- ~~d) uvedeného v odstavci 1 písm. d) je základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110.~~

(5) Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách

- a) uvedeného v odstavci 1 písm. a) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru sanitář nebo ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,**
- b) uvedeného v odstavci 1 písm. b) je nejméně ukončené střední odborné vzdělání s výučním listem a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁴⁶⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání ergoterapeut, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,**
- c) uvedeného v odstavci 1 písm. c) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly podle zvláštního právního předpisu⁷³⁾ způsobilost k výkonu zdravotnického povolání v oboru ošetřovatel, u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem,**
- d) uvedeného v odstavci 1 písm. d) je nejméně ukončené základní vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu; absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka podle § 110, a u fyzických osob, které získaly střední vzdělání v oboru vzdělání stanoveném prováděcím právním předpisem.**

(6) Obsah kvalifikačního kurzu podle odstavce 5 a jeho minimální rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Podmínku absolvování kvalifikačního kurzu podle odstavce 5 je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnost pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách.

(8) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie se postupuje podle zvláštního právního předpisu³¹⁾.

(9) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit pracovníku v sociálních službách další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. Účast na dalším vzdělávání se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu⁴³⁾. Další vzdělávání se uskutečňuje formami uvedenými v § 111 odst. 2. ~~Ustanovení § 111 odst. 1 vět druhé až čtvrté a odst. 3 až 6 a 8 platí obdobně s tím, že program akce odborného charakteru podle § 111 odst. 6 se týká oboru činnosti pracovníka v sociálních službách. Ustanovení § 111 odst. 1 věty druhé a třetí a § 111 odst. 3 až 10 platí obdobně s tím, že program akce odborného charakteru podle § 111 odst. 7 se týká oboru činnosti pracovníka v sociálních službách.~~ Povinnost účasti na dalším vzdělávání podle věty první se nevyžaduje za kalendářní rok, v němž pracovník v sociálních službách absolvoval akreditovaný kvalifikační kurz.

⁴⁵⁾ § 36 a 42 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶⁾ § 7 zákona č. 96/2004 Sb.

⁷³⁾ § 36 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

~~§ 116a~~

~~———— (1) Odbornou způsobilostí manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu minimálně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.~~

~~———— (2) Odbornou způsobilostí dalšího odborného pracovníka uvedeného v § 115 odst. 1 písm. e) je vysokoškolské vzdělání.~~

§ 116a

Další odborní pracovníci v sociálních službách

(1) V sociálních službách dále vykonávají odbornou činnost a přímo poskytují sociální služby

- a) manželští a rodinní poradci,
- b) sociální pedagogové,
- c) právníci,
- d) psychologové,

- e) psychoterapeuti,
- f) tlumočníci českého znakového jazyka,
- g) přepisovatelé pro neslyšící uživatele českého jazyka,
- h) jiní odborní pracovníci, kteří přímo poskytují sociální služby.

(2) Odbornou způsobilostí

- a) manželského a rodinného poradce je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie nebo magisterského programu na vysoké škole humanitního zaměření současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie v rozsahu nejméně 400 hodin nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví,
- b) sociálního pedagoga je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v oboru sociální pedagogika,
- c) právníka je vysokoškolské vzdělání v oboru právo,
- d) psychologa je vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia jednooborové psychologie,
- e) psychoterapeuta je vysokoškolské vzdělání v oblasti humanitního studia nebo všeobecného lékařství a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na psychoterapeutické postupy, techniky a teorii v rozsahu minimálně 600 hodin,
- f) tlumočníka českého znakového jazyka je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v oblasti tlumočení českého znakového jazyka nebo vysokoškolské vzdělání získané ve studijním programu humanitního zaměření a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na tlumočení českého znakového jazyka v rozsahu minimálně 400 hodin nebo zkouška z profesní kvalifikace tlumočníka českého znakového jazyka podle Národní soustavy kvalifikací,
- g) přepisovatele pro neslyšící je vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání studia v oblasti přepisovatelství nebo vysokoškolské vzdělání ve studijním programu humanitního nebo technického zaměření a absolvování akreditovaného kurzu zaměřeného na přepis mluveného jazyka do psané podoby v rozsahu minimálně 150 hodin nebo zkouška z profesní kvalifikace přepisovatele mluveného jazyka podle Národní soustavy kvalifikací,
- h) jiného odborného pracovníka je vysokoškolské vzdělání.

(3) Obsah akreditovaného kurzu podle odstavce 2 písm. e), f), g) a jeho minimální rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

(3 4) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit pracovníkům uvedeným v odstavci 1 další vzdělávání v rozsahu nejméně 12 hodin ročně, kterým si prohlubuje kvalifikaci. Ustanovení § 111 platí obdobně s tím, že ustanovení rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání, s výjimkou ustanovení o rozsahu hodin vzdělávání formou supervize, se nepoužije.

§ 116b

Zaměstnavatel je povinen zabezpečit vedoucímu pracovníku, který není zařazen jako sociální pracovník, ale přímo řídí, organizuje a kontroluje činnost sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách a dalších odborných pracovníků v sociálních službách, další vzdělávání v rozsahu nejméně 12 hodin za kalendářní rok, kterým si prohlubuje kvalifikaci v oblasti řízení ve vztahu k sociální službě, ve které

působí. Ustanovení § 111 platí obdobně s tím, že ustanovení o rozsahu hodin jednotlivých forem dalšího vzdělávání se nepoužije.

§ 117

Podmínky výkonu činnosti zdravotnických pracovníků a pedagogických pracovníků stanoví zvláštní právní předpisy⁴⁷⁾.

ČÁST DESÁTÁ

AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH ZAŘÍZENÍ A AKREDITACE VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

~~§ 117a~~

~~———— (1) Ministerstvo rozhoduje o akreditaci vzdělávacích programů (dále jen „akreditace“) pro účely zajištění vzdělávacích kurzů podle § 110 odst. 4 písm. c) a d) a kvalifikačních kurzů podle § 116 odst. 5, dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách, vzdělávání vedoucích pracovníků zaměstnanců uvedených v § 115 odst. 1 a pro účely odborné podpory fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku.~~

~~———— (2) Písemná žádost o akreditaci se podává ministerstvu na tiskopisu předepsaném ministerstvem.~~

~~———— (3) Žádost o akreditaci vzdělávacího programu, kromě náležitostí podání^{47a)}, obsahuje~~

- ~~a) oprávnění ke vzdělávací činnosti podle zvláštního právního předpisu^{47b)} a přehled o dosavadní činnosti žadatele o akreditaci;~~
- ~~b) název, druh, formu, obsah a časový rozsah vzdělávacího programu, který žadatel hodlá uskutečňovat;~~
- ~~c) doklady o materiálním a technickém zabezpečení vzdělávacího programu;~~
- ~~d) seznam fyzických osob, které se budou podílet na vzdělávání, a doklady o jejich odborné způsobilosti nebo osvědčení o uznání odborné kvalifikace;~~
- ~~e) formu osvědčení o absolvování vzdělávacího programu s uvedením identifikačních údajů vzdělávacího zařízení, údajů uvedených v písmenu b), identifikačních údajů o osobě, která vzdělávací program absolvovala, a datum vydání osvědčení.~~

~~———— (4) K žádosti podle odstavce 3 musí být připojen doklad o zaplacení správního poplatku za přijetí žádosti^{47c)}.~~

§ 117a

(1) Ministerstvo rozhoduje o akreditaci vzdělávacích programů (dále jen „akreditace“) pro účely zajištění kvalifikačních kurzů podle § 116 odst. 5, dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách, dalších odborných pracovníků v sociálních službách, inspektorů poskytování sociálních služeb, supervizorů v sociálních službách, vedoucích pracovníků a pro účely odborné podpory fyzických osob, které poskytují pomoc příjemci příspěvku.

(2) Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady počítačový program (software) pro podávání žádostí o akreditaci vzdělávacích programů a poskytuje bezplatně tento program, včetně jeho aktualizací, vzdělávacím zařízením. Vzdělávací zařízení jsou povinna používat program pro podávání žádostí o akreditaci vzdělávacích programů,

který jim ministerstvo poskytne. Za podanou žádost o akreditaci vzdělávacího programu se považuje pouze žádost, která je podána prostřednictvím tohoto programu. Vzdělávací zařízení jsou také povinna prostřednictvím tohoto programu ohlašovat změny v údajích, které jsou obsahem žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, a to ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

(3) Žádost o akreditaci vzdělávacího programu obsahuje

- a) identifikační údaje žadatele,**
- b) identifikaci vzdělávacího programu,**
- c) profil absolventa, který vymezuje výstupní znalosti, schopnosti a dovednosti absolventa,**
- d) profil vzdělávacího programu,**
- e) způsob ukončení vzdělávacího programu,**
- f) informace o lektorském týmu,**
- g) čestné prohlášení žadatele o tom, že nebylo porušeno právo jiného subjektu k užívání ochranné známky a že výuka v akreditovaném vzdělávacím programu nebude využívána ke komerčním cílům, a**
- h) doklad o zaplacení správního poplatku za přijetí žádosti.**

(4) Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže ministerstvo žadateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Pro tyto účely se použije počítačový program podle odst. 2. Má se za to, že okamžikem doručení výzvy podle věty první je okamžik jejího odeslání v počítačovém programu podle odst. 2.

(5) Podle § 117a odst. 1 až 3 se postupuje také v případě rozhodování o změně podstatných náležitostí udělené akreditace podle odst. 1.

(6) Ministerstvo vyhlašuje termíny příjmu žádostí podle odst. 1 na úřední desce ministerstva.

§ 117b

(1) Ministerstvo zřizuje jako svůj poradní orgán akreditační komisi k posouzení žádosti o udělení akreditace a k posouzení návrhu na odejmutí akreditace.

(2) Členy akreditační komise jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

(3) Složení akreditační komise, způsob jednání, vnitřní organizaci a důvody pro odvolání jejího člena stanoví statut a jednací řád, které vydává ministerstvo.

(4) Účast člena v akreditační komisi je jiným úkonem v obecném zájmu^{47d)}, při němž náleží členům této komise náhrada jízdních výdajů, náhrada výdajů za ubytování a náhrada zvýšených stravovacích výdajů ve výši a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{47e)}; poskytovatelem těchto náhrad je ministerstvo. Členům akreditační komise může být ministerstvem poskytnuta odměna.

§ 117c

(1) Ministerstvo rozhodne o akreditaci ve lhůtě 90 dnů ode dne, kdy mu byla žádost o akreditaci doručena.

(2) Ministerstvo při rozhodování přihlíží ke stanovisku akreditační komise.

(3) Akreditace se uděluje na dobu 4 let.

(4) Akreditace je nepřevoditelná a nepřechází na právního nástupce.

§ 117d

(1) Ministerstvo kontroluje činnost vzdělávacích zařízení při uskutečňování akreditovaných vzdělávacích programů.

(2) Ministerstvo rozhodne o odejmutí akreditace, jestliže akreditovaný vzdělávací program nesplňuje podmínky, za nichž mu byla akreditace udělena.

(3) Podle § 117c odst. 1 až 2 se postupuje i v případě rozhodování o odejmutí akreditace.

§ 117e

(1) Vzdělávací zařízení vede evidenci osvědčení vydaných v rámci realizace akreditovaného vzdělávacího programu **a další dokumentaci související s udělenou akreditací vzdělávacího programu.**

(2) Ministerstvo zveřejňuje v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam akreditovaných vzdělávacích programů, dobu, na kterou byla akreditace udělena, a seznam vzdělávacích zařízení, kterým byla akreditace vzdělávacího programu odejmuta.

§ 117f

Ministerstvo může zřídit a v rámci řízení o akreditaci vzdělávacích programů pověřit státní příspěvkovou organizací výkonem administrativní činnosti a zpracováním podkladů pro stanovisko akreditační komise.

§ 119

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 101a odst. 7.

§ 119

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 101a odst. 7.

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 6, § 35 odst. 2, § 73 odst. 3, § 74 odst. 3, § 75 odst. 1, § 76 odst. 1, **§ 79 odst. 8**, § 85 odst. 4, § 91 odst. 3 písm. c), § 93a odst. 1, § 99 odst. 3, ~~§ 101a odst. 3, § 105a~~ a § 116 odst. 5 a 6, **§ 116a odst. 3.**

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 6, § 35 odst. 2, § 73 odst. 3, § 74 odst. 3, § 75 odst. 1, § 76 odst. 1, § 79 odst. 8, § 85 odst. 4, § 91 odst. 3 písm. c), § 93a odst. 1, § 99 odst. 3, **§ 101a odst. 8**, § 116 odst. 5 a 6.

(účinnost od 1. 1. 2019)

(2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 9 odst. 6, § 35 odst. 2, § 73 odst. 3, § 74 odst. 3, § 75 odst. 1, § 76 odst. 1, § 79 odst. 8, **79 odst. 9**, § 85 odst. 4, § 91 odst. 3 písm. c), § 93a odst. 1, **§ 93a odst. 3**, § 99 odst. 3, **§ 101 odst. 8**, § 101a odst. 8, § 116 odst. 5 a 6.

(účinnost od 1. 1. 2020)

II. Platné znění částí zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, s vyznačením navrhovaných změn

§ 16a

(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 8 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a 38 správního řádu.

~~(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů. Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů, pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. a) až c) a e) činí 45 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. g) činí 30 dnů ode dne doručení písemného záznamu o sociálním šetření, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší.~~

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. a) až c) a e) činí 45 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. g) činí 30 dnů ode dne doručení písemného záznamu o sociálním šetření, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, stejnopis posudku vydaného podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 a 9.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

- a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,
- b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu u určeného poskytovatele zdravotních služeb nebo jinému odbornému vyšetření,
- c) předložila poskytovateli zdravotních služeb uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo
- d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;

posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

(6) Ustanovení § 8 odst. 10 platí obdobně pro posudkovou komisi.

III. Platné znění částí zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, s vyznačením navrhovaných změn

Hlava II

Povinnosti a oprávnění orgánů pomoci v hmotné nouzi, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a újezdních úřadů a jejich zaměstnanců

§ 63

(1) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi jsou na základě souhlasu žadatele o dávku, příjemce dávky a osob společně posuzovaných oprávnění v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem provádět sociální šetření, popřípadě šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat služebním průkazem společně se zvláštním oprávněním vydaným příslušným orgánem pomoci v hmotné nouzi jako doložkou služebního průkazu. Toto zvláštní oprávnění obsahuje označení účelu vydání, číslo služebního průkazu, jméno, popřípadě jména, a příjmení zaměstnance a identifikační údaje vydávajícího orgánu pomoci v hmotné nouzi. O sociálním šetření, popřípadě o šetření v místě pro vyhodnocení podmínek nároku na dávky podle věty první se vždy učiní záznam ve spise.

(2) Pokud žadatel o dávku, příjemce dávky nebo osoba společně posuzovaná tím, že nedají souhlas se vstupem do obydlí, znemožní provedení sociálního šetření k ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku nebo její výši, může jim být žádost o dávku zamítnuta nebo dávka odejmuta, popřípadě snížena její výše.

~~(3) Zaměstnanci obcí zařazení do pověřených obecních úřadů nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jako sociální pracovníci(69) a zaměstnanci státu zařazení k výkonu práce v újezdních úřadech jako sociální pracovníci(69) jsou na základě souhlasu osoby v hmotné nouzi a osob společně posuzovaných oprávnění v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona vstupovat do obydlí, v němž tyto osoby žijí, a to s cílem vykonávat činnosti sociální práce. Oprávnění k této činnosti jsou povinni prokázat průkazem vydaným příslušným úřadem; náležitosti průkazu stanoví prováděcí právní předpis.~~

§ 64

(1) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi jsou v souvislosti s poskytováním dávek povinni

- c) chránit práva a zájmy osob v hmotné nouzi, přitom respektovat jejich důstojnost, soukromí a důvěrnost sdělení a zachovávat mlčenlivost, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak,
- d) informovat každou osobu o možných postupech řešení hmotné nouze a zapojovat ji do řešení její situace a vést ji k vlastní odpovědnosti,
- e) respektovat jedinečnost každé osoby bez ohledu na její původ, etnickou příslušnost, rasu či barvu pleti, mateřský jazyk, ekonomickou situaci, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, náboženské a politické přesvědčení, a to bez ohledu na skutečnost, jak se tato osoba podílí na životě společnosti,
- f) vyhledávat aktivně osoby, které jsou ohroženy hmotnou nouzí, nebo se již ve stavu hmotné nouze nacházejí,

- g) spolupracovat s obcí, v jejíž působnosti se bydliště osoby v hmotné nouzi nachází.

(2) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi, kteří jsou zařazeni jako sociální pracovníci⁶⁹), jsou dále povinni v souvislosti s posuzováním stavu hmotné nouze příjemců příspěvku na živobytí a společně posuzovaných osob, které se nacházejí ve stavu hmotné nouze déle než tři kalendářní měsíce, s výjimkou nezaopatřených dětí,

- a) shromažďovat a analyzovat údaje o osobách v hmotné nouzi, potřebné pro posouzení jejich situace,
- b) dohodnout ve spolupráci s osobami v hmotné nouzi postup řešení jejich situace hmotné nouze,
- c) používat při řešení situace hmotné nouze osoby metody a postupy, které jsou vhodné pro tyto osoby,
- d) vést nezbytnou dokumentaci o metodách a postupech řešení situace hmotné nouze osob včetně zhodnocení při ukončení spolupráce s osobami v hmotné nouzi,
- e) spolupracovat s dalšími zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi při řešení situace osob v hmotné nouzi a umožňovat kontrolu použitých metod a postupů,
- f) spolupracovat při řešení situace hmotné nouze osob s provozovateli sociálních služeb, s poradenskými zařízeními a organizacemi, které osobám v hmotné nouzi v obci pomáhají.

~~(3) Povinnosti stanovené v odstavcích 1 a 2 platí obdobně pro zaměstnance obcí, kteří jsou zařazeni do pověřených obecních úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jako sociální pracovníci⁶⁹), a zaměstnance státu, kteří jsou zařazeni k výkonu práce v újezdních úřadech jako sociální pracovníci⁶⁹), při řešení situace osob v hmotné nouzi, a to bez ohledu na dobu, po kterou se tyto osoby ve stavu hmotné nouze nacházejí; přitom tyto zaměstnanci spolupracují s příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce. Tito zaměstnanci jsou dále povinni v souvislosti s výkonem činností sociální práce vést Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.~~

(3) Zaměstnanci orgánů pomoci v hmotné nouzi, kteří jsou zařazeni jako sociální pracovníci, využívají v souvislosti s výkonem činností sociální práce Standardizovaný záznam sociálního pracovníka, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.

(4) Zaměstnanci obcí, kteří jsou zařazeni do pověřených obecních úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jako sociální pracovníci, realizují činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace osob v hmotné nouzi a k sociálnímu začleňování osob v hmotné nouzi v místě jejich skutečného pobytu. Pro výkon sociální práce sociálními pracovníky uvedenými v předchozí větě platí obdobně ustanovení zákona o sociálních službách upravující činnosti sociální práce ve veřejné správě v oblasti sociálních služeb.

§ 65

~~Orgány pomoci v hmotné nouzi, pověřené obecní úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a újezdní úřady jsou povinny~~

§ 65

Orgány pomoci v hmotné nouzi, pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou povinny

- a) **bezplatně si vzájemně poskytovat informace a spolupracovat při řešení nepříznivé situace osob v hmotné nouzi,**
- b) **využívat pro řešení hmotné nouze informační systém pomoci v hmotné nouzi.**

§ 65a

~~Na zajištění činností sociální práce, které jsou vykonávány v souvislosti s povinnostmi uvedenými v § 63 a 64, se pověřeným obcím a obcím s rozšířenou působností poskytuje příspěvek formou účelové dotace. Dotaci poskytuje ministerstvo podle zvláštního právního předpisu⁷⁷). Dotace ze státního rozpočtu je pověřeným obcím a obcím s rozšířenou působností poskytována prostřednictvím rozpočtu kraje; tato činnost krajů je činností vykonávanou v přenesené působnosti.~~

IV. Platné znění části zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů

§ 4

(1) Úřad práce plní úkoly v oblastech

- a) zaměstnanosti,
- b) ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele,
- c) státní sociální podpory,
- d) dávek pro osoby se zdravotním postižením,
- e) příspěvku na péči,
- f) pomoci v hmotné nouzi,
- g) inspekce poskytování sociálně-právní ochrany,
- h) dávek pěstounské péče,

v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem o zaměstnanosti³⁾, zákonem o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů⁴⁾, zákonem o sociálně-právní ochraně dětí¹¹⁾, zákonem o státní sociální podpoře⁵⁾, zákonem o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů⁸⁾, zákonem o sociálních službách⁹⁾ a zákonem o pomoci v hmotné nouzi¹⁰⁾.

(2) Úřad práce je přístupovým místem pro zajištění elektronické komunikace v oblasti sociálního zabezpečení a zaměstnanosti mezi členskými státy Evropské unie.

Jednotný informační systém práce a sociálních věcí

§ 4a

(1) Ministerstvo je správcem Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí, jehož obsahem jsou údaje nezbytné k plnění úkolů ministerstva a Úřadu práce v oblasti státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na péči, dávek pro osoby se zdravotním postižením, sociálně-právní ochrany dětí, státní politiky zaměstnanosti a ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele podle jiných právních předpisů. Jednotný informační systém práce a sociálních věcí může ministerstvo a Úřad práce využít rovněž za účelem získání potřebných údajů uvedených ve větě první nezbytných pro výplatu a kontrolu vyplacení dávek nebo podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci nebo kompenzace¹²⁾. Správou evidence údajů o výplatách dávek uvedených ve větách první a druhé může správce Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí pověřit Českou správu sociálního zabezpečení. Součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí je rovněž Standardizovaný záznam sociálního pracovníka vedený podle zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách; vzor Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Údaje vedené v Jednotném informačním systému práce a sociálních věcí mohou být ministerstvem z tohoto systému poskytovány jen v případech a za podmínek uvedených v zákoně.

(3) Ministerstvo zřídí na žádost pověřeného obecního úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo újezdního úřadu zaměstnancům těchto úřadů oprávnění k přístupu k údajům Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí a tento přístup eviduje. Zpřístupněnými údaji jsou údaje o podaných žádostech o dávku, nároku na dávku a na její výplatu, výši dávky a formě její výplaty a údaje o stanovených sankcích spojených s porušením podmínek nároku na dávku a na její výplatu. Přístup zaměstnance k údajům o osobách hlášených k trvalému nebo hlášenému místu pobytu v obvodu územní působnosti pověřeného obecního úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo újezdního úřadu se zřizuje za účelem výkonu povinností podle ~~§ 92 písm. b) a d)~~ **§ 91d, § 92 a 93a** zákona o sociálních službách a podle ~~§ 64 odst. 3~~ **§ 64 odst. 4 a § 65** zákona o pomoci v hmotné nouzi.

(4) Ministerstvo zřídí na žádost krajského úřadu zaměstnanci krajského úřadu oprávnění k přístupu k údajům Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí a tento přístup eviduje. Zpřístupněnými údaji jsou údaje uvedené v odstavci 3 větě druhé. Přístup zaměstnance k údajům o osobách hlášených k trvalému nebo hlášenému místu pobytu v územním obvodu kraje se zřizuje za účelem výkonu povinností podle ~~§ 93 písm. e)~~ **§ 93 a 93a** zákona o sociálních službách.

(5) Ministerstvo zřídí na žádost krajské pobočky Úřadu práce zaměstnanci krajské pobočky Úřadu práce oprávnění k přístupu k údajům vedeným ve Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka a tento přístup eviduje.

**V. Platné znění části zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích,
s vyznačením navrhovaných změn**

o) Přijetí žádosti o akreditaci ~~vzdělávacího programu~~ **kvalifikačního kurzu** podle zákona o sociálních službách^{26b)} **Kč 1 000 5 000**

V položce 22 se vkládají písmena p) a r) tohoto znění:

p) Přijetí žádosti o akreditaci kurzu dalšího vzdělání podle zákona o sociálních službách^{26c)1} Kč 3 000

r) Přijetí žádosti o změnu akreditace podle zákona o sociálních službách^{26d)2} Kč 1 000

s) Přijetí žádosti o udělení akreditace nebo oprávnění
k provádění zkoušek z odborné způsobilosti nebo
zvláštní odborné způsobilosti podle zákona o zajištění
dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Kč 5 000

t) Přijetí žádosti o změnu akreditace k provádění zkoušek
z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti
podle zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti
a ochrany zdraví při práci Kč 4 000

u) Přijetí žádosti o udělení tuzemského povolení podle
zákona o vysokých školách^{26e)} k poskytování zahraničního
vysokoškolského vzdělávání na území České republiky Kč 100 000

v) Přijetí žádosti o rozšíření tuzemského povolení podle
zákona o vysokých školách^{26f)} k poskytování zahraničního
vysokoškolského vzdělávání na území České republiky Kč 50 000

w) Přijetí žádosti o udělení tuzemského oprávnění podle
zákona o vysokých školách^{26g)} k poskytování zahraničního

¹ Přidává se poznámka pod čarou č. 26c) - § 117a odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

² Doplnuje se poznámka pod čarou č. 26d) - § 117a odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

vysokoškolského vzdělávání na území České republiky	Kč	100 000
x) Přijetí žádosti o rozšíření tuzemského oprávnění podle zákona o vysokých školách ^{26h)} k poskytování zahraničního vysokoškolského vzdělávání na území České republiky	Kč	50 000

Uvedená ustanovení nabývají účinnosti k 1. 1. 2018

Návrh prováděcích právních předpisů

I.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

(vyhláška se vydává podle § 119 odst. 2 zákona o sociálních službách k provedení

§ 35 odst. 2, § 79 odst. 8, § 99 odst. 3 a § 116 odst. 6)

ČÁST ČTVRTÁ

KVALIFIKAČNÍ KURZ PRO PRACOVNÍKY V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

§ 37

(1) Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách (dále jen „kvalifikační kurz“) se uskutečňuje na základě akreditace vzdělávacích programů udělené ministerstvem na vysokých školách, vyšších odborných školách a ve vzdělávacích zařízeních právnických a fyzických osob (dále jen „vzdělávací zařízení“). Podrobný popis kvalifikačního kurzu je uveden v příloze č. 5 této vyhlášky.

(2) Rozsah kvalifikačního kurzu je celkem 150 výukových hodin, přičemž 1 výuková hodina představuje 45 minut (dále jen „hodina“). Navýšení vyučovacích hodin o 20 % je možné pouze u kurzů zaměřených na činnosti pracovníků v sociálních službách v zemích EU (z důvodu rovnocennosti vzdělání v oblasti sociálních služeb v rámci EU).

(3) Kvalifikační kurz se skládá ze tří částí – základní (teoretické) části, odborné praxe a semináře k odborné praxi.

(4) Základní (teoretická) část kurzu představuje 102 hodin a obsahuje tyto tematické okruhy (dle kompetencí):

- a) měkké dovednosti,
- b) obecné dovednosti,
- c) odborné znalosti a dovednosti.

(5) Tematické okruhy obsahují jednotlivé moduly, u kterých jsou stanovena dílčí témata, cílové kompetence a minimální časové dotace.

(6) Odborná praxe představuje 40 hodin a probíhá v zařízení, které je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a které uzavřelo smlouvu o výkonu odborné praxe se vzdělávacím zařízením. Výběr pracoviště pro výkon odborné praxe a organizační zajištění

praxe provádí vzdělávací zařízení. Odborná praxe může probíhat u poskytovatele sociálních služeb, který je současně zaměstnavatelem účastníka kvalifikačního kurzu.

(7) Seminář k odborné praxi představuje 8 hodin.

(8) Vzdělávací zařízení stanoví garanta odborné praxe, tedy lektora, který zajišťuje účastníkům kurzu podporu při výkonu odborné praxe a dbá na kvalitu jejího plnění (dále jen „garant“). Garant zejména kontroluje absolvování odborné praxe účastníky kurzu, vede seminář k odborné praxi a vypracovává závěrečné hodnocení účastníků kurzu. Garant má minimálně středoškolské vzdělání s maturitou a tříletou praxi v oblasti sociálních služeb.

(9) Účastník kvalifikačního kurzu je povinen v průběhu praxe vést tzv. deník praxe, který připravuje vzdělávací zařízení.

(10) Pro úspěšné absolvování kvalifikačního kurzu musí účastník splnit tyto podmínky:

- a) povinná účast v základní (teoretické) části kurzu minimálně 80 %, přičemž absence je řádně zdůvodněna a omluvena,
- b) absolvování odborné praxe v plném rozsahu (100 %) a semináře k odborné praxi v plném rozsahu (100 %),
- c) zpracování a odevzdání deníku praxe,
- d) úspěšné složení závěrečné zkoušky.

(11) Závěrečná zkouška se skládá z těchto částí:

- a) písemný test,
- b) ústní zkouška,
- c) praktická zkouška.

(12) Závěry zkušební komise a vyhodnocení průběhu závěrečné zkoušky jsou zaznamenávány do „Protokolu o výkonu závěrečné zkoušky“, přičemž protokol je vzdělávací zařízení povinno archivovat pro případnou kontrolu.

(13) Účastník kvalifikačního kurzu má nárok na řádný termín a dva opravné termíny závěrečné zkoušky.

(14) V kvalifikačním kurzu vyučují minimálně dva různí lektoři a minimálně jeden lektor figuruje jako případný zástupce pro případ nemoci apod. Lektor musí splňovat minimálně VOŠ vzdělání v oblasti vyučovaného tématu a minimálně 2 roky praxe v sociální oblasti, v modulech základní (teoretické) části „Právní minimum“ a „Základy poskytování první pomoci“ pak minimálně 2 roky praxe ve vzdělávání v sociální oblasti.

§ 37a

Absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách se nevyžaduje u fyzických osob, které získaly **nejméně** střední vzdělání v oborech vzdělání uvedených v příloze č. 4 k této vyhlášce.

Obsah standardů kvality sociálních služeb

Oblast garance sociální služby

Kritéria k povinnosti podle § 88 písm. a) zákona:

Kritérium a.1.1 Poskytovatel alespoň jedenkrát za dvanáct měsíců vyhodnocuje, zda způsob poskytování sociální služby odpovídá poskytovatelem popsáním způsobům řešení nepříznivé sociální situace, kterou má vymezenou v rozhodnutí o registraci. Hodnocení je zpracováváno písemně, obsahuje popis zjištěného stavu, případné nedostatky a způsob jejich nápravy, včetně stanovení termínu a odpovědného zaměstnance. Náprava je realizována v praxi.

Kritérium a.1.2 Struktura, složení, kvalifikace a počet zaměstnanců odpovídají poskytovatelem řešení nepříznivé sociální situaci.

Kritérium a.1.3 Poskytovatel naplňuje a alespoň jedenkrát za dvanáct měsíců písemně vyhodnocuje písemně zpracované vzdělávací plány zaměstnanců uvedených v § 115 písm. a) a b), § 116a a § 116b. Vzdělávací plány zaměstnanců jsou zpracovány v souladu s potřebami sociální služby a řešenou nepříznivou sociální situací osoby, které je poskytována sociální služba.

Kritérium a.1.4 Poskytovatel má vytvořen a zaveden systém pro předávání informací mezi zaměstnanci o poskytování sociální služby, včetně informací o naplňování cílů spolupráce s osobou, které je poskytována sociální služba. Poskytovatel má s ohledem na řešení nepříznivé sociální situace nastaveno, kdo má přístup k jakým informacím.

Kritérium a.1.5. Poskytovatel se zabývá etickými problémy a dilematy, které vznikají při řešení nepříznivé sociální situace osoby v poskytované sociální službě, včetně návrhu možných způsobů jejich řešení. Toto dokládá ve svých písemných záznamech.

Oblast procesu/průběhu poskytování sociální služby

Kritéria k povinnosti podle § 88 písm. b) zákona:

Kritérium b.1.1 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro poskytování informací zájemci. Obsahem vnitřních pravidel jsou informace, které poskytovatel předává. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium b.1.2 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro jednání se žadatelem v souladu s řešenou nepříznivou sociální situací. Obsahem vnitřních pravidel je popis způsobu zjišťování nepříznivé sociální situace a informace, které poskytovatel předává. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium b.1.3 Poskytovatel z jednání se žadatelem zpracovává individuální písemný záznam. Obsahem záznamu je popis vyhodnocení nepříznivé sociální situace žadatele (poznámka: tj. soulad s kritérii pro vyhodnocení nepříznivé sociální situace žadatele), porovnané s nepříznivou sociální situací, kterou poskytovatel řeší a dojednaný cíl spolupráce nebo důvod odmítnutí žadatele.

Kritérium b.1.4 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro odmítnutí žadatele ze zákonných důvodů. Obsahem vnitřních pravidel je popis způsobu informování žadatele o odmítnutí v souladu s řešenou nepříznivou sociální situací a popis způsobu vedení písemných záznamů o odmítnutí žadatele. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium b. 1.5 Poskytovatel zjišťuje při jednání se žadatelem o službu sociální péče v pobytové formě, zda potřebnou podporu a pomoc nelze zabezpečit v přirozeném sociálním prostředí nebo prostřednictvím sociální služby poskytované terénní popřípadě ambulantní formou sociální službou. Toto dokládá individuálními písemným záznamem z jednání se žadatelem.

Toto kritérium je závazné pouze pro poskytovatele pobytových sociálních služeb.

Kritérium b.1.6 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby. Obsahem vnitřních pravidel je způsob uzavírání smlouvy s ohledem na nepříznivou sociální situaci osoby. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium k povinnosti podle § 88 písm. c) zákona:

Kritérium c.2.1 Poskytovatel vede písemnou evidenci odmítnutých žadatelů a eviduje důvod a datum odmítnutí. Součástí evidence jsou i písemné záznamy z jednání s odmítnutým žadatelem.

Kritéria k povinnosti podle § 88 písm. d) zákona:

Kritérium d.4.1 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro plánování a hodnocení poskytování sociální služby podle řešené nepříznivé sociální situace. Obsahem pravidel je popis způsobu plánování, zaznamenávání a hodnocení poskytování sociální služby. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium d.4.2 Poskytovatel společně s osobou dojednává cíle spolupráce, průběh a rozsah poskytované sociální služby s ohledem na řešenou nepříznivou sociální situaci. O tomto jsou vedeny písemné záznamy.

Kritérium d.4.3 Poskytovatel vede písemné individuální záznamy o průběhu poskytování sociální služby, na základě kterých hodnotí společně s osobou naplňování cílů spolupráce alespoň jedenkrát za šest měsíců. V případě jednorázového řešení nepříznivé sociální situace

osoby, které je poskytována sociální služba hodnocení ihned následuje. O výstupech z hodnocení naplňování cílů spolupráce vede poskytovatel písemné individuální záznamy.

Oblast ochrany lidských práv a svobod

Kritéria k povinnosti podle § 88 písm. e) zákona:

Kritérium e. 1.1 Poskytovatel má vytvořen a zaveden systém pro předcházení situacím, v nichž by v souvislosti s poskytováním sociální služby mohlo dojít k porušení lidských práv a svobod.

Kritérium e.1.2

Poskytovatel zajišťuje respektování důstojnosti, soukromí a integrity osob, kterým je poskytována sociální služba v souladu s charakterem poskytovaných sociálních služeb.

Toto kritérium je závazné pouze pro poskytovatele pobytových sociálních služeb.

Kritérium k povinnosti podle § 88 písm. f) zákona:

Kritérium f.2.1 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro podávání, vyřizování a písemnou evidenci stížností na poskytování sociální služby. Pravidla zohledňují řešenou nepříznivou sociální situaci osob. Obsahem vnitřních pravidel jsou informace o tom kdo, komu, jakým způsobem a v jaké formě může stížnost podat, kdo a jakým způsobem ji bude vyřizovat, stanovení lhůty pro vyřízení stížností a způsob evidence stížností. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Oblast vedení dokumentace

Kritéria k povinnosti podle § 88 písm. g) zákona:

Kritérium g.1.1 Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro řízení dokumentace poskytované sociální služby. Obsahem vnitřních pravidel jsou informace o tom, kdo dokument zpracovává, schvaluje, reviduje jeho formální a věcnou správnost, nakládá s ním, pro koho je určen, místo uložení, požadavek datace, požadavek archivace a skartace dále struktura dokumentace. Poskytovatel podle těchto pravidel postupuje.

Kritérium g.1.2 Poskytovatel vede dokumentaci vzniklou při procesu poskytování sociální služby osobě. V případech, kdy to vyžaduje charakter služby, je dokumentace o průběhu poskytování sociální služby osobě vedena anonymně.

Kritérium g.1.3 Poskytovatel umožňuje osobě nahlížet do dokumentace vzniklé při procesu poskytování sociální služby osoby, které je poskytována sociální služba, pořizovat z ní výpisy a kopie.

Oblast podpory osoby, které je poskytována sociální služba, ve využívání dalších veřejných služeb

Kritérium k povinnosti podle § 88 písm. h) zákona:

Kritérium h.1.1 Poskytovatel při řešení nepříznivé sociální situace osoby spolupracuje s dalšími veřejnými službami. Osobě umožňuje využívat přirozené sociální prostředí s ohledem na jeho řešenou nepříznivou sociální situaci, a to v souladu s projevem vůle osoby a možnostmi poskytovatele. Toto dokládá individuálními písemnými záznamy o průběhu poskytování sociální služby.

Obory vzdělání, při jejichž absolvování se nevyžaduje absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách

Absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách se nevyžaduje u osob, které získaly vzdělání absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle jiného právního předpisu ^{40), 41)} v oborech vzdělání zaměřených na:
charitativní služby
pečovatelské služby
pečovatelskou činnost
pečovatelskou práci
pedagogiku specifických činností ve volném čase
pedagogiku volného času
předškolní a mimoškolní pedagogiku
sociálně právní činnost
sociálně správní činnost
sociálně výchovnou činnost
sociální činnost
sociální péči
sociální pečovatelství
sociální služby
sociální vychovatelství
sociálně pedagogickou asistenci
Vychovatelství
vychovatelství pro ústavy sociální péče
výchovnou a humanitární činnost
výchovu dětí předškolního a mladšího školního věku
<i>40) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.</i>
<i>41) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.</i>

Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách**Obsah a časová dotace****Základní (teoretická) část – celkem 102 hodin**

Pro každý tematický okruh a dílčí modul je stanovena minimální časová dotace, která celkem činí 90 hodin. **Zbývající časovou dotaci (12 hodin)** je možno dle potřeby rozdělit mezi jednotlivé okruhy a moduly.

a) Měkké dovednosti

minimální časová dotace – **10 hodin**

a) Měkké dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
1. Základy komunikace, komunikační dovednosti v přímé práci s uživatelem, asertivita minimálně 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • základy komunikace (verbální a nonverbální komunikace, význam interpersonální percepce v komunikaci apod.) • základní dovednosti pro práci s uživatelem – empatie, akceptace a autenticita (praktický nácvik) • základy komunikace v problémových situacích • základy asertivního jednání • týmová spolupráce a komunikace – význam dodržování pravidel týmové (skupinové) komunikace a její vliv na kvalitu interpersonálních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu se orientuje v jednotlivých aspektech komunikace a uvědomuje si praktický význam verbální a neverbální složky komunikace • je seznámen se základními dovednostmi pro práci s uživatelem – empatií, akceptací a autenticitou • uvědomuje si rozdíl mezi komunikací agresivní, asertivní, pasivní a manipulativní • orientuje se v pravidlech týmové spolupráce, komunikace a je schopen tato pravidla aplikovat v praxi
2. Zvládání psychické zátěže a stresu,	<ul style="list-style-type: none"> • psychická zátěž a stres, problematika náročných životních situací • zdravotní důsledky stresu • syndrom vyhoření • vnitřní a vnější zdroje zvládání 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník má základní přehled o problematice psychické zátěže a stresu u pracovníků pomáhajících profesí, souvisejících náročných životních situacích a zdravotních důsledcích

a) Měkké dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
psychohygiena minimálně 6 hodin	stresu, psychohygiena <ul style="list-style-type: none"> úvod do relaxačních technik včetně praktického nácviku vybraných technik 	stresu <ul style="list-style-type: none"> má základní dovednosti k efektivnějšímu zvládnutí zátěžových situací a stresu v každodenním a profesním životě má základní teoretické znalosti a praktické dovednosti z oblasti relaxačních technik

b) Obecné znalosti
 minimální časová dotace – **22 hodin**

b) Obecné znalosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
1. Právní minimum minimálně 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> systém sociálního zabezpečení (pojistný a nepojistný systém) právní způsobilost (způsobilost k právům a povinnostem a způsobilost k právním úkonům) opatrovnictví uživatele (odpovědnost a praktické provádění opatrovnictví) systém sociálně-právní ochrany dítěte mlčenlivost v sociálních službách 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu má základní přehled o systému sociálního zabezpečení v ČR a zná úlohu sociálních služeb v tomto systému je schopen specifikovat druhy právní způsobilosti a principy opatrovnictví dle platné právní úpravy má základní informace o systému ochrany práv dětí a jejich naplňování v sociální službě
2. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách minimálně 6 hodin	<ul style="list-style-type: none"> příspěvek na péči a možnosti jeho využití druhy sociálních služeb registrace a nároky vstupu do systému povinnosti poskytovatele a standardy kvality (zaměření na plnění individuálního plánu pracovníkem v sociálních službách, případový proces) provádění inspekci kvalifikace v sociálních službách 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu se orientuje v jednotlivých druzích sociálních služeb podle platné právní úpravy je schopen definovat podstatu, účel a možnosti poskytování příspěvku na péči má základní přehled o povinnostech poskytovatele sociálních služeb včetně podmínek registrace sociální služby má základní přehled o případovém procesu s uživatelem

b) Obecné znalosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
		služeb a zná roli a kompetence pracovníka v sociálních službách při plnění individuálního plánu
3. Etika, lidská práva a důstojnost, současné pojetí kvality života minimálně 6 hodin	<ul style="list-style-type: none"> etické kodexy etická dilemata v sociálních službách (včetně praktických příkladů) základní lidská práva a jejich ochrana v sociální službě odpovědnost poskytovatele a právo uživatele na rozhodnutí a přiměřené riziko pojetí kvality života z pohledu sociální služby a z pohledu uživatele možnosti snižování závislosti na sociální službě, zvyšování kvality života a pomoc při sociálním začlenění (znovu začlenění) uživatelů sociálních služeb deinstitucionalizace a transformace ústavní péče zneužívání a týrání (druhy, identifikace, prevence a pomoc uživatelům týraným a zneužívaným, specifika u osob se zdravotním postižením, dětí, žen, seniorů) 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu si uvědomuje etické aspekty poskytování sociální služby a možná dilemata, která s tím souvisejí má základní přehled o právech, která jsou vymezena listinou práv a svobod, a o možném porušení práv v sociální službě je schopen popsat současné pojetí kvality života očima uživatele, očima sociální služby a očima standardů kvality sociální služby umí vysvětlit podstatu procesu deinstitucionalizace a transformace ústavní péče je schopen v rámci poskytování sociální služby pomáhat uživatelům v procesu sociálního začleňování
4. Základy poskytování první pomoci minimálně 6 hodin	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy z oblasti somatologie nejčastější akutní stavy a zdravotní komplikace u uživatelů sociálních služeb (se zaměřením na osoby se zdravotním postižením a seniory) úrazy, poranění pohybového aparátu a krvácivé stavy poruchy vědomí a protišoková opatření základy poskytování první pomoci – resuscitace (praktický nácvik) 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu má základní přehled o nejčastějších zdravotních komplikacích u uživatelů sociálních služeb (selhání životních funkcí, poranění, neúrazové náhlé stavy), a je schopen ve své praxi aplikovat možná řešení je vybaven základními znalostmi a dovednostmi potřebnými pro poskytování „předlékařské“ první pomoci (kardiopulmonární resuscitace, zástava krvácení, první pomoc při záchvatech, úrazech)

c) Odborné znalosti a dovednosti
 minimální časová dotace – **58 hodin**

c) Odborné znalosti a dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
1. Základy péče o nemocné, základy hygieny minimálně 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní rizika a jejich prevence (nutriční deficity, akutní a chronické rizikové stavy, pády seniorů apod.) • problematika bolesti a zásady její léčby • kvalita života uživatelů v paliativní a hospicové péči • základy hygieny – šíření nákazy, druhy dezinfekce, hygienické předpisy, rizika v sociálních službách • činnosti pracovníka v sociálních službách ve vztahu k nemocným a jeho kompetence 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník dokáže rozeznávat zdravotní rizika při poskytování služby ve vztahu k nemocným, zná svoje kompetence • uvědomuje si význam a smysl paliativní a hospicové péče při zlepšování kvality života umírajících • má základní znalosti a dovednosti z oblasti hygieny, dezinfekce a sterilizace v domácnostech i v rezidenčních zařízeních
2. Základy výuky péče o domácnost, podpora vedení běžného způsobu života minimálně 4 hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění péče a chodu domácnosti s ohledem na potřeby uživatele • úprava prostředí a bezpečnost bytu (včetně řešení modelových příkladů z praxe) • kompenzační pomůcky (např. pro usnadnění pohybu, sebeobsahu, hygieny) a jejich financování • dávky pro osoby se zdravotním postižením, seniory a další specifické skupiny • pomoc při uplatňování práv, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu se orientuje v potřebách uživatelů, které jsou nutné pro optimální a bezpečné uzpůsobení domácího prostředí • má základní znalosti o druzích kompenzačních pomůcek a možnostech jejich financování • má základní přehled o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, seniory a další specifické skupiny a možností jejich získávání • je schopen uživatele podporovat v jejich samostatnosti, soběstačnosti a integraci do společnosti
3. Aktivizační, vzdělávací a výchovné techniky	<ul style="list-style-type: none"> • základní seznámení s aktivizačními a stimulačními technikami, které jsou využitelné v sociálních službách • možnosti využití prvků terapeutických technik, spolupráce s odborníky a limity 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu má základní přehled o možnostech posilování aktivizace, stimulace a vzdělávání/výchovy u cílových skupin sociálních služeb • má základní informace o terapeutických technikách

c) Odborné znalosti a dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
v sociálních službách minimálně 6 hodin	využití v sociálních službách (např. ergoterapie, fyzioterapie, Bazální stimulace, zooterapie, arteterapie, snoezelen apod.) <ul style="list-style-type: none"> • aktivizační techniky specifické pro práci se seniory (např. reminiscenční terapie apod.) • podpora rozvoje/udržení praktické gramotnosti, používání techniky a moderních technologií • finanční gramotnost • možnosti dalšího (celoživotního) vzdělávání klientů sociálních služeb 	v sociálních službách a je schopen aplikovat vybrané dílčí aktivity nebo přístupy ve své práci, včetně znalosti limitů a rizik <ul style="list-style-type: none"> • má základní kompetence pro podporu uživatelů při osvojování finanční gramotnosti a základní znalosti pro podporu uživatelů v oblasti celoživotního vzdělávání
4. Psychiatrické minimum minimálně 6 hodin	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy duševních poruch a jejich projevy: psychózy (schizofrenie, bipolární afektivní porucha, depresivní porucha), neurózy (úzkostné a reaktivní poruchy), organické poruchy (demence, delirium a mentální retardace) • akutní a krizové stavy v psychiatrii, projevy a základní opatření, principy krizové intervence • současné možnosti léčby duševních poruch a systém péče o osoby s duševním onemocněním • specifika práce s uživatelem s duševním onemocněním v sociálních službách 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu má základní přehled o nejčastějších duševních poruchách, jejich projevech a možnostech léčby v současnosti • je seznámen se základními příznaky duševních poruch • dokáže rozpoznat alarmující příznaky zhoršeného psychického stavu vyplývající z duševních poruch • zná principy základních opatření u krizových stavů včetně možností odborné pomoci
5. Specifika práce se seniory minimálně 8 hodin	<ul style="list-style-type: none"> • stárání a stárnutí, změny ve stárání (biologické, psychické, sociální) • potřeby seniorů a jejich naplňování (sociální potřeby, fyzické bezpečí, sexualita apod.) • možnosti využití sociálních služeb • specifika práce se seniory s nejčastějšími onemocněními (Alzheimerova choroba, cévní mozková příhoda, ischemická choroba srdeční, onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu má základní informace o procesu stárnutí a specifických potřebách seniorů • je schopen prakticky aplikovat získané znalosti při podpoře seniorů a realizaci komplexní péče o ně • má základní znalosti o nejčastějších onemocněních seniorského věku a jejich důsledcích pro poskytování sociálních služeb, včetně rizik

c) Odborné znalosti a dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
	<p>pohybového aparátu)</p> <ul style="list-style-type: none"> rizika při práci se seniory 	<p>vyplývajících ze stavu uživatele</p>
<p>6.</p> <p>Specifika práce s osobami se zdravotním postižením</p> <p>minimálně 16 hodin</p>	<ul style="list-style-type: none"> osoby se zdravotním postižením a dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem u nás (základní přehled a pojmy) ucelená rehabilitace osob se zdravotním postižením v sociálních službách základní klasifikace zdravotních postižení dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (nejčastější příčiny, specifika v sociálních službách, rizika vyplývající ze zdravotního stavu) specifika práce s osobami s mentálním postižením (včetně problematiky sexuality) specifika práce s osobami s tělesným postižením specifika práce s osobami se smyslovým postižením specifika komunikace, včetně základů alternativní a augmentativní komunikace ochrana práv osob se zdravotním postižením, úmluvy o právech osob se zdravotním postižením 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu má základní přehled o nejčastějších příčinách zdravotního postižení a základní informace o realizaci ucelené rehabilitace v rámci sociálních služeb pozná specifika jednotlivých zdravotních postižení a jejich dopady na poskytování služby dokáže zohlednit specifika jednotlivých zdravotních postižení v denní praxi a plánování služeb orientuje se v problematice ochrany práv a zná rizika porušování těchto práv u osob se zdravotním postižením má základní přehled o specifických komunikace a dokáže využívat prvky alternativní a augmentativní komunikace
<p>7.</p> <p>Specifika práce s rizikovými skupinami</p> <p>minimálně 8 hodin</p>	<ul style="list-style-type: none"> základní přehled, charakteristika a specifika rizikových cílových skupin (osoby v sociální krizi, osoby ohrožené závislostmi, děti ohrožené sociálním vyloučením apod.) sociální služby (nizkoprahové služby, komunitní práce aj.) pro rizikové skupiny a jejich specifika, ve srovnání s ostatními sociálními službami základní poradenství – klíčové oblasti specifika intervenčních přístupů při práci s rizikovými skupinami v sociálních službách význam spolupráce a návaznosti 	<ul style="list-style-type: none"> účastník kurzu má základní přehled o typologii rizikových skupin a jejich specifických charakteristikách je schopen vysvětlit poslání a význam sociálních služeb pro rizikové skupiny, jejich možnosti a omezení orientuje se v různých intervenčních přístupech při práci s rizikovými skupinami

c) Odborné znalosti a dovednosti		
dílčí modul	základní témata	cílové kompetence
	na další sociální služby <ul style="list-style-type: none"> • odbornost a kompetence pracovníka v intervenčních službách 	
8. Rizika při poskytování služby a jejich zvládání minimálně 6 hodin	<ul style="list-style-type: none"> • rizikové situace v sociálních službách, práce s rizikem a jeho minimalizace, rizikový plán • agresivita a její příčiny, možnosti zvládání (včetně řešení modelových příkladů z praxe) • problematika využití restriktivních opatření v sociálních službách (dle platné legislativy) • možnosti využití úprav prostředí a technických pomůcek pro minimalizaci rizik 	<ul style="list-style-type: none"> • účastník kurzu má základní informace o rizikových situacích, dokáže je identifikovat a nacházet možnosti prevence a řešení či minimalizace rizikových situací • orientuje se v pravidlech pro využití restriktivních opatření v souladu s platnou legislativou a dokáže je aplikovat v praxi • umí při poskytování a plánování péče zohlednit nejčastější specifická rizika u jednotlivých skupin klientů

Nepříznivé sociální situace

1. Nepříznivé sociální situace pro služby sociální péče

- a) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu věku
- b) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu zdravotního postižení
- c) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu jiného dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu
- d) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu závislosti na návykových látkách
- e) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu rizikového způsobu života
- f) Nesaturovaná potřeba péče z důvodu sociálního statusu, který podle zákona o sociálních službách opravňuje využívat péči zdarma

2. Nepříznivé sociální situace pro služby sociální prevence a sociálního poradenství

- a) Akutní krizová situace v oblasti materiální, vztahové, intrapsychické
- b) Rizika sociálního vyloučení spojená s bydlením
 - i. ztráta bydlení
 - ii. riziko ztráty bydlení
- c) Rizika sociálního vyloučení spojená s příslušností k
 - i. Etnické či národnostní menšiny
 - ii. Sociálně vyloučené lokality
- d) Rizika sociálního vyloučení, jako důsledek rizikového způsobu života
 - i. Závislosti či ohrožení závislostí na návykových či omamných psychotropních látkách
 - ii. Práce v sexbyznysu
 - iii. Páchání trestné činnosti a jejích právních následků
 - iv. Závislosti na sociálních dávkách
- e) Rizika sociálního vyloučení plynoucí z ohrožení práv a zájmů zletilé osoby násilnou či trestnou činností jiné fyzické osoby
 - i. Oběti obchodu s lidmi
 - ii. Oběti komerčního sexuálního zneužívání
 - iii. Oběti domácího násilí
 - iv. Oběti genderově podmíněného násilí
 - v. Oběti další trestné činnosti
 - vi. Oběti týrání, zneužívání a zanedbávání, pokud se nestávají klienty SPOD
- f) Rizika spojená s tíživou materiální či psychosociální situací vyplývající z obtížné orientace v systémech půjček a vymáhání dluhů, sociálním systémem, systémech

pracovního, rodinného, občanského a cizineckého práva, případně jiných z hlediska sociálního vyloučení relevantních právních norem;

- g) Ohrožení práv a řádného vývoje dětí nebo celistvosti či funkčnosti rodiny
 - i. Nedostatek rodičovských kompetencí ve výchově či péči o děti ohrožující práva či řádný vývoj dítěte
 - ii. Výchovné problémy dětí ohrožující jejich řádný vývoj, které rodiče nedokážou bez pomoci překonat
 - iii. Ohrožení práv či řádného vývoje dítěte společensky nežádoucími jevy
 - iv. Vztahové problémy v rodině ohrožující celistvost či funkčnost rodiny
 - v. Pobyt dítěte v zařízení ústavní nebo ochranné výchovy ve službě pro rodinu
- h) Rizika spojená se sníženou soběstačností a následným sociálním vyloučením.
- i) Rizika sociálního vyloučení z důvodu péče o osobu závislou na péči jiné fyzické osoby

Popis realizace poskytování sociálních služeb

Náležitosti popisu realizace poskytování sociálních služeb:

- (1) Popis, jak bude sociální služba reagovat na společenskou zakázku na území. Například potvrzením o zařazení služby do střednědobého plánu.
- (2) Popis, jak územní působnost (obslužnost) sociální služby a časová dostupnost sociální služby odpovídá společenské zakázce.
- (3) Popis, jakým způsobem je sociální služba v souladu se zřizovacími dokumenty poskytovatele sociálních služeb.
- (4) Popis jednotlivých činností a úkonů s ohledem na nepříznivou/é sociální situaci/e, která je uvedena v rozhodnutí o registraci. Jedná se o popis činností a úkonů, které sociální služba bude poskytovat s ohledem na specifika vybrané nepříznivé sociální situace. U jednotlivých činností a úkonů uvést pracovní pozici, které jej provádí.
- (5) Popis materiálně technického zajištění služby v souladu s nepříznivou sociální situací, která je uvedena v žádosti o registraci. Tato část se nevztahuje na sociální služby sociální péče poskytované pobytovou formou, pro které je nastaven tzv. materiálně technický standard.

II.

Návrh vyhlášky o minimálních materiálních a technických podmínkách poskytování sociálních služeb

(vyhláška se vydává podle § 119 odst. 2 zákona o sociálních službách
k provedení § 79 odst. 8)

ČÁST PRVNÍ

MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Materiálně technický standard pro služby sociální péče poskytované pobytovou formou

- (1) Materiálně technické vybavení sociálních služeb musí být v souladu s ustanovením § 2 zákona o sociálních službách, tedy „musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování“.
- (2) Materiálně technický standard popisuje nemovitost a její kapacitu, movité věci, materiální vybavení sociální péče poskytované pobytovou formou.
- (3) Materiálně technický standard je posuzován při registraci následujících druhů sociálních služeb:
 - a) domovy pro osoby se zdravotním postižením a týdenní stacionáře,
 - b) domovy sociální péče,
 - c) chráněné bydlení,
 - d) odlehčovací služba v pobytové formě,
 - e) domovů pro děti na přechodnou dobu.
- (4) Materiálně technický standard se zabývá základní činností a úkony sociální služby „poskytnutí ubytování“:
 - a) ubytování,
 - b) úklid, praní a drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení, žehlení.
- (5) Žadatel o registraci je povinen mít zpracována vnitřní pravidla provozu zařízení sociálních služeb v souladu s materiálně technickým standardem. Vnitřní pravidla jsou žadatelem o registraci předkládána jako jeden z podkladů k naplnění podmínky registrace dle § 79, odst. 1 písm. f).
- (6) Pro užívání stavby pro účely poskytování sociální služby je nutný kolaudační souhlas, resp. změna v účelu užívání stavby podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a prováděcích právních předpisů.

Stavební úřad vydá kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby (§ 122 odst. 3 stavebního zákona). Kolaudační souhlas obsahuje mimo jiné i druh, účel stavby a vymezení účelu užívání stavby. Např. druh: rodinný dům, účel stavby: bydlení, vymezení účelu užívání stavby: Domov pro osoby se zdravotním postižením.

Stavební úřad vydá kolaudační souhlas na základě závěrečné kontrolní prohlídky, kde přezkoumá stavbu podle § 122 odst. 3 stavebního zákona.

Související předpisy – např. zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (§ 15 – § 18) a další související zákony a prováděcí předpisy, vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Výjimky z obecných požadavků na výstavbu (§ 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona) jsou možné pouze v případech, kdy to zákon výslovně umožňuje a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví a života osob a sousední pozemky nebo stavby (§ 169 odst. 2 stavebního zákona).

V případě chráněného bydlení, kdy nemovitost není majetkem poskytovatele, považuje se za dostačující nájemní smlouva mezi majitelem nemovitosti a poskytovatelem.

(7) Budova, ve které je poskytována služba sociální péče v pobytové formě, nesmí být v bezprostřední blízkosti jiné služby sociální péče poskytované v pobytové formě s cílem předcházení segregace klientů sociálních služeb. Bezprostřední blízkostí se pro účely tohoto standardu považuje shodná ulice nebo ulice tuto ulici protínající.

(8) Velikost pokojů

V souladu s § 10 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

(9) Bezbariérovost

Pravidla bezbariérovosti se řídí vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové používání staveb.

- a) Je stanoveno, že v případě, že je okruhem osob, pro které je sociální služba určena zvoleno „osoby s tělesným postižením“ nebo „kombinované zdravotní postižení“ je povinnost zajistit bezbariérovost také vnitřních prostor budovy dle potřeb a možností klientů
- b) Ve službě domov pro osoby se zdravotním postižením jsou všechny prostory domácností, objektu a jeho okolí bezbariérově upraveny pro umožnění pohybu lidem s vysokou mírou podpory. Ve službě týdenní stacionář jen v případě, že poskytuje služby lidem s vysokou mírou podpory. Pokud nelze bezbariérovost zajistit stavební úpravou, musí mít služba k dispozici vhodné kompenzační pomůcky
- c) Velikost vnitřních dveří musí být větší než šířka lůžek používaných v daném zařízení, kvůli přesunu klientů upoutaných na lůžko.

(10) Dostupnost - zajistit podmínky (např. auto, zpřístupnění veřejné dopravy) pro možnost využití veřejných služeb a dostupnost služby i pro běžný společenský kontakt. V případě poskytování služeb lidem s vysokou mírou podpory je vhodné auto s bezbariérovou úpravou.

(11) Kouření

Ve všech prostorech, kde je povoleno kouřit, jsou instalovány textilní záclony, závěsy a čalouněné materiály vyhovující z hlediska zápalnosti.

(12) Druhy sociálních služeb, pro které je určen materiálně technický standard, jsou poskytovány formou bydlení v domácnosti. Součástí domácnosti jsou následující prostory:

- a) Domácností se pro účely standardu považuje: prostor, který společně obývají osoby, které zde společně žijí a hospodaří.
- b) Každá domácnost musí umožňovat klientům služby uspokojování základních lidských potřeb na stejném principu, jako v běžné domácnosti.
- c) Domácnost odráží individualitu svých klientů, a to i s ohledem na ostatní členy domácnosti, obytné prostory mají osobní charakter.
- d) Součástí jedné domácnosti chráněného bydlení je:
 1. kuchyň či kuchyňský kout, s vybavením: chladničkou, ve které má každý klient přidělen prostor o minimální plošem³, rychlovarnou konvici a mikrovlnnou troubou. V prostoru kuchyně je umístěn stůl a židle pro možnost společného stravování.
 2. uzamykatelná koupelna, v případě, že jsou okruhem osob osoby s tělesným postižením, jsou v prostoru sprchy na zdi upevněna opěrná madla, podlaha má protiskluzný povrch. Dveře do koupelny se otevírají ven z koupelny a mají možnost nouzového otevření zvenku (zabránění možné blokaci dveří v případě náhlé zdravotní indispozice),
 3. záchod – umístěný v samostatné uzamykatelné místnosti nebo jako součást koupelny. Záchod nesmí být přístupný přímo z pobytové místnosti, nebo z obytné místnosti, jde-li o jediný záchod v bytě (§ 10 odst. 6 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby), dveře do místnosti se otevírají ven a mají možnost nouzového otevření zvenku (zabránění možné blokaci dveří v případě náhlé zdravotní indispozice),
 4. společnou místnost, která slouží ke společnému setkávání klientů navzájem a klientů s návštěvami, je možné tuto místnost spojit s kuchyní
 5. místnost s pračkou a prostorem pro usušení drobného prádla
 6. uzamykatelný pokoj jednolůžkový či dvoulůžkový pro klienty; v případě, že z hlediska potřeb a možností klienta není vhodné zajistit uzamykatelný pokoj, je vybavením pokoje uzamykatelná skříň či zásuvka pro uzamčení osobním věcí klienta dle jeho přání.
 7. součástí budovy, ve které je sociální služba poskytována, je prostor pro zázemí zdravotní péče včetně základního vybavení, je-li zdravotní péče vykonávána vlastními zaměstnanci poskytovatele.

(13) Hasicí přístroj

V domácnosti, nebo jejím nejbližším okolí je dostupný hasicí přístroj. Nejbližším okolím se pro účely umístění hasicího přístroje rozumí domácnost nebo patro v budově.

(14) Technicko-provozní vlastnosti bytu

- a) V pokojích musí být zajištěn přístup k topení, tak by bylo možné jej regulovat klientem. Osluněná okna musí být vybavena tak, aby bylo možné zastínit okna proti přímému slunečnímu svitu, opět musí být zajištěn přístup k oknu tak, aby měl klient možnost jej zastínit, případně otevřít pro potřebu větrání.
- b) Klient má celodenní přístup k teplé a studené vodě.
- c) Klient má k dispozici minimálně jednu elektrickou zásuvku k vlastnímu využití.